

Cena: 55 Kč / 89 Sk
Pro předplatitele: 39,80 Kč / 64 Sk

www.ppk.cz

počítač pro každého

TEST: Barevné multifunkční tiskárny (39)

PŘEDSTAVUJEME

Navigace nejen do auta (16)

DOMÁCÍ POČÍTAČ

Jak psát neobvyklé znaky (36)

TEĎ UŽ VÍM, JAK NA TO

- Jak na vlastní WWW stránky
- Povídáme si po internetu
- Jak se zbavit špiónů
- Snadné úpravy obrázků
- Tipy pro Total Commander

CHYTŘE NA GRAFIKU

Vše o úpravách fotek v PC (10)

KŘÍŽOVKA O CENY: VYHRAJTE USB PAMĚŤ

OBSAH

4 HITY PPK CD 15/2005

5 ÚVODNÍK

6 NOVINKY ZE SVĚTA POČÍTAČŮ

TÉMA ČÍSLA

10 PROGRAMY PRO OBRÁZKY

11 ZÁKLADNÍ ÚPRAVA FOTEK

Přinášíme vám podrobný postup, jak upravit snímek, aby se při svém konečném umístění lépe vyjímal – na výtisku i na webu.

PŘEDSTAVUJEME

14 KOREKTOR GRAMATIKY

Uživatelé MS Wordu 2003 mohou používat nový nástroj: korektor gramatiky. Ten kontroluje text po gramatické stránce a lze si jej zdarma stáhnout z internetu.

16 KUDY, KUDY CESTÍČKA?

Ceny navigačních GPS systémů stále klesají, ale možnosti jejich využití se rozšiřují, a tak není divu, že utěšeně roste počet jejich spokojených uživatelů. Vyzkoušeli jsme proto jeden z těchto navigačních systémů a jeho recenzi naleznete v tomto článku.

18 PRO CHYTRÉ DĚTI

19 BATMAN: SLEPÁ SPRÁVEDLNOST

20 KOLIK ŘEČÍ ZNÁŠ

JAK NA TO

21 VYTVÁŘÍME INTERNETOVÉ STRÁNKY

Jednoduchý editor Nvu vám umožní vytvořit internetové stránky bez znalosti jazyka HTML.

23 TRILIAN: DALŠÍ PROGRAM NA POPOVÍDÁNÍ

25 TIPY A TRIKY PRO TOTAL COMMANDER

V tomto článku si ukážeme, jak vložením tlačítka do tlačítkové lišty lze zpřístupnit další funkce nebo nástroje programu Total Commander.

27 ÚPRAVY FOTOGRAFIÍ

Ukážeme si základní operace s obrázky za použití editoru Gimp.

29 602TEXT – FOTKY Z PRÁZDNIN NA WEBU

31 ODHALTE A ZNIČTE ŠPIONY!

V článku se dozvíte, jak nainstalovat, počesit a používat program Ad-Aware, určený k vyhledávání spywaru.

INTERNET

34 PROHLÍZEČ PRO POKROČILÉ

Představení programu Mozilla Suite – prohlížeče a poštovního klienta v jednom.

DOMÁCÍ POČÍTAČ

36 ZVLÁŠTNÍ ZNAKY

MAGAZÍN

39 VŠESTRANNÍ DĚLNÍCI

Multifunkční zařízení zastanou práci tiskárny, skeneru a kopírky. V našem testu jsme se podívali na čtyři levné modely s cenou do 5500 Kč a se schopností barevného tisku.

44 NOKIA 5140I – KAMARÁD DO DEŠTĚ

46 KŘÍŽOVKA

Výherci se mohou těšit na 10 paměťových USB flash disků.

47 LISTÁRNA

HITY PPK CD 15/2005

Na cédéčku najdete plnou verzi dobrodružné hry „Batman – slepá spravedlnost“, programy pro začínající i pokročilé tvůrce internetových stránek, tzv. instant messengery (programy pro komunikaci po internetu) a další programy.

Batman – slepá spravedlnost

plná verze

Přinášíme plnou verzi dobrodružné hry „Batman – slepá spravedlnost“ (hra je zpracována kompletně v češtině). Přidejte se k Batmanovi a Robinovi a pomozte jim zachránit Gotham City ze spárů zločinců, kteří si říkají Tučňák a Dvě tváře. Prozkoumejte temné uličky i nebeské výšiny města Gotham a hledejte stopy, které

vám pomohou dostat zločince za mříže.

rubrika na CD: obsah cd/bonus

Nvu 1.0

freeware

Nvu je skvělý program nejen pro začínající tvůrce internetových stránek. Pomocí programu Nvu je možné tvořit WWW stránky velice podobně jako psát a formátovat textový dokument (tj. není nutná znalost jazyka HTML). K dispozici je však i přímá editace HTML kódu, samozřejmě je současná

editace více dokumentů, kontrola pravopisu atd.

rubrika na CD: obsah cd/html

Novinky ze světa her

zdarma

V této rubrice najdete informace o pěti nových hrách (The Settlers: Heritage of Kings, Guild Wars, Boiling Point: Road to Hell, GTR – FIA GT Racing Game a The Bard's Tale), které jsou v současné době na českém trhu. Nechybí ani obrázky, odkazy na internetové stránky, ceny, minimální a doporučená konfigurace apod.

rubrika na CD: obsah cd/hry

Jak psát web

zdarma

V rámci rubriky věnované tvůrcům internetových stránek vám také přinášíme off-line verzi oblíbených českých stránek Jak psát web (původní on-line verzi najdete na adrese www.jakpsatweb.cz). Součástí stránek jsou speciální sekce o HTML, JavaScriptu a CSS. Web je psán tak, aby jej pochopil i naprostý začátečník.

rubrika na CD: obsah cd/html

Trillian 3.1

freeware

Populární program zvládající protokoly AIM, ICQ, MSN, IRC a Yahoo. Výhodou programu je vyšší bezpečnost, než kterou disponuje ICQ. Program není náročný na výkon počítače, podporuje komunikaci hlasem i videem (tyto dvě položky nejsou zdarma), SMS i přenos souborů. Výborný klient pro uživatele, kteří po-

třebují přistupovat do několika různých sítí.

rubrika na CD: obsah cd/komunikace

Scorpions WinCheater

freeware

Databázový program, obsahující stovky užitečných textů nejen pro hráče počítačových her. K dispozici jsou tyto knihovny: Cheaty (kódy, tipy a triky, pomoc do počítačových her), Návody (návod, průvodce, strategické příručky pro hry), Easter Egg (cheaty do programů, skryté vtipky programátorů

atd.) a Vtipy (klasické vtipy pro dobrou náladu).

rubrika na CD: obsah cd/servis

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

prázdniny se přehouply do druhé poloviny a vy jste už jistě nashromáždili nějaké ty fotografie jako vzpomínku na dovolenou. Jsou-li to fotografie digitální, je třeba je nějak upravit a připravit k prezentaci. Máte-li fotografie klasické, papírové, možná uvažujete o tom, že ty nejpovedenější převedete prostřednictvím skeneru do digitální podoby. Digitálním obrázkům a jejich základním úpravám v počítači je věnováno hlavní téma tohoto vydání. Kromě základních informací o zpracování obrázků tu najdete také návody, jak fotografie upravit v konkrétním grafickém programu a jak si připravit vlastní internetovou stránku, na které pak můžete své snímky vystavit.

K počítačovému zpracování fotografií patří skenování papírových předloh a následný tisk obrázků. Pro ty, kdo uvažují o poř-

zení skeneru nebo barevné tiskárny, jsme připravili test několika takzvaných multifunkčních zařízení, která v jednom přístroji kombinují funkce skeneru a barevné inkoustové tiskárny.

Nezapomeňte také na to, že právě probíhá naše pravidelná letní fotosoutěž o hodnotné ceny. Své snímky můžete letos do soutěže přihlásit přímo prostřednictvím internetové stránky (adresa je www.dfv.cz a odkazy na stránku fotosoutěže najdete i na internetových stránkách našich časopisů). Na této stránce si můžete prohlédnout dosud přihlášené fotografie a hodnotit je. Více informací o fotosoutěži najdete na straně 37.

Těším se na vaše příspěvky do soutěže
a přeji vám pěkný zbytek léta.

Ivan Heisler, šéfredaktor

K předplatnému přehrávač MP3 Creative Muvo TX 512 MB za 1999 Kč! Akce byla prodloužena do 30. srpna a nabídka platí i pro stávající předplatitele.

Více na straně 38.

LEVNÁ BAREVNÁ TISKÁRNA

Barevné inkoustové tiskárny jsou v současné době velmi levné. Dokazuje to i nový model **Lexmark Z735**, u něhož je doporučená koncová cena stanovena na 1449 Kč včetně DPH. Nejen díky nízké ceně, ale i díky prostorově úspornému provedení se tato tiskárna hodí pro použití v domácnosti. K hlavním přednostem patří i schopnost tisku fotografií formátu 10 × 15 cm bez okrajů. V režimu rychlého tisku je podle údajů výrobce takový úkol splněn již za 38 sekund. Maximální rozlišení, v němž tiskárna pracuje, je 4800 dpi.

<http://www.lexmark.cz>

CENOVĚ DOSTUPNÝ NOTEBOOK

Společnost Tech Data Distribution začala s distribucí notebooků **Toshiba Satellite L10-178** na českém a slovenském trhu. V konfiguraci za 27 358 Kč včetně DPH nabízí tento notebook 1,5GHz procesor Intel Celeron M 370, 256 MB operační paměti a pevný disk s kapacitou 60 GB. K zálohování slouží vypalovací DVD mechanika, která podporuje čtení formátů DVD±R, ±RW a DVD-RAM i zápis na ně. Nechybí zabudovaný modem, síťová karta ani technologie Wi-Fi pro bezdrátové připojení k počítačové síti. Informace se zobrazují na 15palcovém LCD displeji, který pracuje v rozlišení 1024 × 768 bodů. V ceně notebooku Toshiba Satellite L10-178 je kromě operačního systému MS Windows XP Professional CZ zahrnut také software Toshiba ConfigFree pro snadné připojení do počítačové sítě, přehrávač filmů WinDVD a program MS Office OneNote 2003. Notebook má rozměry 332 × 270 × 28 (vpředu) / 37 (vzadu) mm a hmotnost činí 2,67 kg. Klávesnice obsahuje i funkční klávesy pro pohodlnou práci s multimédií a často používanými aplikacemi.

<http://www.toshiba.cz>;
www.techdata.cz

VIDEOPROJEKTOR PRO PROMÍTÁNÍ FILMŮ

Společnost Acer představila nový širokoúhlý projektor **PH110** s poměrem stran 16 : 9, který pracuje v rozlišení 854 × 480 obrazových bodů. Tento videoprojektor, využívající technologii DLP (Digital Light Processing), je díky rozměrům 256 × 198 × 92 mm a hmotnosti 2,3 kg snadno přenosný. Nabízí vysoký kontrastní poměr 2000 : 1 a světelný tok 1100 ANSI lumenů. Dálkový ovladač je vybaven klávesou Empowering. Tou lze režim přehrávání snadno přizpůsobit podmínkám v místnosti a zvolenému videosignálu. Velikost projekční plochy v diagonálním směru se v závislosti na projekční vzdálenosti (1,2 m až 12 m) pohybuje v rozmezí od 0,69 m do 8,2 m. Interní reproduktor má výkon 2 wattů a životnost lampy je 2000 hodin. Cena tohoto videoprojektoru byla stanovena na 24 978 Kč včetně DPH.

<http://www.acer.cz>

NOVÉ LCD MONITORY

Společnost Acer uvádí na trh novou řadu LCD monitorů Acer Prestige, tvořenou 17", 19" i širokoúhlými 20" monitory. Širokoúhlý monitor **Acer AL2032wm** (viz obrázek) pracuje v rozlišení 1680 × 1050 bodů. Tento displej má úhly pohledu 176° a vysokou svítivost 300 cd/m² a nabízí dobu odezvy 16 ms, takže je vhodný i pro hraní her nebo pro sledování filmů. Je vybaven digitálním konektorem DVI a videokonektory, které zaručují připojení domácí videotechniky. Model **AL1932m** je 19palcový, je vybaven rozhraním DVI, videokonektory a displejem se svítivostí 400 cd/m². Kontrastní poměr je 500 : 1 a doba odezvy je 12 ms. Model AL1932m využívá technologii Crystal-Brite. Touto technologií je vybaven i 17palcový monitor **AL1732m**. Pracuje v rozlišení 1280 × 1024 bodů, má svítivost 400 cd/m², kontrastní poměr 500 : 1 a dobu odezvy 12 ms. Ani v jeho výbavě nechybí digitální rozhraní DVI a videokonektor S-video.

<http://www.acer.cz>

VYVOLÁNÍ DIGITÁLNÍCH FOTOGRAFIÍ NA ATLASU

Sezona dovolených odstartovala a portál Atlas.cz přišel s novou službou pro všechny, kteří se po návratu z prázdninových cest chtějí co nejdříve pokochat svými zdokumentovanými zážitky. Na adrese fotosberna.atlas.cz si prostřednictvím internetu můžete objednat vyvolání digitálních fotografií. Uživatelé služby navíc čekají každý měsíc soutěže o hodnotné ceny. V červenci se hraje o digitální fotoaparát Konica revio KD-510Z. Získá jej ten, kdo zadá objednávku v nejvyšší celkové ceně. Zadání on-line objednávky je jednoduché. Vyvolané fotografie lze vyzvednout v kterémkoliv městě v České republice. Na výběr je z více než 1000 sběrných míst. Cena vyvolané fotografie začíná na hodnotě 2,90 Kč za klasický formát.

<http://fotosberna.atlas.cz>

PRO ZAČÍNÁJÍCÍ FOTOGRAFY

Digitální fotoaparát **Camedia C-315Zoom** společnosti Olympus je vhodný i pro začínající fotografy. Jedná se o přístroj s efektivním rozlišením 5,1 megapixelu (umožňuje pořizovat záběry v rozlišení až 2592 × 1944 bodů), doplněný objektivem s 2,8násobným optickým zoomem. Snadné obsluze a pohotovému snímání je podřízeno ovládání: fotoaparát např. nabízí pět předpřipravených scénických režimů. Můžete pomocí něj zaznamenávat i video, a to v rozlišení až 320 × 240 bodů při snímkové frekvenci 15 snímků za sekundu. LCD displej má úhlopříčku 1,8 palce (tedy 4,6 cm) a pracuje s rozlišením 85 000 pixelů. K ukládání snímků slouží paměťové karty xD Picture Card, součástí dodávky je i karta o kapacitě 16 MB. Rozměry jsou 102,5 × 55,5 × 36,5 mm a hmotnost bez napájecích baterií a paměťové karty činí 150 g. Pro napájení se používají dvě baterie typu AA.

<http://www.olympus.cz>

NOTEBOOK S BRAŠNOU

Společnost Umax uvádí na trh novou řadu notebooků **VisionBook 4100CX**. Za 32 118 Kč včetně DPH získáte model s 1,6GHz procesorem Intel Pentium M 730, s 512 MB operační pamětí, s pevným diskem o kapacitě 40 GB, s DVD vypalovačkou (umí zpracovat dvojvrstvá média i formát DVD-RAM) a s technologií Wi-Fi pro bezdrátové připojení do počítačové sítě. Mezi porty nechybí výstup na TV a součástí výbavy je i brašna. Zobrazovací jednotkou je 15palcový displej, který informace předkládá v rozlišení 1024 × 768 bodů. Notebook má hmotnost 2,6 kg, rozměry jsou 329 × 277 × 26 mm.

<http://www.umax.cz>

inzerce

NOVÁ LASEROVKA

Společnost Konica Minolta rozšiřuje produktovou řadu monochromatických laserových tiskáren PagePro 1300 o model **PagePro 1350E**. Hlavní odlišností oproti dříve uvedeným modelům této řady je kompatibilita s tiskovým jazykem PCL 6, díky němuž lze tiskárnu PagePro 1350E nasadit do každého prostředí – tisknout můžete i z aplikací pracujících pod operačním systémem DOS. Podle údajů výrobce je rychlost tisku 20 stran za minutu, přičemž první stránka vyjždí z tiskárny již za 13 sekund. Pro připojení tiskárny k počítači je určeno rozhraní USB 2.0 nebo rozhraní paralelní. Tisk probíhá v maximálním rozlišení 1200 × 1200 dpi, operační paměť má v základním provedení velikost 16 MB a do zásobníku papíru lze založit 250 listů papíru formátu A4. Doporučená koncová cena této tiskárny je 6652 Kč včetně DPH.

<http://www.konicaminolta.cz>

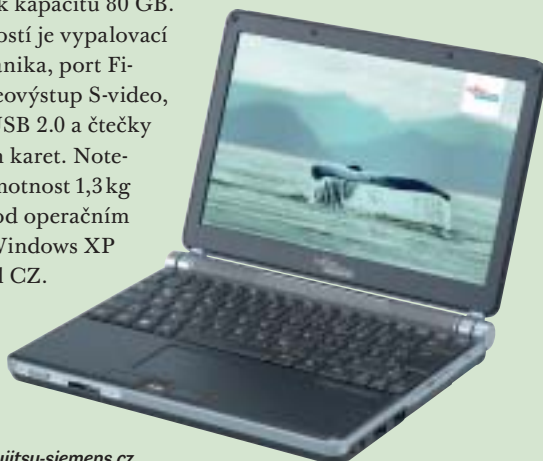

Redakce PPK připravuje ve spolupráci s firmou **UPC** pravidelný pořad **S PPK na internet**. Tento pořad můžete sledovat na Info kanálu v síti kabelové televize UPC.

info

SÁZKA NA EXKLUZIVITU

Společnost Fujitsu Siemens Computers uvádí na český trh exkluzivní limitovanou sérii notebookové řady P7010. Konkrétně jde o model **Lifebook P7010 Ocean Black**, jehož doporučená koncová cena je 80 539 Kč včetně DPH. Oproti standardní řadě P7010 se liší barvou a obsahuje navíc tyto prvky: integrovanou čtečku otisku prstu, antivirový program Symantec Norton Internet Security 2005, druhou baterii, kterou lze vložit do šachty optické mechaniky, a kožené pouzdro. Celkem bude v této limitované sérii vyrobeno 500 kusů notebooků, z čehož v České republice jich bude k dispozici čtyřicet. Lifebook P7010 je vybaven 10,6palcovým širokoúhlým displejem, vybaveným technologií Crystal View TFT a pracujícím v rozlišení 1280 × 768 bodů. O výkon se stará 1,2GHz procesor Intel Pentium M 753, operační paměť má velikost 1 GB a pevný disk kapacitu 80 GB. Samozřejmostí je vypalovací DVD mechanika, port FireWire, videovýstup S-video, dva porty USB 2.0 a čtečky paměťových karet. Notebook má hmotnost 1,3 kg a pracuje pod operačním systémem Windows XP Professional CZ.

<http://www.fujitsu-siemens.cz>

MALÝ DIGITÁLNÍ FOTOAPARÁT S 8 MEGAPIXELY

Konica Minolta Dimage X1 (12 990 Kč s DPH) je

malý digitální fotoaparát, který se může pochlubit CCD snímačem se schopností zachytit 8 milionů obrazových bodů, takže umožňuje pořizovat snímky s rozlišením až 3264 × 2448 bodů. Tento model je vybaven nevýsuvným objektivem s trojnásob-

ným optickým zoomem a systémem Anti-Shake, který pomáhá omezovat projevy otřesů a chvění fotoaparátu. Na zadní straně přístroje je umístěn velký LCD displej s úhlopříčkou 6,35 cm, který pracuje v rozlišení 118 000 bodů. Kovové tělo přístroje má rozměry 95 × 68 × 19,5 mm a hmotnost bez akumulátoru a paměťové karty činí 135 g. Pro ukládání snímků lze použít paměťovou kartu SD nebo MMC. Fotoaparát Dimage X1 je dodáván s praktickým stojánkem, umožňujícím připojit přístroj k televizoru nebo k počítači. Stojánek poslouží i pro nabití lithioiontového akumulátoru.

<http://www.konicaminolta.cz>

VŠESTRANNÝ PŘEHRÁVAČ

Na trh vstupuje zajímavý přehrávač **iAudio X5**, který pro uložení dat používá miniaturní pevný disk. Pro Česko a Slovensko bude zatím dostupný ve dvou verzích. Model iAudio X5 má zabudovaný 30GB pevný disk, LCD displej a lithioiontový akumulátor s výdrží 14 hodin a v koncové ceně 13 500 Kč (11 390 Kč v e-shopu) je zahrnuto i kožené pouzdro. Přehrávač iAudio X5L (koncová cena 15 900 Kč, v e-shopu 13 390 Kč) se od levnějšího modelu liší lithioiontovým akumulátorem s výdrží 35 hodin, kolébkou a dálkovým ovladačem. Oba modely přehrávají hudební soubory, nabízejí poslech rádia na vlnách FM, poslouží jako diktafon a díky barevnému displeji pracujícímu v rozlišení 160 × 128 bodů i jako přehrávač videa či jako prohlížeč fotografií. Pro připojení k počítači je určeno rozhraní USB 2.0. Model X5 má rozměry 103,7 × 60,8 × 18,3 mm a hmotnost 145 g, verze X5L má rozměry 103,7 × 60,8 × 22,3 mm a hmotnost 180 g.

<http://www.emgeton.cz>

BARBIE: SALON KRÁSY

Od poloviny července je v prodeji dětská hra určená především pro malé slečny, které se zajímají o trendy v líčení, módě a účesech. S Barbie a jejími kamarádkami získají možnost vyzkoušet své nápady a změnit vzhled oblíbené panenky. Slovem je provází známá herečka a zpěvačka Lucie Vondráčková, která propůjčila svůj hlas panence Barbie. Hra je poskytována v kompletní české verzi, včetně dabingu, a kromě České republiky je k dostání i na Slovensku. Vžijte se do role stylistky a pomocí vlasového salonu, nehtového studia, baru krásy a obchodu s módou proměňte Barbie a její dvě kamarádky v královny noci!

„Barbie: Salon krásy“ zakoupíte v české verzi za cenu 599 Kč / 799 Sk.

<http://www.cdprojekt.cz/>

PROGRAMY PRO OBRÁZKY

Pro práci s fotografiemi v počítači můžete využít různé druhy programů. Vesměs se jedná o programy pro práci s tzv. bitmapovou grafikou, tedy s takovou, která popisuje každý jednotlivý bod obrázku. Jakých programů tedy lze využít?

ZA PROGRAMY pro práci s obrázky můžete zaplatit mnoho tisíc korun, ale celá řada velmi užitečných programů je k dispozici zcela zdarma. A co všechno lze s obrázky provádět? Obrázky je nejprve třeba stáhnout z digitální kamery, dále si je můžete prohlížet, můžete je organizovat, upravovat a vytvářet z nich různé koláže nebo fotoalba. Možností je skutečně mnoho a na všechny vám postačí několik šikovných programů – stačí si vybrat.

SOFTWARE JAKO PŘÍSLUŠENSTVÍ

Pokud si pořídíte nový digitální fotoaparát, v krabičce většinou získáte i cédéčko, ze kterého si můžete k tomuto typu fotoaparátu nainstalovat originální software. Po instalaci je většinou část tohoto programu stále spuštěná na pozadí (spouští se při startu Windows, pokud neurčíte jinak). Tento program je v „pohotovostní“ poloze, a připojíte-li fotoaparát k počítači, pak jej program detekuje a započne dialog, ve kterém jste dotázáni, zda chcete fotografie začít stahovat do počítače. Programy dále umožňují obrázky organizovat a provádět jejich základní úpravu.

PROHLÍŽEČE OBRÁZKŮ

Dalšími velmi populárními programy jsou *prohlížeče obrázků*. Ty si sice můžete v případě nouze prohlížet i v průzkumníkovi Windows, ale pomocí specializovaného programu bude prohlížení komfortnější. Prohlížeče většinou umožňují zobrazit obrázky ve dvou režimech. Pro organizaci

a správu obrázků je vhodný *průzkumník*, pomocí kterého si můžete zobrazit jednak strukturu disků a složek v počítači, jednak výpis označené složky. Výpis složky si můžete zobrazit také jako výpis miniatur, dále

EXIF DATA

Po každém pořízení digitální fotografie si fotoaparát ukládá o snímku ještě další informace, jako je např. datum pořízení, typ přístroje, kterým byl snímek pořízen, a nastavení fotoaparátu v okamžiku, kdy byl snímek pořízen. Tyto informace nazýváme metadata nebo EXIF data a lze je zobrazit v celé řadě programů, jakož i v tzv. EXIF prohlížečích (ty jste také mohli najít na našich redakčních CD).

pouze názvy souborů nebo ikony souborů s dalšími podrobnostmi, jako je např. informace o velikosti souboru, o jeho umístění nebo o poslední změně. V tomto režimu program umožňuje obrázky organizovat na úrovni správce souborů – přesouvat je do složek, kopírovat, vytvářet složky nové.

Dalším režimem je režim *prohlížeč*. Ten umožňuje prohlížet obrázky ve velké velikosti – i v několikanásobném zvětšení. Dále umožňuje provádět s obrázky základní úpravy. Většinou se jedná o úpravu jasu, kontrastu, barev a různých šumů na fotografii. Fotografie lze také oříznout, pootočit, převrátit a aplikovat na ni zajímavé filtry a efekty, takže obrázek můžete např. převést do negativu či způsobit, že bude vypadat jako rytina – možností je skutečně velmi mnoho.

FORMÁTY BITMAPOVÝCH OBRÁZKŮ

Mnoho programů umožňuje také převést obrázky z jednoho formátu do druhého. Digitální fotografie jsou většinou pořízovány v kompresním formátu JPEG. Obrázkových formátů však existuje mnohem více.

JPEG (Joint Photographic Expert Group) – komprimovaný (stlačený) formát bitmapových obrázků. Jeden z nejčastějších typů obrázků, díky malé velikosti těchto obrázkových souborů se s nimi můžete často setkat na internetu.

BMP (Windows Bitmap) – bitmapový obrázek, který je typický pro aplikace Microsoftu, např. pro aplikaci *Malování*. Tento soubor buďto není komprimován, nebo jen poměrně neúčinně.

TIFF (Tagged Image File Format) – v tomto formátu jsou ukládány velmi kvalitní obrázky, které nejsou komprimovány, nebo jen málo účinně, a mívají tedy velkou velikost. Využívá se často v polygrafii. Formát TIFF je otevřený, může tedy být zpracováván ve většině programů.

GIF – s tímto formátem se opět setkáte často na internetu; obrázky uložené v tomto formátu mohou být i animacemi, mohou tedy být „pohyblivé“ (animovaný GIF).

CO JE KLIPART?

Klipart je malý tematický obrázek, jako například panáček, schematická kresba nějakého předmětu, šipka či jiný symbol. Kliparty bývají většinou vektorové, aby se jejich jednoduchá kresba dala využít i ve velkém rozlišení.

Sadou klipartů bývají vybaveny některé programy, včetně editoru Microsoft Word, abyste měli možnost své dokumenty snadno oživit, aniž byste museli potřebný obrázek vytvářet sami – to by totiž bylo dosti pracné a běžný uživatel to často ani nesvede.

Mnoho programů umožňuje také fotografie stahovat přímo z připojeného fotoaparátu. Asi nejznámějšími prohlížeči obrázků jsou programy ACDSee a Zoner Media Explorer, avšak řadu velmi hodnotných programů najdete i mezi programy freewarovými. Z programů, které jsme vám dosud přinesli na našich vložených CD, jmenujme např. program XnView, Fast Stone Image Viewer nebo program Cam2PC, umožňující velmi pohodlně stahovat fotografie z digitálního fotoaparátu.

VEKTOROVÉ OBRÁZKY

Vektorové obrázky používá běžný uživatel mnohem méně často než obrázky bitmapové, s výjimkou klipartů. Nelze je totiž pořídit za použití nějakého zařízení, jako je digitální fotoaparát, ale je třeba je pracně vytvořit. Existují sice také pomůcky na převod bitmapových obrázků do vektorů (na jejich automatizované „obkreslení“), ale výsledek je často třeba ještě podstatně upravit.

Zatímco bitmapový obrázek je jen mozaikou barevných bodů, vektorový obrázek se skládá z přesně (matematicky) popsanych obrazců, vlastně z křivek s definovaným stylem kresby a z případných výplní ploch, křivkami případně uzavíraných.

GRAFICKÉ EDITORY

Obrázky lze částečně upravovat v celé řadě programů, ale nejvíce možností nabízejí programy specializované, tzv. *grafické editory*. Asi nejznámějším zástupcem této kategorie je program Adobe Photoshop, ten je však pro amatéry zbytečně drahý a komplikovaný; pro ně může být vhodnější odlehčená verze – Adobe Photoshop Elements. Doporučit vám můžeme také programy z našich redakčních CD, které mnohdy snesou i ta nejpřísnější měřítka.

-mia, -mjs

ZÁKLADNÍ ÚPRAVA FOTEK

V zásadě každý snímek, když jej chceme vytisknout, ať už samotný, či v dokumentu, nebo když jej chceme použít na webovém stránce, potřebuje určitou základní úpravu, aby obstojně vyšel.

FOTOGRAFIE PŘED DALŠÍM UŽITÍM obvykle vyžaduje úpravu. Nejenže současnými digitálními fotoaparáty pořizujeme snímky často v dosti velkém rozlišení, ale jen málokterý snímek se také dokonale povede.

Avšak pozor, **nikdy** svými úpravami **nepřepisujete zdrojový soubor!** Soubor, tak jak jste jej přenesli z digitálního fotoaparátu, v této podobě také uchovejte, ledaže by vám na něm opravdu nezáleželo – ve všech ostatních případech upravujte kopii, kterou si nejprve vytvoříte.

Postupy uvedeme pro program Adobe Photoshop (Elements). V jiných grafických editorech mohou být dialogová okna uspořádána jinak, funkce mohou být jinak pojmenovány, ale princip by měl zůstat obdobný.

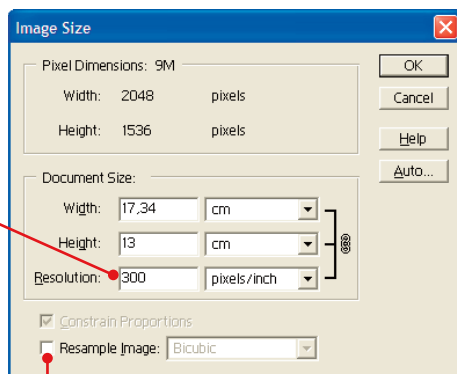
1. VOLBA VÝŘEZU A ROZLIŠENÍ

Volbu výřezu a cílového rozlišení není dobré od sebe oddělit, neboť obojí se musí podřídit tomu, kde a jak chceme obrázek použít, tedy zejména cílovým fyzickým rozměrům obrázku a rozlišovací schopnosti cílového zařízení.

Když bude obrázek vytištěn jen v malých rozměrech – třeba proto, že jej vložíte jako doplňující ilustraci do textu –, musíte z něj vybrázit jen nejdůležitější motiv, a to tak, aby v malých rozměrech bylo ještě co rozpoznat.

Jestliže se naopak chystáte pořídit samostatný výtisk fotografie o větších rozměrech, můžete být při ořezávání velkorysejší a ponechat z původního snímku více, neboť větší rozměr a samostatná fotografie vybídnu pozorovatele k tomu, aby se věnoval i detailům, které nejspíše lépe vyniknou i díky vyšší technické kvalitě takového výtisku.

2. Sem vepište cílové rozlišení v pixelech na palec; následkem toho se změní rozměry obrázku v centimetrech.

1. Nejprve musíte vypnutím této volby zabránit tomu, aby byla obrázku jako odpověď na změnu rozlišení změněna velikost v pixelech.

Obr. 1. Po provedených úpravách shledáte, že celý, neoříznutý snímek poskytuje při 300 ppi fyzický rozměr výtisku 17,34 × 13 cm.

inzerce

ROZLIŠENÍ BĚŽNÝCH ZAŘÍZENÍ

U kvalitního fototisku z inkoustové tiskárny stoupá kvalita výtisku přibližně až do použití 600 ppi (pixelů na palec), jestliže rozlišení tiskárny je 1200 dpi (teček na palec). Oproti tomu sublimační fototiskárna v zásadě nevyužije více, než je její udané rozlišení, a to bývá kolem 300 dpi. Totéž platí i pro minilaby, které laserově nasvěcují fotopapír v rozlišení 300 dpi.

Časopisecký tisk vystačí s fotografiemi v rozlišení 266 ppi, jestliže se používá běžný rastr o 133 lpi (čar na palec), zatímco jemný tisk na křídový papír může vyžadovat až 400 ppi.

Jeden palec je 2,54 centimetru.

POZOR, NEJPRVE VYROBIT KOPII!

Před započítím úprav si vyrobte kopii obrázku, jak jsme navrhli výše, a to například funkcí „duplikovat obrázek“; ve všech programech pak funguje postup *uložení jako...*, kdy soubor uložíte pod jiným jménem a nejlépe do jiného, pracovního adresáře. V tomto kroku také změníte formát z pravděpodobného *ztrátového* JPEG nejlépe na *nativní* (tedy programu vlastní) a především *neztrátový* formát editačního programu. Případné uložení opět do JPEG si necháte až na konec, až budete mít výsledek.

Vlastní formát editačního programu poznáte podle toho, že většina programů jej řadí na první místo v seznamu možných formátů v dialogovém okně pro ukládání obrázku.

ÚPRAVA ROZLIŠENÍ

Řekněme, že máte snímek o rozměrech 2048 × 1536 pixelů (tedy snímek s maximálním rozlišením pořízený třímegapixelovou kamerou). Než začnete „řezat“, měli byste zjistit, kolik to představuje centimetrů pro váš tiskový výstup. V našem příkladě budeme vycházet ze „standardní tiskové kvality“ 300 ppi, a tak použijete dialogového okna „Velikost obrazu“ (Image Size), jak je popsáno u obrázku 1.

PROVEDENÍ VÝŘEZU

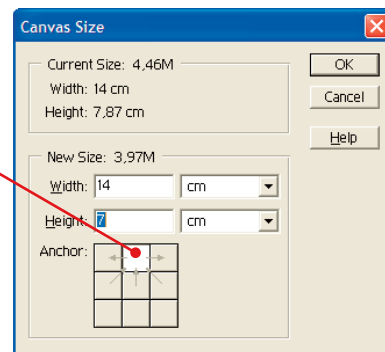
Když ve Photoshopu aktivujete nástroj „lupa“, v horní liště se objeví tlačítko nabízející zobrazení snímku v „tiskové velikosti“ (Print Size). Zobrazení je však rozměrově přesné jen tehdy, jestliže hodnota dpi obrazovky odpovídá nastavení Photoshopu. Photoshop ve starších verzích, jsa původem programem pro Macintosh, vychází z hodnoty 72 dpi, kterou nelze změnit (zatímco v nových verzích už ano). Protože skutečné rozlišení obrazovky bývá o trochu větší, tisková velikost se zobrazí příliš malá a je třeba ji lupou poněkud zvětšit. Můžete si po stranách pracovního okna nechat zobrazit lišty s vyznačenými centimetry a řídit se podle nich.

Když vidíte náhled tiskového rozměru obrázku, již snadno odhadnete, který motiv můžete ponechat a co musí pryč. Samozřejmě se v tomto kroku můžete rozhodnout, že snímek zmenšíte nikoli pouze ořezem, ale také přepočítáním na menší počet pixelů, abyste toho do požadované velikosti dostali více. Představu o vhodném zmenšení si nejprve snadno učiníte opět pomocí lupy.

Obr. 2. Tento výřez může nejsnáze postrádat kus tmavé, spodní části.

V dialogovém okně je zvoleno, že zachovat se má horní část obrazu.

Obr. 3

Počítejte s tím, že obrazovka je výrazně hrubší nežli tiskový výstup a při náhledu tiskové velikosti nezobrazí detaily jemně; rozlišitelnost detailů ve výstupu bude zhruba odpovídat pixelům, které ve snímku zachováte...

JAK DOCÍLIT PŘESNÉHO ROZMĚRU

Jestliže potřebujete dodržet přesný rozměr výstupního obrázku, proveďte ořez přibližně a fyzické rozměry potom dolaďte v dialogovém okně pro rozměr obrázku, například přímo změnou jednoho z rozměrů v centimetrech (při vypnutém přepočítávání pixelů), jež vyvolá mírnou automatickou úpravu hodnoty pixelů na palec. Mírná odchylka od požadované hodnoty ppi zpravidla nevádí a při tisku se neprojeví.

Přesnou hodnotu druhého rozměru pak získáte ořezem pomocí dialogového okna pro velikost plátna (Canvas Size). Řekněme, že jste vyrobili atypický výřez, který má nyní 1665 × 936 pixelů, při 300 ppi tedy 14,1 × 7,92 cm (jde o motiv na obrázku 2). Vy však potřebujete přesně 14 × 7 cm. Je zřejmé, že na výšku vznikne určitý přesah, který bude nutno ještě oříznout – kdybyste oba dva rozměry upravili nezávisle při zachování všech pixelů, obrázek byste na výšku stlačili více než na šířku a zkreslili byste jej.

Nejprve tedy v dialogovém okně pro rozměry obrázku změňte 14,1 na 14 cm; hodnota dpi se tím nepatrně zvýší na něco přes 302. Potom pokračujete v dialogovém okně pro velikost plátna (obr. 3): v něm změňte výšku z dosavadní hodnoty přesně na 7 cm. Nyní je ještě nutno zvolit, ze kterého kraje či krajů se mají přebytečné pixely uříznout. Obrázek, který slouží za příklad, může nejsnáze postrádat část tmavé plochy naspodu, a proto v dialogovém okně zvolte, že se má zachovat vrchní část.

JAKÉ ROZLIŠENÍ MÁ OBRAZOVKA?

info

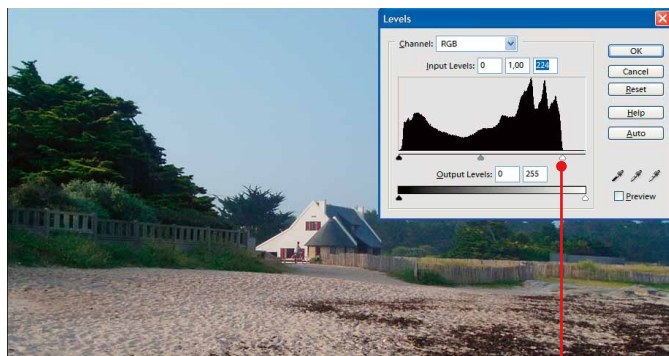
Windows vycházejí z toho, že obrazovka má rozlišení 96 dpi – 96 obrazových bodů na palec. Skutečné rozlišení ovšem závisí na poměru fyzických rozměrů obrazu a zvoleného rozlišení *zobrazení* (zvoleného režimu grafického adaptéru).

U monitorů LCD je situace přehledná, neboť jejich rozměry zobrazovací plochy jsou pevně dány a mají jedno *nativní* rozlišení. Sedmnáctipalcové LCD o rozlišení 1280 × 1024 pixelů shodou okolností skutečně zobrazují 96 dpi. Patnáctipalcový LCD o rozlišení 1024 × 768 zobrazuje přibližně 85 dpi – jeho obraz je o poznání hrubší. K výpočtu těchto hodnot postačí rozpomenout se na Pythagorovu větu – rozměry odvěsen známe v pixelech a rozměr přepony v palcích...

2. KOREKCE BAREV A SVĚTLA A STÍNŮ

Snímky mohou působením různých vlivů získat barevný nádech, který později na hotovém snímku nepůsobí přirozeně. Kromě toho může být obrázek vybledlý nebo se mnohé detaily mohou ztrácet v příliš tmavých stínech.

Má tato korekce následovat až po ořezu a úpravě rozlišení? – Domníváme se, že je to lepší, a to z několika důvodů: není smysluplné korigovat něco, co později uříznete; nově oříznutý snímek může mít jiné vyznění a může vyžadovat jiné korekce; a nakonec i zmenšený snímek může potřebovat poněkud jiné korekce než

Obr. 4. Ranní pláž – podle zobrazení úrovní (histogramu) vidíte, že obrázek nevyužívá škálu jasu naplno.

Zjasnit obrázek můžete posuvem krajního bodu vstupní škály blíže k více zastoupeným úrovním jasu; úpravou všech kanálů najednou však neuděláte nic s jeho příliš studeným nádechem.

snímek velký. Pak je tu i technické hledisko – jestliže snímek obsahuje výraznější barevný šum, avšak bude zmenšen, je lepší nejprve provést zmenšení, než šum potlačí (zprůměrováním sousedních pixelů), nežli šum nejprve „barevně korigovat“; tím byste jej mohli ještě zvýraznit.

Barvy a tónové podání jsou svým výsledným působením propojeny a nejlépe je upravovat je najednou, jestliže to program umožňuje. V opačném případě upravte nejprve podání světla a stínu a teprve potom podání barev, protože barevné podání se úpravou stínů změní!

ÚPRAVA ÚROVNÍ

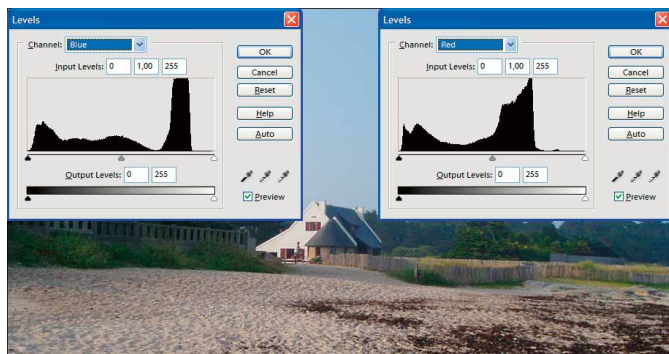
V programech Photoshop dosáhnete požadované korekce nejsnáze úpravou úrovní (Levels; Ctrl+L). Budto můžete upravovat všechny barevné kanály najednou (RGB – červený, zelený a modrý) – tím upravíte jen světlo a stín, ale nezměníte barevný nádech –, nebo můžete každý kanál upravit zvlášť; tím docílíte žádoucí současné úpravy jasu i barev.

Tyto operace může program provést i automaticky („automatický kontrast, automatická úprava křivek“ apod.), většinou si však počíná příliš drasticky. Při ručním doladění byste měli zvážit, nakolik snímek ještě opravujete a kdy ho už ochuzujete o to, co k němu právem patří.

3. DOOSTŘENÍ

Obrázek v konečné podobě můžete ještě mírně doostřit, ale jen tak jemně, aby efekt doostření nebyl okem jasně patrný. Nejlepších výsledků lze proto dosáhnout v dialogovém okně „Doostření“ (Unsharp Mask); zajímavé jsou zejména kombinace menšího poloměru, než je jeden pixel, s vyšší procentní hodnotou doostření.

-mjs

Obr. 5. Když porovnáte modrý a červený kanál, zjistíte, že jsou posunuty jinak, a jestliže upravíte každý kanál zvlášť, docílíte tím i změny barevného nádechu.

inzerce

KOREKTOR GRAMATIKY

„Lepší“ textové editory nabízejí kontrolu pravopisu. Uživatelé MS Wordu 2003 mohou používat také kontrolu gramatiky. Tento nástroj si lze zdarma stáhnout ze stránek firmy Microsoft.

V ČEM SE NOVÝ NÁSTROJ ODLIŠUJE

Většina uživatelů zná nástroj Kontrola pravopisu. Ten vyhledává a upozorňuje (případně i sám opravuje) pouze ty chyby, které se týkají jednoho samostatného slova, ale neumí porovnat slova v rámci věty.

Nástroj Kontrola gramatiky je určen pro kontrolu pravopisu v rámci celé věty (například pravopis přičestí ve větě Muži se koupali).

Upozorňujeme, že jde o první verzi nástroje, jehož vývoj trval pět let a na němž spolupracovali společnost Microsoft, Ústav pro jazyk český Akademie věd ČR a odborníci z Univerzity Karlovy.

INSTALACE

Instalace proběhla rychle a bez problémů,

stačilo pouze souhlasit s licenčním ujednáním.

ZMĚNY V MS WORDU

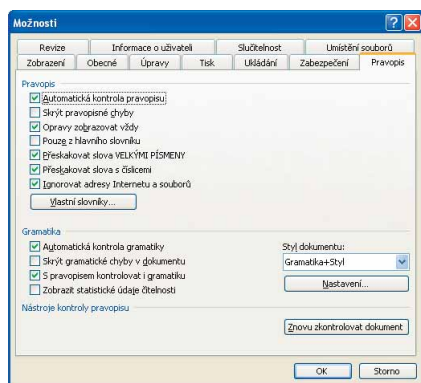
Když po instalaci nástroje znovu spustíte MS Word, z nabídky Nástroje vyberte příkaz Možnosti. V dialogovém okně *Možnosti* zobrazte kartu Pravopis. V té je zpřístupněna část Gramatika.

KONTROLA V PRAXI

Slova, ve kterých je pravděpodobně pravopisná chyba, podtrhává MS Word červenou vlnovkou.

Slova, ve kterých je pravděpodobně gramatická chyba, jsou podtržena zelenou vlnovkou. Chcete-li, aby MS Word prováděl kontrolu průběžně, je třeba zaškrtnout položky *Automatická kontrola gramatiky* a *S pravopisem kontrolovat i gramatiku*.

Kliknete-li na označené slovo nebo skupinu slov pravým tlačítkem myši, objeví se místní nabídka. Ta podle aktuální situace nabídne buď konkrétní opravu (např. v případě, že mezi slovy chybí čárka), nebo upozorní na slova, která mohou obsahovat gramatickou chybu. Kliknete-li v této nabídce na položku Gramatika, vyvoláte okno známé z nástroje Kontrola pravopisu.

Karta Pravopis je rozšířena o část Gramatika.

inzerce

MOŽNOSTI NÁSTROJE

Nástroj Kontrola gramatiky nabízí 22 jevů, které může kontrolovat. Je na vás, které jevy si dáte zkontrolovat a u kterých kontrolu zakážete. Jen poznamenáváme, že kontrola je pro různé jazyky odlišná. Máte-li v textu nastaven jiný jazyk než češtinu, mohou se vlastnosti nástroje Kontrola gramatiky mírně lišit.

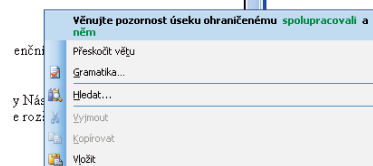

Ten vyhledává a upozorňuje (případně i sám opravuje) pouze ty chyby, které se týkají jednoho samostatného slova, ale neumí porovnat slova v rámci celé věty (například pravopis přičestí ve větě Muži se koupali).

Nástroj byl vyvíjen pět let a na němž spolupracovali společnost Microsoft, Ústav pro jazyk český Akademie věd ČR a odborníci z Univerzity Karlovy.

Pravopisné problémy jsou podtrženy červeně, gramatické zeleně.

a spolupracovali na něm odborníci z Univerzity

Místní nabídka obsahuje také upozornění nebo návrh opravy.

SHRNUTÍ

Vyvinout nástroj, který by postihl všechny možnosti, jež čeština nabízí, je úkol velmi těžký. Při uvedení tohoto nástroje dal Microsoft jasné najevo, že je to první verze a že na vývoji nástroje se pokračuje.

Na stránce, ze které si můžete nástroj stáhnout, je také uvedena e-mailová adresa, na kterou můžete posílat své zkušenosti a připomínky (můžete je psát i česky, členkou vývojového týmu v Irsku je i Češka).

Nástroj pro kontrolu gramatiky pomůže najít některé chyby nebo podezřelá místa v textu, ale určitě se na něj nespolehejte na sto procent. Ale i v nynější podobě stojí za to si jej na počítač nainstalovat.

Zjistíte-li, že vám kontrola nevyhovuje, je možné ji běžnou cestou (tedy prostřednictvím panelů nástrojů) odinstalovat.

-mzi

KUDY, KUDY CESTIČKA?

Jestliže rádi cestujete a objevujete nové kraje, jistě nezapomenete vybavit se potřebnými mapami či průvodci. Když přitom jezdíte autem, potřebujete také schopného *navigátora*, který během cesty kontroluje zvolenou trasu a *naviguje* vás. Jenže takový navigátor při prohlížení okolní krajiny občas přehlédne odbočku, usne, nebo se prostě jenom splete.

MODERNĚJŠÍ A TAKÉ SPOLEHLIVĚJŠÍ způsob navigace dnes poskytují navigační GPS systémy. Abychom vás mohli s výhodami těchto systémů lépe seznámit, zapůjčili jsme si od firmy Navisat Stadler přístroj Geosat2 a ten jsme otestovali jak při cestách po České republice, tak i v zahraničí, konkrétně v Německu a ve Francii.

Geosat2 je jednoúčelový navigační přístroj pro automobilovou navigaci. Jedná se o kvalitní přístroj s velmi dobře propracovanou logikou, s jednoduchým ovládáním a kvalitním mapovým vybavením. Přístroj od firmy **AvMap** je vybaven digitálními mapami od firmy **TeleAtlas** a tato data jsou pro potřeby navigačního systému upravována firmou **C-Map**.

INSTALACE

Přístroj lze snadno umístit do jakéhokoliv automobilu, a to pomocí držáku, který je určen pro přichycení na vnitřní straně předního okna vozidla. Malá tloušťka přístroje s dostatečně velkou obrazovkou umožňuje umístit přístroj na palubní desku, kde však nikterak nebrání řidiči při výhledu z vozu.

Geosat2 je napájen pomocí zásuvky cigaretového zapalovače s napětím 12V/24 V. Dále je potřeba k přístroji připojit externí GPS přijímač v kombinaci s anténou. Tu je též nejvhodnější umístit dopředu, na palubní desku, kde má „dobrý výhled“ na oblohu. GPS přístroj snadno přijímá signál přes sklo, pokud sklo neobsahuje kovy nebo není pokovené.

OVLÁDÁNÍ

Podle informací od výrobce byl Geosat2 vyvíjen s maximálním důrazem na jednoduché a pohodlné ovládání. Na pravé straně přístroje je k dispozici hned deset různých ovládacích tlačítek, kurzor a tlačítko pro zapnutí a vypnutí přístroje.

Ovládání je opravdu jednoduché a intuitivní. Základní ovládání zvládne běžný uživatel již za chvíli, pokročilejší nastavení během několika dnů.

VYHLEDÁVÁNÍ BODŮ A PLÁNOVÁNÍ TRASY

Hlavní smysl použití navigačního přístroje spočívá v navigaci (vedení) od vlastní pozice automobilu do jakéhokoliv zvoleného bodu, jako je např. adresa či uložené místo, nebo do bodu zájmu, vybraného z databáze přístroje.

Geosat2 – navigace v režimu pro pasažéra.

Přístroj umožňuje vytvářet a následně vyhledávat vlastní *uživatelské body*. Dále můžete vyhledávat města, adresy a tzv. *bodů zájmu* (POIs – Points of Interests), které jsou rozděleny do několika kategorií – *atrakce, jídlo & pití, ubytování, zábava* aj.

Naplánovat trasu můžete buď vyhledáním určitého bodu z databáze přístroje, nebo tak, že na mapě kurzor jednoduše přesunete na místo, kam se potřebujete dostat, a vybrané místo uložíte jako cíl cesty a necháte přístroj trasu vypočítat.

NAVIGACE

Po naplánování trasy umožňuje přístroj zvolit z dvou různých režimů pro navigaci. Jedná se o režim pro *pasažéra* a pro *řidiče*. V režimu pro pasažéra zobrazuje přístroj libovolné stránky displeje, zatímco v režimu pro řidiče je k dispozici pouze displej s itinerářem a s naváděním křižovatku po křižovatce. V obou režimech je

Geosat2 – navigace v režimu pro řidiče se zobrazenými datovými poli.

GEOSAT2

info

Automobilový navigační systém

Cena včetně DPH: 34 600 Kč.

Poskytl: Navisat Stadler, s. r. o.

www.navisat.cz

Výrobce: AvMap, s. r. l.

www.avmap.it

Balení: navigační přístroj Geosat2, paměťová karta Compact Flash s kapacitou 2GB, externí GPS včetně antény, napájecí kabel do zásuvky zapalovače, USB kabel pro propojení s PC, držák pro přichycení na předním skle.

CO JE GPS?

Globální polohovací systém je systém 24 satelitů, které obíhají okolo země a vysílají rádiové signály. Systém GPS původně vyvinulo Ministerstvo obrany Spojených států pro vojenské potřeby. V roce 1983 byl však systém uvolněn i pro širokou veřejnost a 1. 5. 2000 byla vypnuta funkce pro záměrné zhoršování určení polohy. Signál GPS je nezávislý na povětrnostních podmínkách, informaci o poloze je možné získat kdekoliv na světě a v kteroukoliv denní či noční hodinu. Využívání GPS signálu je bezplatné a může jej využívat každý, kdo vlastní GPS přijímač.

Umístění přístroje na palubní desce pomocí držáku pro přichycení na předním okně vozidla.

k dispozici hlasová navigace v češtině: můžete upravit hlasitost, nebo ji zcela vypnout.

REŽIM PASAŽÉRA

V režimu pro pasažéra je trasa na obrazovce znázorněna výraznou zelenou čarou. Mapa s trasou je zobrazena buď přes celý displej, nebo spolu s datovými poli, zobrazujícími instrukce odbočku po odbočce.

REŽIM ŘIDIČE

Režim pro řidiče neumožňuje přístup k mapové obrazovce, na displeji je zobrazena pouze stránka s instrukcemi pro jízdu nebo se seznamem více instrukcí, tak jak budou po sobě následovat.

PRAKTICKÉ ZKUŠENOSTI

Vlastní zkušenosti při testování přístroje za provozu jak v ČR, tak v zahraničí byly veskrze pozitivní. Přesnou a podrobnou navigaci do zvoleného bodu (adresy) jsme nejvíce ocenili zejména ve velkých městech, např. v Paříži. Zde je totiž „klasická“ navigace podle tištěné mapy, byť i velmi podrobné, ztížena např. větším počtem jízdních pruhů (problém správného řazení) nebo velikostí kruhových objezdů a počtem sjezdů z nich.

Navigační systém však před průjezdem každé křižovatky předem doporučí správné řazení a průjezd křižovatkou. V režimu pasažéra je složitější křižovatka dokonce detailně zobrazena na mapě tak, aby způsob jejího projetí byl co nejzřetelnější.

Každá mapa, i ta uložená v navigačním přístroji, však časem zastarává a je potřeba ji pravidelně aktualizovat. Shodou okolností jsme měli přístroj zapůjčen v době, kdy vyšla nejnovější aktualizace jeho mapových podkladů. Nepřekvapilo nás tedy, když jsme se na nově otevřeném úseku dálnice v Německu dostali podle přístroje zcela mimo trasu, někam do polí a lesů. Jednalo se však opravdu

JAK GPS SYSTÉM PRACUJE?

Na oběžných drahách ve výšce 12 000 mílí nad povrchem země obíhají GPS satelity zemi v pravidelném cyklu dvakrát denně. Každý obíhající satelit dodržuje velmi přesně svou dráhu a během své cesty vysílá informaci ve formě signálu. Podle toho, kde se právě s GPS přijímačem nacházíte, máte možnost kdekoliv na zemi obdržet signál nejméně od 8 satelitů nad horizontem. GPS přijímač musí monitorovat nejméně 3 satelity, aby byl schopen vyhodnotit polohu kdekoliv na zemi, a minimálně 4 satelity, aby byl schopen vyhodnotit také nadmořskou výšku. Pozice je vyjádřena v zeměpisné délce a šířce, a pokud se jedná o přijímač vybavený mapou, je automaticky zobrazena na elektronické mapě. Jakmile je určena poloha přijímače, jednotka je schopna vypočítat další informace, jako je např. rychlost, azimut, vzdálenost, vzdálenost k cíli a východ a západ slunce.

S JAKOU PŘESNOSTÍ SYSTÉM GPS PRACUJE?

Dnešní GPS přijímače pracují s přesností do 15 metrů. Při příjmu diferenciálních korekcí je možné přesnost určení polohy zvýšit až na 1 – 3 metry.

pouze o krátký úsek a po „návratu na mapu“ byla trasa automaticky přepočítána a optimalizována.

ZÁVĚR

Všem, kteří často cestují, zvláště pak do ciziny, lze nákup navigačního systému **Geosat2** doporučit. Přístroj je snadno ovladatelný a spolehlivě vás doveče tam, kam potřebujete. Zároveň vám ušetří mnoho času i „nervů“ při hledání správné cesty. Není totiž nic horšího, než když cesta na dovolenou začíná výčitkou: „*Kam to zase jedeš, copak jsi neviděl tu odbočku?*“

A když špatně odbočíte i s navigačním systémem, nic se neděje – přístroj automaticky přepočítá trasu a bez okolků vám doporučí, jak se co nejrychleji dostat zpět do optimálního směru.

Jan Jírovec

inzerce

TECHNICKÉ PARAMETRY

info

GPS: 12kanálový GPS přijímač s externí anténou.

Paměťové médium: výměnná CF karta o kapacitě 2 GB v ceně přístroje.

Propojení s PC: pomocí kabelu s USB konektorem.

Napájení: prostřednictvím 12V zásuvky cigaretového zapalovače.

Reproduktor: interní, zabudovaný v přístroji.

Vyhledávání cílů: podle adres, bodů zájmu nebo uživatelských bodů.

Funkce GoTo: automatická navigace na pozici kurzoru na mapě.

Navigace: počítadlo trasy, možnost zadání průjezdních bodů, automatické přepočítávání trasy.

Mapy: ČR, Itálie, Německo, Portugalsko, Francie, Španělsko, Belgie, Rakousko, Švýcarsko, Švédsko, Norsko, Nizozemsko, Dánsko, Lucembursko, Velká Británie, Řecko (Atény), Finsko, Irsko, Polsko.

PRO CHYTRÉ DĚTI

Představujeme vám speciální vydání multimediálních CD-ROM z edice Chytré dítě. Soubor CD-ROM s názvem **Vesele s počítačovými Bajťíky** připravil pro čtenáře časopisu Počítač pro každého autorský kolektiv Multimedia ART. Tento titul byl jako bonus zařazen na CD přiložené k minulému vydání PPK.

MULTIMEDIÁLNÍ CD-ROM z edice **Chytré dítě** nabízí různé typy znalostí a prostředky k jejich efektivnímu získávání. Programy jsou určeny především pro děti předškolního věku a žáky nejnižších tříd základních škol. Dosud vyšlo šest titulů

SLABIKÁŘ

Pomocí CD-ROM **Chytré dítě – Slabikář** se děti učí poznávat písmena, slabiky, slova a skládat z nich celé věty. Z 25 úloh plně verze je na PPK CD zařazeno šest učebních úloh (Představování písmenek, Co je

V edici multimediálních CD-ROM
Chytré dítě dosud vyšlo:

info

Než začne matematika, Matematika 1, Matematika 2 + 3, Hry, Naslouchej a hrej si, Slabikář.

Vydal/poskytl: Multimedia ART, Praha.

www.jablko.cz

pamatovala, jejich představení je spojeno s různými animacemi, krátkými říkankami nebo obrázky, takže se děti vlastně učí nejen písmena sama, ale hlavně to, jak je konkrétně použít.

MATEMATIKA

Titul **Chytré dítě – Než začne matematika** usnadňuje dětem vstup do světa čísel, vztahů (menší, větší, rovná se), geometrických tvarů a dalších matematických pojmů a úloh. V příjemném grafickém prostředí jsou na plném CD připraveny tři desítky úloh, obvykle ve dvou stupních obtížnosti (počítání do 5, resp. do 10). Do speciálního vydání vybrali autoři tyto úlohy: Co znamenají čísla, Kolik je ptáčků, Přines deštníky, Ulož kartičky, Zažeh ovečky, Kolik automobilů se vejde na parkoviště, Ulož čísla a Najdi stejné útvary.

Třetím CD z dílny Multimedia ART, jehož část najdete v našem bonusu **Vesele s počítačovými Bajťíky**, je CD **Chytré dítě – Matematika 1**. Nabízí dvě řady úloh – modelové a bodovací. V modelových úlohách (na originálním CD je jich 17, na PPK CD jich najdete 5) se úlohy „řeší“ samy, aby se děti mohly více věnovat pochopení konkrétních matematických vztahů. V bodovacích úlohách (29, resp. 6 úloh) je třeba jednotlivé příklady vyřešit a potom kliknout na tlačítko **ZVONEK**. Tak se dítě dozví, zda příklad vyřešilo správně. Tlačítko **DALŠÍ** pak nabídne nový příklad. Mezi úlohami, které si mohou děti vyzkoušet, jsou např. sčítání dvou množin obrázků, doplňování správného znaménka nerovnosti, příp. rovnítko, model sčítání dvou čísel, numerické sčítání.

Například pomocí modelu sčítání můžete dítěti snadno vysvětlit, jak sčítání funguje. Pomocí stavebnice děti zase snáze pochopí prostorové útvary a jejich vzájemné pozice. Programy hlídají plnění jednotlivých úloh a za každý splněný úkol příslušný skřítek žáčka pochválí, případně přidá body.

I když matematika bývá pro děti strašákem už v první třídě, jistě uznáte, že s pomocí Bajťků tomu tak vůbec být nemusí. A pokud vašim dětem program **Vesele s počítačovými Bajťíky** už nebude stačit, můžete jim bez obav z neznámého obsahu pořídit další zábavní, ale hlavně vzdělávací CD-ROM.

Milan Pola

Veselé Bajťíky vás vítají!

Výběr obrázků podle počátečního písmene.

Model vysvětlení sčítání.

Napiš, co je na obrázku.

a obsah tří z nich (Slabikář, Než začne matematika a Matematika 1) vám přiblíží náš bonus. Průvodcem jsou postavky Bajťků, v části Slabikář jim pomáhá Pišlístek. Kdykoliv si při hraní (pro děti je to vlastně práce) nebudete vědět rady, dvojité na ně klikněte a oni vám poradí, jak danou úlohu řešit. Přestože grafika ani ovládání jednotlivých programů nejsou totožné, je učení s Bajťíky natolik intuitivní, že i malé děti se tyto programy naučí rychle ovládat. Navíc u každé ukázky CD je po aktivaci ikony v levém spodním rohu obrazovky dostupné jeho představení, návod, ovládání, příp. další doplňovací informace. Kromě toho je procházení CD doprovázeno také hlasovými komentáři, takže není nutné umět pro jejich využití ani číst. A jaké úlohy jsou pro děti připraveny?

písmeno, Začáteční písmeno, Hledej slabiku, Piš podle obrázku, Co říkají zvířata) a jedna hříčka – skládky obrázků. Názvy učebních úloh jsou dostatečně výmluvné, aby bylo zřejmé, o co v nich jde.

Pro postupnou výuku čtení a psaní je velkou výhodou Slabikáře možnost volby, ze kterých písmenek se mají ve vybraných úlohách tvořit jednotlivé příklady. Lze se tak snadno vyhnout procvičování ještě neznámých písmen, nebo naopak cíleně procvičovat jen omezený okruh písmen. U některých úloh je možné volit práci s malými nebo s velkými písmeny, jindy si vybrat mezi jednoduššími a obtížnějšími příklady. Jednotlivé úkoly generuje program náhodně, takže se oproti učení z knihy nevytvářejí návyky, spočívající v tom, že po přečtení jedné stránky dítě za chvíli ví, co bude následovat na další. Aby se písmenka lépe

BATMAN: SLEPÁ SPRAVEDLNOST

Opět vám přinášíme plnou hru podle comicsové předlohy, tentokrát se však rozloučíme se Scoobym a vyzkoušíme si práci někoho ostřejšího – Batmana. Následující řádky vám však doporučujeme přečíst pouze v případě, že si nebudete při hraní vědět rady; jinak se ochudíte o možnost přijít na vše sami!

V **GOTHAM CITY** opět vypukly problémy. Třem prominentním občanům byla doručena výbušná zlatá vejce, na nichž je vyryt podivný nápis. Batmanovi a jeho příteli Robinovi nezbyvá než všechna tři vejce zlikvidovat – to je však jen začátek. Kdo vejce poslal a proč? Při pozornějším hledání se jich objevuje stále víc a jediná cesta, jak atentátníka vystopovat, je najít vejce všechna a pokusit se z nich vyčíst nějaké stopy.

Pod tlačítkem **Stopy** se skrývá přehled dosavadních objevených stop.

To je samozřejmě Batmanův, a tedy váš úkol. Na začátku hry se objevíte v jeskyni, Batmanově základně, kde si můžete na místním počítači prohlédnout informace o svých protivnících. Poté se svezte výtahem dolů, nasedněte do auta a postupně prozkoumejte všechny lokace. Tak můžete získat šest vajec – dvě ve vilách s čísly popisnými 200 a 222 pomocí her s deštníky, jedno na radnici pomocí stejné hry a další tři v klubu Ledovec díky špehování. Podívejme se na oba typy hry trochu blíže.

DEŠTNÍKOVÝ ŠTÍT

Vášim úkolem v této minihře je natočit deštníky tak, aby každé dva sousedící k sobě přiléhaly výšečí stejné barvy, a pokud jsou deštníky pokreslené, pak i výšečí se stejným symbolem. Jakmile se vám podaří deštníky

natočit správně, doprostřed jednoho ze zavřených deštníků klikněte, a Batman ho odstraní. Až odstraníte všechny čtyři, vejce je vaše.

ŠPEHOVÁNÍ

Pozorně poslouchajte hlasy z šachty vpravo nahoře. Pokaždé vyjmenují tři předměty, kterými je třeba v místnosti pohnout. Pohněte jimi a mějte na paměti, že důležité je i pořadí. Pokud jste poslouchali správně, objevíte jedno z čísel k seifu. Až získáte tři čísla, můžete sejf otevřít a vejce z něj odnést.

LUŠTĚNÍ NA ZÁKLADNĚ

Jakmile získáte všech šest vajec, přišel čas vrátit se do jeskyně. Zajděte k počítači, a jakmile do něj zadáte informace naskenované ze všech vajec, objeví se šest útržků textu, zašifrovaných do podivných čísel.

Vtip je v tom, že každému písmenu odpovídá právě jedno číslo, které vidíte na panelu vpravo. Některá čísla jsou v původních

Deaktivovat deštníkový štít je potřeba poměrně často.

útržcích textu už rozluštna, ostatní čísla budete muset rozluštit sami. Až sestavíte všech šest textů, musíte je poskládat do tří souvislých vět. Pokud si nebudete vědět rady, požádejte o pomoc digitální nápovědu: vyvoláte ji z hlavního menu ve spodní části obrazovky příkazem **Pomoc**.

Z rozluštných vět se dozvíte místo pravděpodobného výskytu dalšího vejce. Pokračujte, najdete sedmé vejce a opět ho rozlušťte v jeskyni. Stejně pokračujte i s dalšími dvěma vejci.

BATMAN: SLEPÁ SPRAVEDLNOST

info

Dobrodružná hra

Autor: The Learning Company,
www.learningco.com

Distributor v ČR: Cenege, www.cenege.cz

Jazyk: čeština.

Min. požadavky: viz návod na PPK CD 15/2005.

ŠPLH NA VRCHOL VĚŽE

Vášim úkolem je dostat se na vrchol městských věží. Po plošinách můžete chodit a skákat. Občas narazíte na hák, kterým se můžete přitáhnout o něco výš – stačí stoupnout si pod něj a stisknout **Ctrl**. Dále jsou vám k dispozici rozkládací plošiny, které můžete rozestavit, nebo naopak složit kliknutím myši.

FINÁLE

Nakonec vám nezbyvá než zachránit rukojmí a dopadnout viníka. Pokud se vám to podaří, zhlédnete závěrečnou animaci, a Gotham City má díky vám opět o problém méně.

-maz

Rukojmí jsou v bezpečí, přišel čas dopadnout šílence.

tip
Jestliže v kterémkoliv okamžiku nebudete vědět, jak dál, použijte tlačítko **Pomoc** ve vysouvacím menu ve spodní části obrazovky.

KOLIK ŘEČÍ ZNÁŠ...

Před dvěma roky (v PPK 14/03) jsme vám představili výborného učitele angličtiny pro děti – program Tell me More Kids. Dnes vám přiblížíme obdobné učitele pro dospělé, a to hned učitele dvou jazyků – angličtiny a němčiny.

SAMOZŘEJMĚ ŽE PROSTŘEDÍ PROGRAMU, shodné pro výuku obou jazyků, je zcela „dospělácké“ (doporučená dolní věková hranice pro práci s programem je 12 let).

ZÁKLADNÍ VLASTNOSTI

Instalace produktu je standardní a jistě ji zvládnete bez potíží. Po spuštění programu budete vyzváni k zadání jména a hesla – to proto, že s Tell me More se může učit více zájemců a program si přitom pamatuje vše podstatné o průběhu výuky každého z nich.

Pro jednotlivé jazyky jsou připraveny tři (němčina), resp. čtyři (angličtina) znalostní úrovně – pro začátečníky, pro středně pokročilé a pro pokročilé, v případě angličtiny ještě úroveň „obchodní jazyk“. Objem výuky jednotlivých úrovní odpovídá 250 učebním hodinám a je sestaven cca z 1200 různých cvičení a her tak, aby ani tak rozsáhlý výukový kurz nebyl příliš nudný.

Program nabízí tři formy výuky – volnou (jednotlivé akce si podle aktuální potřeby vybíráte ze seznamu), řízenou (učební plán bude sestaven podle vašich znalostí a cílů) a dynamickou (vaše znalosti budou průběžně vyhodnocovány a podle výsledků bude upravována nabídka dalších kroků). Navíc při sestavování učebního plánu lze zohlednit jak vlastní časové možnosti, tak i cíle, na které se chcete zaměřit.

BOHATÁ NABÍDKA

Výuka každé úrovně je organizována do šesti učeben. Každá z nich nabízí několik

z 37 typů výukových činností, např. výslovnost, uspořádání slov, procvičování gramatiky, fonetické cvičení, diktát, křížovky apod.

Při vlastní výuce postupně řešíte vybrané nebo do plánu zařazené úkoly, přičemž program trvale vyhodnocuje vaše úsilí a podle zvolené varianty případně upravuje následné pořadí úkolů.

Pokud je procvičován poslech nebo výslovnost, musíte reagovat podle toho, co slyšíte, resp. program reaguje na to, jak odpovídáte. K efektivní práci se zvukem je použita technologie rozpoznávání řeči S. E. T. S., včetně grafického vyjádření frekvenční křivky ori-

TELL ME MORE

– ANGLIČTINA, NĚMČINA

Multimediální program výuky cizích jazyků

Vydal/Poskytl: Auralog (Fr.), Leda, Voznice.

<http://www.leda.cz>

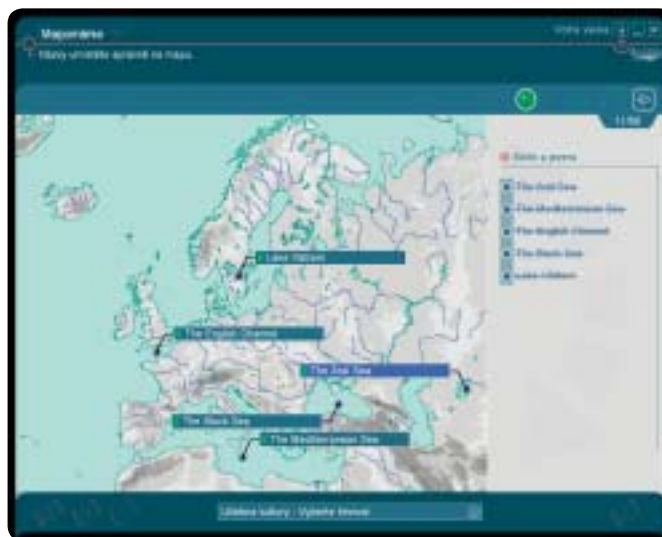
Cena: 1590 Kč (jedna úroveň), 3990/4990 Kč (N – tři úrovně / A – čtyři úrovně).

info

gy. To vše vhodně přibližuje počítačovou výuku reálným situacím.

Kromě vlastních výukových částí nabízí program i několik doplňků:

- slovník použitých slov s možností jednoduchého vyhledávání a s možností nastavení několika typů filtrů a rejstříků,
- výklad gramatiky (přehledné popisy jednotlivých gramatických jevů),
- nástroj pro časování – zobrazení existujících variant možných typů časů jednotlivých sloves.

Mapovanie prověruje nejen jazykové, ale i zeměpisné vědomosti.

VELKÁ UŽIVATELSKÁ VARIABILITA

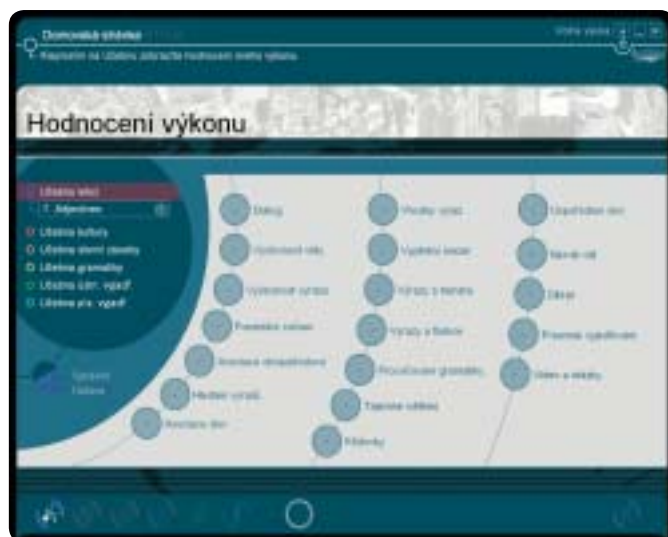
Program dále umožňuje co nejvhodnější přizpůsobení požadavkům uživatele. Nastavit lze řadu parametrů, např. obtížnost rozpoznávání řeči, obtížnost diktátů, dobu čekání na odpověď, automatické zobrazování překladů, aktivní nápovědy apod. Pro začátek si můžete třeba nastavit průběžné zobrazování animované nápovědy

ke každé probírané stránce, později můžete tuto nápovědu vypnout, nebo dokonce celou výuku přepnout do komunikace v příslušném cizím jazyce.

Program Tell me More umožňuje vypálit si vlastní audio CD se zvukovými nahrávkami, a to zejména s nahrávkami těch částí, které vám ještě moc dobře nejdu – tak máte možnost učit se i tam, kde počítač zrovna nemáte k dispozici. Součástí instalace jsou i ukázkové testy pro přípravu k získání evropského jazykového certifikátu TELC, úrovně A1 a A2.

Oblíbenost programu Tell me More v mnoha zemích dokazuje, že autoři připravili opravdu efektivního učitele jazyků. Díky firmě Leda se o tom nyní i sami můžete přesvědčit.

Milan Pola

Jedna z patnácti částí učebny obsahuje devatenáct typů úloh.

ginálního i vašeho hlasu. Podle nastavené úrovně obtížnosti potom program vyhodnocuje vaši výslovnost, a pokud vám rozumí, pokračuje ve výuce. Pokud nerozumí, máte možnost příslušnou akci si několikrát zopakovat.

Samozřejmostí multimediálního programu jsou animace, krátké videoukázky reálných životních situací a interaktivní dialo-

VYTVÁŘÍME INTERNETOVÉ STRÁNKY

Internetové stránky lze vytvářet dvěma postupy. První je složitější, hodí se spíše pro zkušené uživatele a spočívá ve vypisování jednotlivých příkazů jazyka HTML, pomocí kterého jsou internetové dokumenty vytvářeny. Tento postup vám sice umožňuje vytvářet originální stránky plné zajímavých prvků, ale za cenu většího úsilí.

Pokud vám stačí běžné stránky, doporučíme vám druhý, velmi snadný způsob. Existují totiž programy, pomocí kterých lze stránky vytvářet v režimu obvyklém např. pro textový

editor Word – již při tvorbě stránek vidíte, jak nakonec budou vypadat. Program si různé příkazy a vše potřebné doplní sám. Programy tohoto typu však mají jednu nevýhodu – vět-

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

Jak vložit na stránku text, odkaz a obrázek.

Jak si prohlédnout dokument.

Jak změnit pozadí stránky.

Jak stránku publikovat na internetu.

Název programu: Nvu, freeware.

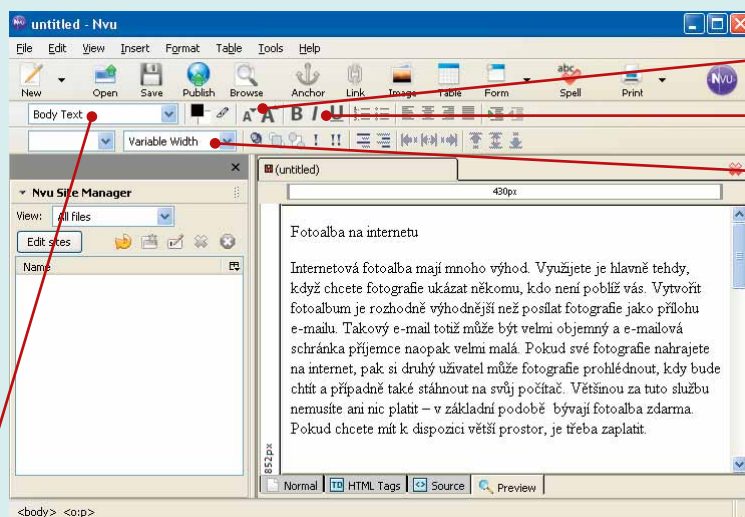
info

šinou jsou poměrně drahé. My jsme pro vás našli zajímavý program Nvu: neutratíte za něj ani korunu a velmi jednoduše se ovládá.

VLOŽENÍ TEXTU

Nejprve si ukážeme, jak do dokumentu přidat text a jak jej formátovat. Text můžete např. zkopírovat do schránky a vložit do prázdného dokumentu (obr. 1), případně ho do něj rovnou vepsat (podobně jako např. do wordovského dokumentu). Podobně jako ve Wordu text zformátujete. Text označíte a poté z rozbalovacího seznamu vyberete typ písma a jeho velikost, řez a barvu. Pomocí dalších tlačítek odsadíte text nalevo, napravo nebo na střed. V dalším rozbalovacím seznamu můžete použít jeden z předdefinovaných stylů, např. pro základní text (**Body text**), pro odstavce (**Paragraph**), případně pro nadpisy různých velikostí (**Heading**).

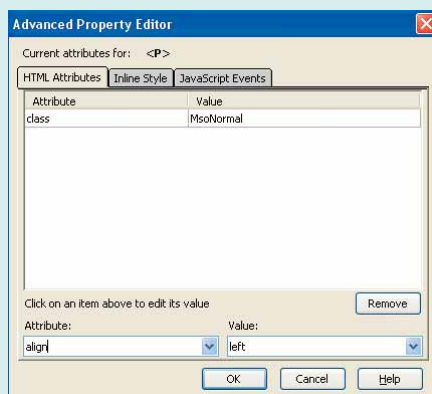
Předdefinované styly.

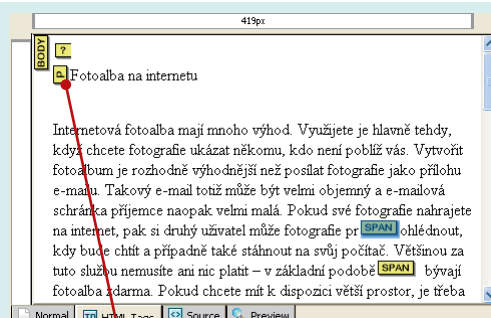
Obr. 1

REŽIMY PROGRAMU

Dokument si můžete prohlédnout v několika režimech. Mezi nimi přepínáte v záložkách, dostupných dole v okně programu. V záložce **Normal** je dokument vytvářen. V záložce **HTML Tags** si pak můžete prohlédnout, které značky (příkazy) jazyka HTML byly při přípra-

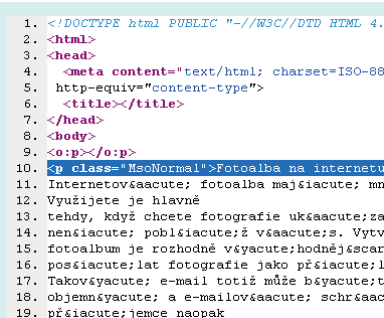
Obr. 3. Pokročilé úpravy zvolené značky jazyka HTML.

Obr. 2

Značky jazyka HTML.

vě stránky použity (obr. 2). Pokud na takovou značku kliknete, otevře se okno a v něm mohou zkušenější uživatelé upravovat tzv. atributy příkazů (obr. 3). Atribut určitý příkaz specifikuje. Jestliže např. určíte, že má být do dokumentu vložen obrázek, atribut vám říká, o jak velký obrázek půjde, kam bude vložen apod. Tím se však při používání tohoto

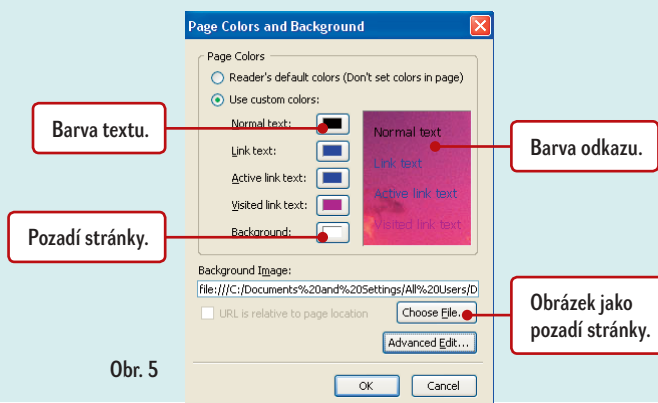
Obr. 4. Zdrojový kód dokumentu HTML.

programu nemusí běžný uživatel vůbec zabývat. V další záložce **Source** pak vidíte tzv. zdrojový kód dokumentu, a to v jazyce HTML (obr. 4). Méně zkušeným uživatelům může tento kód připadat velmi nepřehledný, plný podivných hesel a značek. Na poslední záložce **Preview** je pak zobrazen náhled stránky tak, jak by měla vypadat při zobrazení v některém internetovém prohlížeči.

BARVA A POZADÍ STRÁNKY

V programu můžete také nastavit barvu pozadí stránky, případně můžete jako pozadí použít obrázek. Z nabídky **Format** vyberte položku **Page color and background**. Otevře se stejnojmenné okno (obr. 5). Chcete-li nastavit vlastní barvy stránky a odkazů, klikněte na položku **Use custom colors**. Kliknutím na barevný čtvereček určujete barvu běžného textu (**Normal text**), barvu textu, který slouží jako odkaz (**Link text**), barvu odkazu, který je aktivní (**Active link text**), barvu odkazu,

který uživatel již navštívil (**Visited link text**), a barvu pozadí stránky (**Background**). Můžete však určit, že jako pozadí bude použit nějaký obrázek. V tom případě klikněte na tlačítko **Choose file** a obrázek vyhledejte.

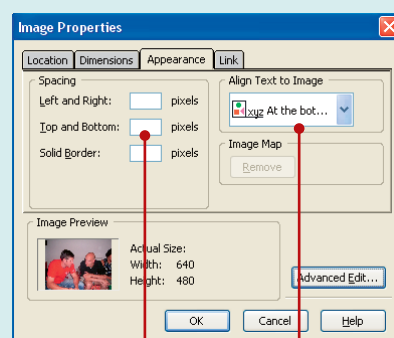

Obr. 5

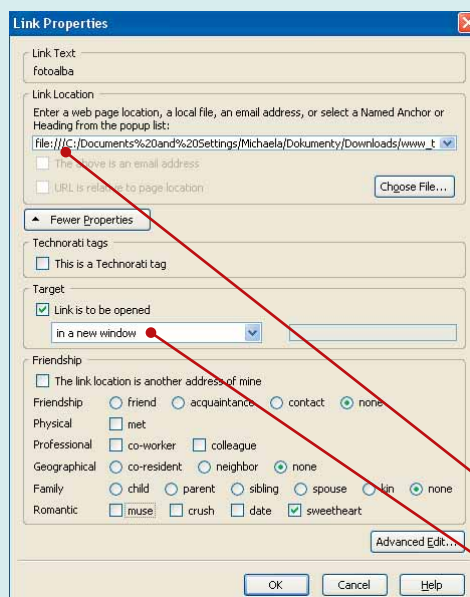
VLOŽENÍ ODKAZU A OBRÁZKU

Chcete-li do dokumentu vložit odkaz, pak příslušný výraz (či výrazy) v textu nejprve označte a poté klikněte na tlačítko **Link** v nástrojové liště programu. Otevře se okno **Link Properties** (obr. 6). Do části **Link Location** vepište internetovou adresu, která se má otevřít, pokud návštěvník na odkaz klikne. Můžete sem také vepsat e-mailovou adresu – v tom případě zaškrtněte položku **The above is an e-mail address**. Po kliknutí na odkaz se otevře nová zpráva elektronické pošty s výše uvedeným adresátem. Také se může otevřít

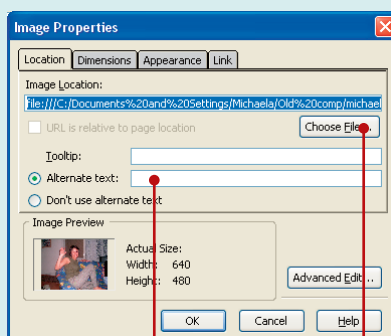
jiný HTML dokument, který jste vytvořili a který se stane součástí vašich internetových stránek. V tom případě klikněte na tlačítko **Choose File** a dokument vyhledejte. Kliknete-li na tlačítko **More Properties**, můžete v položce **Target** určit, zda má být odkaz otevřen v jiném okně prohlížeče (**New window**), nebo ve stejném okně (**The same window**). Chcete-li vložit do dokumentu obrázek, klikněte na tlačítko **Image**. Otevře se okno **Image Properties** s několika kartami (obr. 7). Klikněte na první z nich (**Location**) a dále pak na tlačítko

Obr. 8

Obr. 6

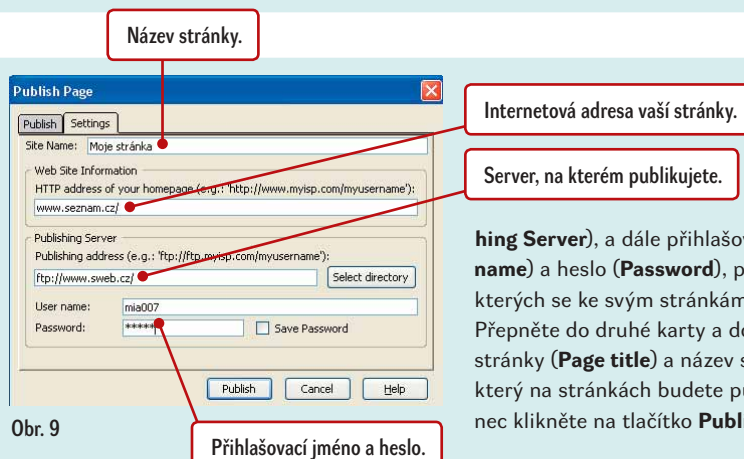

Obr. 7

Choose file a soubor s obrázkem vyhledejte. Do políčka **Alternate text** vepište text, který se zobrazí místo obrázku, pokud se obrázek nenačte, případně text, který uvidí jen ti uživatelé, kteří nechťejí zobrazovat obrázky. Přepněte do karty **Dimensions**. Zde můžete buď ponechat původní rozměry obrázku (**Actual Size**), nebo je nastavit sami (**Custom Size**). Přepněte do karty **Appearance** (obr. 8). Zde můžete v rozbalovacím seznamu **Align Text to Image** určit, zda má být obrázek vůči textu nahoře (**At the top**), uprostřed (**In the centre**), nebo dole (**At the bottom**), anebo zda má být obrázek textem obtékán a umístěn buď vlevo (**Wrap to the left**), nebo vpravo (**Wrap to the right**). Dále můžete zadat šířku okrajů kolem obrázku (**Spacing**) v pixelech. Na poslední kartě **Link** je možné určit, že obrázek bude sloužit jako odkaz.

PUBLIKOVÁNÍ STRÁNKY

Jestliže chcete dokument publikovat na internetu, musíte si nejprve pronajmout určitý internetový prostor (tzv. webhosting). Pokud pro svoje články nepotřebujete příliš prostoru, můžete využít bezplatný webhosting, poskytovaný např. na Seznamu. Vše potřebné si připravte do jednoho adresáře (dokument HTML, obrázky...). Kliknete-li na tlačítko **Publish**, otevře se okno se dvěma kartami (obr. 9). Přepněte do karty **Settings** a zde vepište název stránky (**Site Name**), internetovou adresu své stránky (**Web Site Information**), adresu serveru, na kterém hostujete (**Publis-**

Obr. 9

hing Server), a dále přihlašovací jméno (**User name**) a heslo (**Password**), prostřednictvím kterých se ke svým stránkám přihlašujete. Přepněte do druhé karty a doplňte záhlaví stránky (**Page title**) a název souboru HTML, který na stránkách budete publikovat. Nakonec klikněte na tlačítko **Publish**.

-mia

TRILLIAN: DALŠÍ PROGRAM NA POPOVÍDÁNÍ

Program najdete na
PPK CD 11/2005

Program Trillian se hodí pro uživatele, kteří jsou zaregistrováni hned v několika tzv. komunikačních sítích, jako je např. ICQ, AIM a IRC. Pro komunikaci v těchto sítích se používají tzv. komunikační programy (tzv. instant messengery), schopné sledovat, zda uživatelé (kontakty) z určité sítě, které jste si vyhledali, jsou „na příjmu“, či ne. Program Trillian dokáže obsluhovat a monitorovat kontakty hned z několika sítí.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

info

Jak odeslat zprávu.

Jak do programu přidat další síť.

Jak zobrazit informace z encyklopedie.

Jak přidat do programu kontakty.

Název programu: Trillian, freeware.

ÚVODNÍ NASTAVENÍ

Po instalaci programu se zobrazí okno a v něm můžete program do jisté míry nastavit. Na první obrazovce si vyberete, zda chcete spustit verzi placenou (Trillian Pro), anebo verzi bezplatnou (Trillian Basic). V dalším okně si vyberete ikonku, která vás bude reprezentovat (klikněte na správný obrázek), a do patřičného řádku vepíšete svoji přezdívku (obr. 1). Klikněte na tlačítko **Next** a v dalším okně vyberte síť, pro kterou chcete instalovat podporu (obr. 2). Dojde k stažení patřičných plug-inů a v dalším okně jste požádáni o vepsání přístupových jmen (nebo unikátního čísla pro síť

ICQ) a hesel pro jednotlivé sítě. Pokud nemáte v určité síti vytvořen účet a chcete si jej vytvořit, klikněte na tlačítko **Register for a new account**.

count. Tím se většinou otevrou internetové stránky, na kterých je možné vytvořit účet pro používání sítě. Poté již lze program spustit.

Obr. 1. Zvolte si vlastní ikonku.

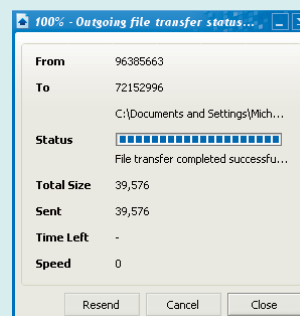

Obr. 2. Vyberte síť, pro kterou chcete instalovat podporu.

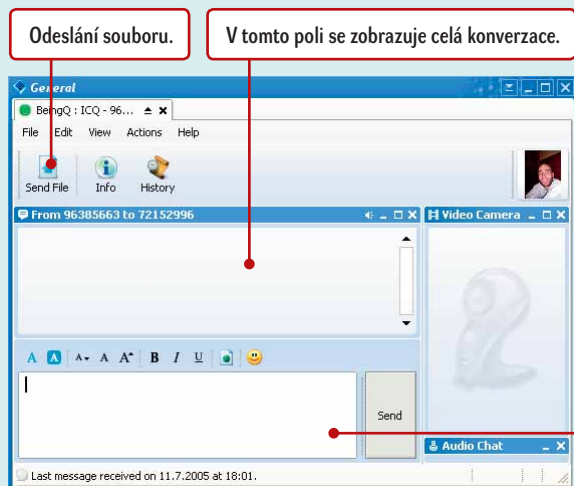
ODESLÁNÍ ZPRÁVY

Kontakty z různých sítí se zobrazí v okně programu. Chcete-li danému uživateli odeslat zprávu, na odpovídající kontakt dvakrát klikněte. Otevře se okno, ve kterém najdete dvě políčka. Do spodního políčka můžete vepsat text zprávy a v horním se tato zpráva zobrazí spolu s odpovědí druhého uživatele (obr. 3). Text své zprávy můžete formátovat

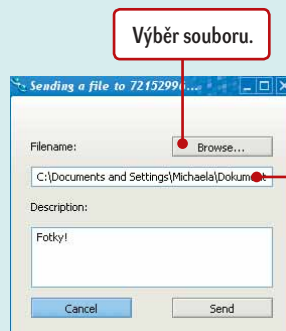
pomocí tlačítek nad volným políčkem. Text odešlete stisknutím klávesy **Enter** nebo kliknutím na tlačítko **Send**. Pokud byste si psali s několika uživateli najednou, pak se tyto zprávy otevrou jako záložky jednoho okna. Nahoře v okně najdete několik tlačítek. Pomocí prvního tlačítka můžete druhému uživateli odeslat soubor. Otevře se okno

Obr. 5. Odesílání souboru.

Obr. 3

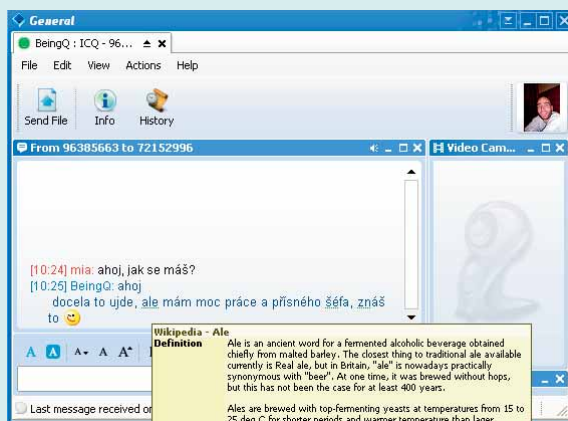
Obr. 4

Do dolního pole vepíšete text zprávy a stisknete klávesu **Enter**.

Otevřít. Vyhledejte soubor, který chcete odeslat, a označte jej. Poté se otevře další okno (obr. 4), obsahující cestu k souboru na vašem disku – do políčka **Description** můžete vepsat krátký popis. Kliknutím na tlačítko **Send** soubor odešlete a průběh odesílání můžete pozorovat v samostatném okně (obr. 5). Odesílání souborů bohužel nefunguje vždy – některé komunikační programy nejsou totiž navzájem kompatibilní.

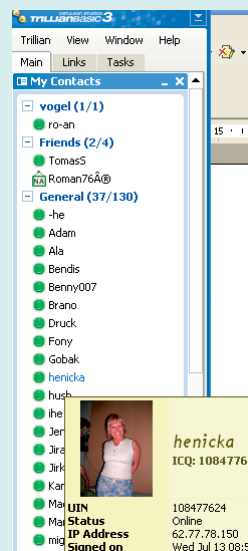
ZOBRAZENÍ INFORMACÍ A IKONKA

V okně se zprávou se můžete informovat o několika záležitostech. Pokud si prohlédnete pole, ve kterém je zobrazena konverzace, zjistíte, že některé výrazy jsou tečkovaně podtržené. Pro tyto výrazy vám program nabízí vysvětlivku, protože je propojen se známou internetovou encyklopedií Wikipedia. Vysvětlení je v angličtině a nemusí se vždy jednat o správný výklad. Kliknete-li na označený výraz pravým tlačítkem myši, zobrazí se místní nabídka: můžete si vybrat, zda chcete prohledávat internet (**Search Web**), anebo vyhledat výraz v internetové encyklopedii Wikipedia. V obou případech se otevře internetová stránka. Nad podtrženým odkazem však pouze podržte kurzor myši. Po chvíli se zobrazí vysvětlivka z encyklopedie Wikipedia a není třeba otevírat internetovou stránku (obr. 6). Ke každému kontaktu ve svém seznamu můžete také přidat nějaký obrázek, např. fotografii uživatele. Jednoduše tak zjistíte, o koho se jedná. V okně se zprávou vyberte z nabídky **File** položku

Obr. 6. Poté, co přejedete kurzorem nad heslem, zobrazí se význam hesla.

Options a dále položky **Buddy Icon** a **Set**. Otevře se okno s adresářovou strukturou, snímek vyhledejte a klikněte na tlačítko **Otevřít**. Fotografie se zobrazí v okénku se zprávou, a jestliže nad některým kontaktem přejedete kurzorem myši, zobrazí se rovněž v okně programu se seznamem kontaktů (obr. 7).

Obr. 7. Poté, co přejedete kurzorem nad jménem kontaktu, zobrazí se jeho fotografie.

PŘIDÁNÍ KONTAKTU DO SEZNAMU

Pokud chcete do seznamu kontaktů zařadit nového uživatele, pak v hlavní nabídce vyberte z nabídky Trillian položku **Add Contact or Group**. Otevře se okno průvodce přidáním kontaktu. Kliknutím na tlačítko **Next** se dostanete do dalšího okna a zde si z rozbalovacího seznamu Medium vybíráte, ze které sítě chcete kontakty přidat (obr. 8). Můžete zde také zvolit, do které skupiny kontaktů

Zvolte, do které skupiny má být kontakt přiřazen.

Zvolte, v které síti má být kontakt vyhledán.

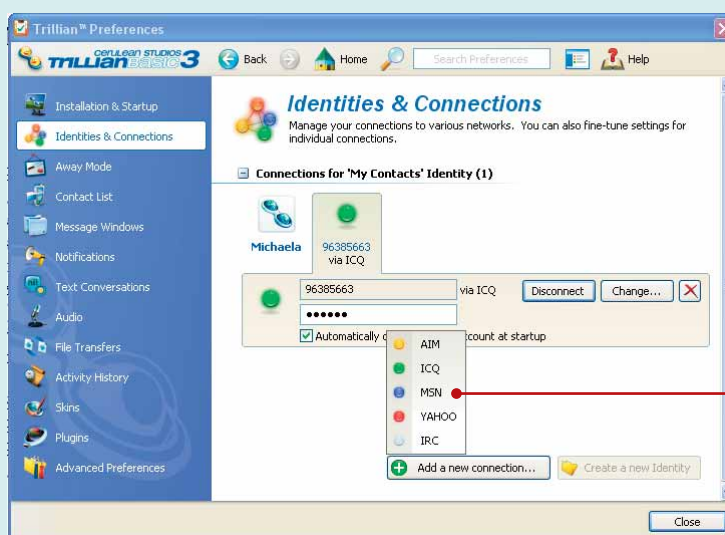
(pokud tyto skupiny máte vytvořeny) se má vyhledaný kontakt zařadit. Přesuňte se do dalšího okna a zde nejprve vyberte, pro kterého uživatele této sítě (pokud se na vašem počítači přihlašuje k této síti více uživatelů) kontakt hledáte. Do dalšího řádku vepište unikátní číslo tohoto uživatele, v případě jiných sítí jeho e-mail. Klikněte na tlačítko **Add** a poté na tlačítko **Done**.

Obr. 8. V tomto okně vyberte síť, ve které má být nový kontakt vyhledán, a skupinu, do které bude zařazen.

SPRÁVA SÍTÍ

Pokud byste chtěli přidat do programu novou síť, nemusíte program přestavovat. Počáteční konfigurace totiž dosáhnete i z nabídky programu. Z hlavní nabídky Trillian vyberte položku **Connections** a dále příkaz **Manage Connections**. Tím se otevře okno **Trillian Preferences**, otevřené na kartě **Identities & Connections** (obr. 9). Zde klikněte na tlačítko **Add a new connection** a vyberte, kterou síť chcete do programu zařadit. V dalším okně pak zvolte, zda chcete vytvořit nový účet (**Register for a new account**), nebo se chcete přihlásit k již vytvořené identitě. V druhém případě vepište své jméno a heslo.

-mia

Zvolte, kterou síť chcete do programu přidat.

Obr. 9

TIPY A TRIKY PRO TOTAL COMMANDER

Správce souborů Total Commander nabízí mnoho užitečných funkcí a nástrojů. Zdaleka ne všechny funkce jsou však hned po nainstalování programu dostupné prostřednictvím nabídky příkazů nebo nástrojové lišty. V tomto článku si ukážeme, jak vložením tlačítka do tlačítkové lišty lze zpřístupnit další funkce nebo nástroje.

TLAČÍTKOVÁ LIŠTA

Hlavní okno programu Total Commander obsahuje ve své horní části kromě obvyklé nabídky příkazů také lištu s tlačítky pro rychlý přístup k některým funkcím a nástrojům. Tuto lištu však lze snadno upravovat

Pomocí části *Vzhled* lze měnit vzhled ikon v tlačítkové liště. V textovém poli **Velikost** můžete změnit velikost zobrazení ikon (hodnotu zadáváte v obrazových bodech – *pixelech*). Význam zaškrtnutých políček

Ploché ikony a Malé ikony je zřejmý.

Spodní část dialogového okna slouží k definování příkazu vybraného tlačítka. Textové pole s rozbalovacím seznamem **Příkaz** obsahuje seznam všech dostupných příkazů, které

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

info

Jak přidat tlačítko do lišty tlačítek.

Jak vytvořit textový dokument se seznamem vybraných souborů či adresářů.

Total Commander 6.53

Program pro správu souborů

Autor: C. Ghisler & Co., www.ghisler.com.

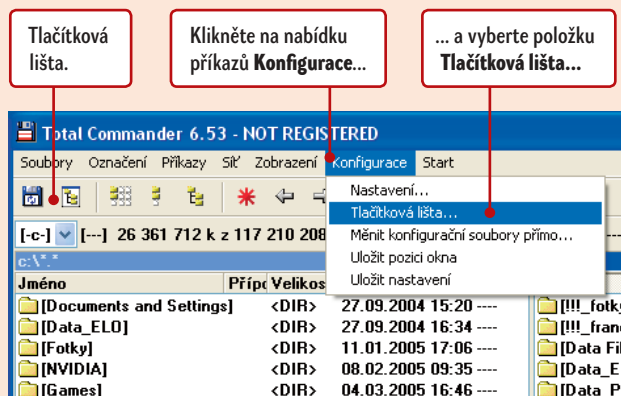
Jazyk: čeština.

Licence: shareware.

Cena: cca 1250 Kč vč. DPH.

lze tlačítku přiřadit. Do tohoto textového pole však můžete zadat i cestu k externímu spustitelnému souboru a pomocí tlačítka pak spouštět jiný program.

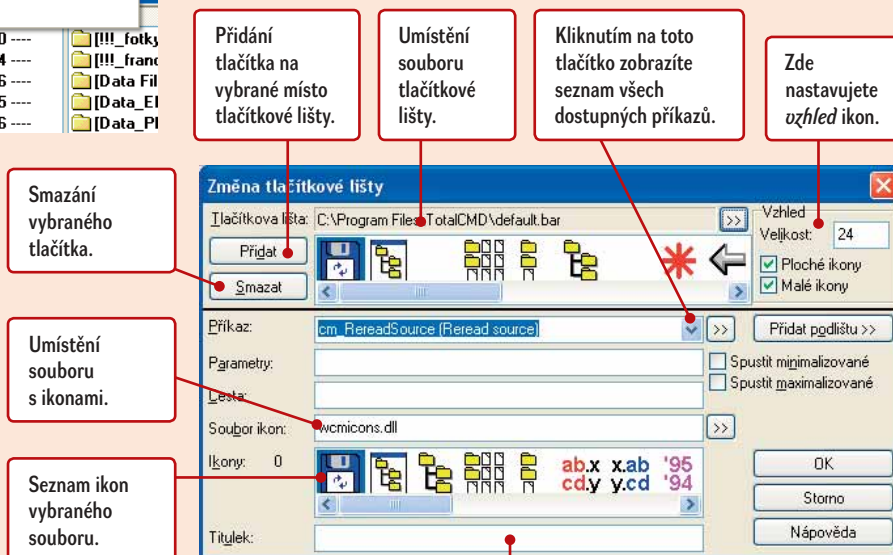
Textové pole **Soubor ikon** slouží k zadání umístění souboru s ikonami (resp. s ikonou) na pevném disku. Seznam **Ikony** zobrazuje seznam dostupných ikon vybraného souboru. Do textového pole **Titulek** můžete zapsat text; ten se zobrazí po najetí myši na příslušné tlačítko v tlačítkové liště.

Obr. 1. Nabídka příkazů **Konfigurace**.

– změnit ikonu, smazat tlačítko, nebo naopak přidat nové.

Klikněte na nabídku příkazů **Konfigurace** a vyberte položku **Tlačítková lišta...** (obr. 1). Tím zobrazíte dialogové okno *Změna tlačítkové lišty* (obr. 2). Horní část dialogového okna obsahuje textové pole **Tlačítková lišta**, které zobrazuje umístění souboru s tlačítkovou lištou na pevném disku. Dále jsou zde tlačítka **Přidat** (pro přidání nového tlačítka) a **Smazat** (pro smazání vybraného tlačítka) a seznam tlačítek, která jsou aktuálně dostupná prostřednictvím tlačítkové lišty.

Obr. 2. Dialogové okno *Změna tlačítkové lišty*.

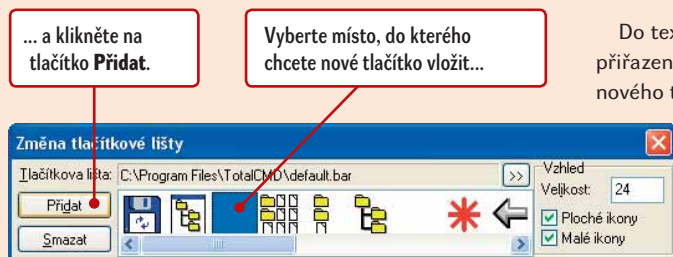
PŘIDÁNÍ TLAČÍTKA DO LIŠTY

Pro přidání tlačítka do lišty tedy nejprve vyberte místo, do kterého chcete nové tlačítko na liště umístit, a poté klikněte na tlačítko **Přidat** (obr. 3). Tím do lišty vložíte nové, prázdné tlačítko. Nyní pomocí rozbalovacího seznamu **Příkaz** vyhledejte příkaz, který chcete novému tlačítku na liště přiřadit (obr. 4). V našem příkladu použijeme příkaz

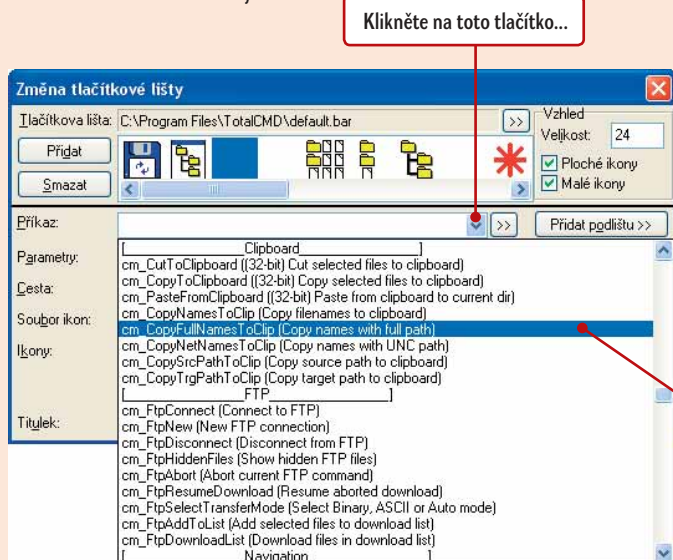
ze skupiny pro práci se schránkou operačního systému Windows (*clipboard*); tímto příkazem se zkopíruje seznam souborů (včetně uvedení plné cesty k souboru) vybraného adresáře – **cm_CopyFullNamesToClip** (**Copy names with full path**).

Ze seznamu **Ikony** vyberte tu, která podle vás nejlépe vystihuje vybraný příkaz. Pokud

ve standardním seznamu nenaleznete vhodnou ikonu, můžete použít jiný soubor než předdefinovaný soubor s ikonami programu Total Commander (*wcmicons.dll*). V tomto případě klikněte na tlačítko s dvěma lomenými závorkami vedle textového pole **Soubor ikon** a požadovaný soubor vyhledejte.

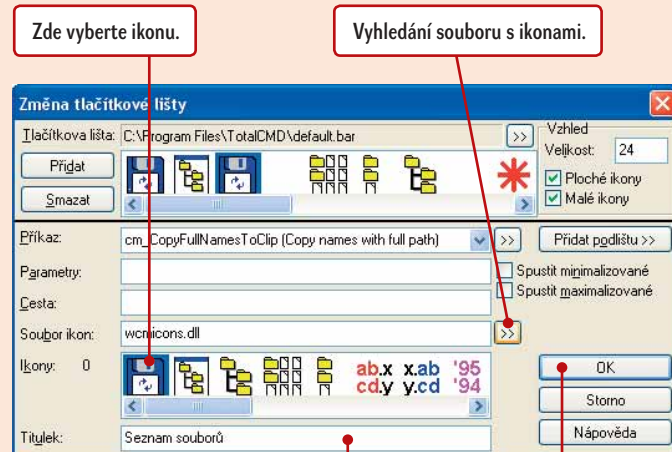

Obr. 3. Přidání tlačítka do lišty I.

Obr. 4. Přidání tlačítka do lišty II.

Do textového pole **Titulek** запиšte krátký text, který dobře vystihuje příkaz přiřazený novému tlačítku (v našem případě např. *Seznam souborů*). Vytvoření nového tlačítka dokončete kliknutím na tlačítko **OK** (obr. 5).

Obr. 5. Přidání tlačítka do lišty III.

... a vyhledejte požadovaný příkaz.

VYTVOŘENÍ TEXTOVÉHO DOKUMENTU SE SEZNAMEM SOUBORŮ

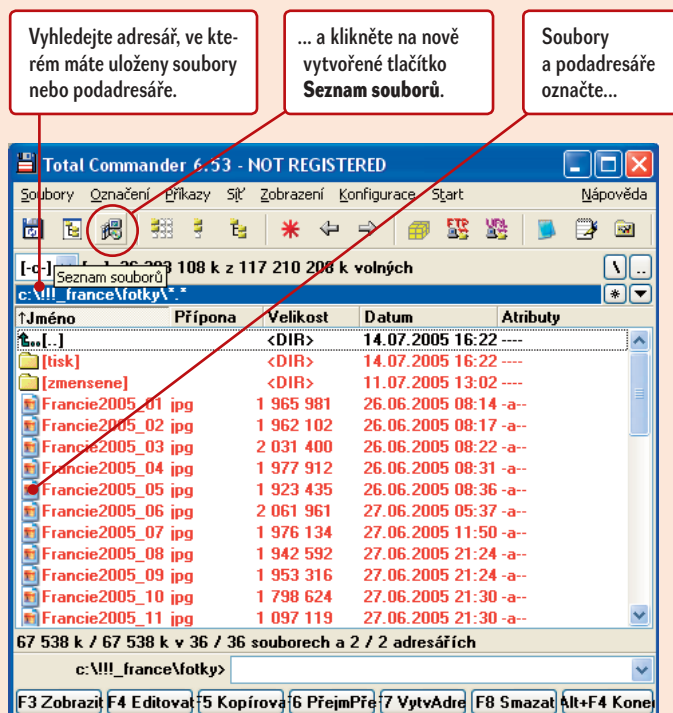
Textový dokument se seznamem vybraných souborů či adresářů nyní vytvoříte během několika okamžiků. Nejprve v hlavním okně programu vyhledejte adresář, ve kterém máte uloženy soubory nebo podadresáře, jejichž seznam chcete uložit do textového dokumentu. Poté vyhledané soubory (případně i podadresáře) označte a klikněte na nově

vytvořené tlačítko **Seznam souborů** (obr. 6). Tím seznam souborů a podadresářů zkopírujete do schránky (clipboardu).

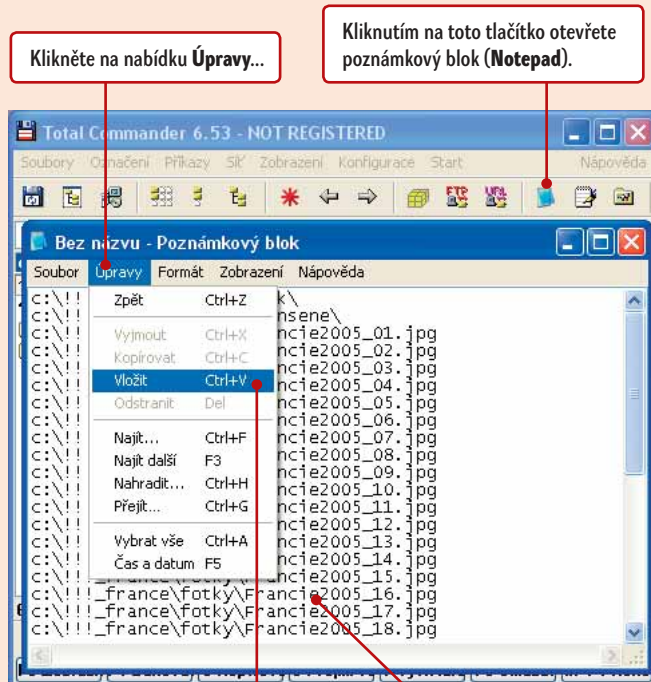
Nyní stačí otevřít libovolný textový editor, obsah schránky (seznam souborů a podadresářů) vložit do nového, prázdného dokumentu a ten následně uložit. Klikněte tedy na tlačítko **Notepad** pro otevření poznámkového

bloku Windows. Z nabídky **Úpravy** vyberte příkaz **Vložit** (**Ctrl+V**). Tím do prázdného dokumentu vložíte obsah schránky (obr. 7). Celý proces, tedy vytváření dokumentu se seznamem souborů, dokončete jeho uložením.

-vrba

Obr. 6. Vytvoření textového dokumentu se seznamem souborů

Obr. 7. Vytvoření textového dokumentu se seznamem souborů II.

... a vyberte příkaz **Vložit**.

Seznam vybraných souborů a podadresářů.

ÚPRAVY FOTOGRAFIÍ

Program Gimp patří k oblíbeným editorům pro úpravy fotografií a bitmapové grafiky obecně. Proto se zkuste podívat na několik základních úprav, například jak se otočí či převrátí snímek, jak se udělá určitý výřez či jak se celý snímek zmenší.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

info

Jak otočit nebo převrátit snímek.

Jak fotografii jednoduše oříznout.

Jak obrázek zmenšit.

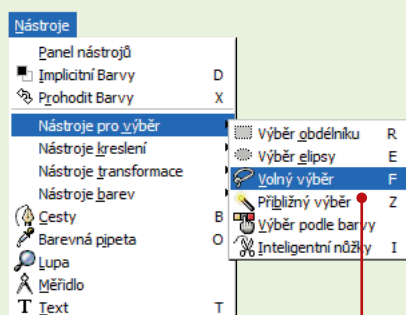
Název programu: Gimp 2.2.8 for Windows, freeware.

JAK VYBRAT ČÁST FOTOGRAFIE

Mezi základní nástroje každého bitmapového editoru patří **Výběr**. Jedná se v podstatě o označení určité části obrázku. S touto částí pak můžete dělat různé změny vzhledu, přesuň či deformace nebo do ní přidávat efekty.

V bitmapových editorech se totiž nevybírají objekty, ale určitá oblast bodů. Proto se nyní nejprve podívejte, jak se s výběrovým nástrojem pracuje. V nabídce **Nástroje** klikněte na položku **Nástroje pro výběr** (obr. 1).

V její podnabídce se nacházejí jednotlivé možnosti výběru, a to **výběr obdélníku**, **výběr elipsy**, **volný výběr**, **přibližný výběr**, **výběr podle barvy** nebo **inteligentní nůžky**.

Obr. 1

Jednotlivé nástroje pro výběr.

Co vlastně tyto možnosti znamenají? Při použití první z nich vybíráte tvar obdélníku či čtverce, například když budete chtít z určité části obrázku vytvořit obrázek nový. **Výběr elipsy** je určen pro kruhové výběry. Použijete-li **volný výběr**, pak tažením myši sami určujete vybranou oblast. Tento výběr může posloužit také při práci s vrstvami nebo ho můžete využít při změně barev či při použití různých efektů. Pro změnu barev se však nejčastěji použije asi **výběr podle barvy**. **Přibližný výběr** vám pomůže vybrat spojitě oblasti obrázku. A **inteligentní nůžky** zase usnadní označení určitých tvarů.

VÝŘEZ Z FOTOGRAFIE

Jestliže si nyní opravdu chcete ponechat jen část fotografie, označte obdélníkový výběr (obr. 2) a v nabídce **Obrázek** klikněte na příkaz **Ořezat obrázek**.

Nakonec nově vzniklý obrázek uložte příkazem **Uložit jako**, abyste o původní fotografii nepřišli, pokud byste se k ní někdy chtěli vrátit.

Obr. 2. Původní fotografie s označeným výběrem.

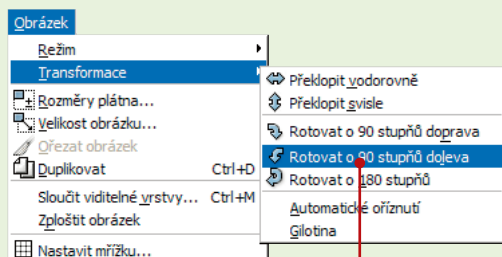

Fotografie po ořezání.

OTOČENÍ, NEBO PŘEKLOPENÍ?

Jestliže potřebujete celou fotografii otočit, stačí v nabídce **Obrázek** kliknout na položku **Transformace** (obr. 3).

Z její dílčí nabídky si již vyberete způsob otočení, který bude pro danou fotografii nejlepší (například příkaz **Rotovat o 90° doleva** – obr. 4). Snímek můžete i překlápět.

Obr. 3

Nástroje pro transformace celého obrázku.

Jestliže vytváříte koláže a potřebujete otáčet jen určitým výběrem na fotografii, musíte v nabídce **Nástroje** použít příkaz **Nástroje transformace**. V této nabídce se nacházejí

i příkazy **Naklonění**, **Perspektiva**, **Překlopení** či **Škálování**. Příkazy pod nabídkou **Obrázek** se opravdu vztahují na celou fotografii.

Obr. 4. Původní obrázek.

Otočený obrázek.

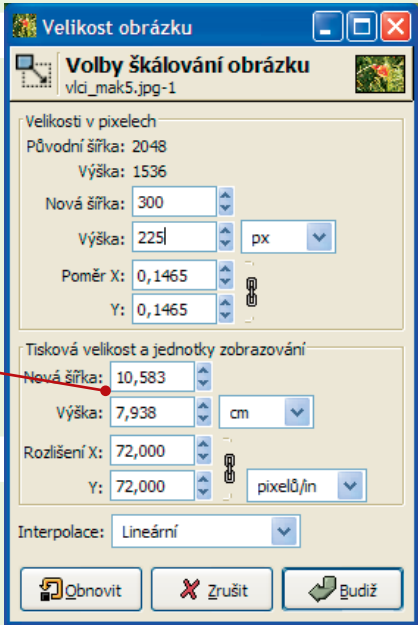
POTŘEBUJETE OBRÁZEK JEN ZMENŠIT?

Někdy nastane situace, že sice máte hezké fotografie, ale pro dané účely jsou moc velké. Může se jednat o vložení obrázku při tvorbě webových stránek. Často ani kvalita nemusí být vysoká, hodně záleží především na velikosti výsledného souboru.

V takovém případě klikněte v nabídce **Obrázek** na příkaz **Velikost obrázku**.

V zobrazeném dialogovém okně (obr. 5) lze nastavit nové rozměry pro vybranou fotografii, prostě tak, abyste ji například ve své prezentaci mohli bez problémů použít. Také si všimněte toho, že můžete zvolit i metodu interpolace pro zmenšení obrázku (žádná, lineární, kubická). Po kliknutí na tlačítko **Budiž** vznikne obrázek požadované velikosti.

Nastavení nové velikosti obrázku.

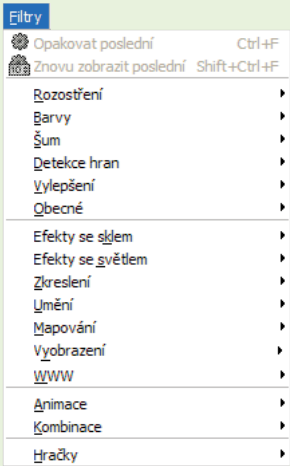

Obr. 5

VYZKOUŠEJTE I NĚKTERÉ FILTRY

Jestliže rádi experimentujete, určitě vás zaujme nabídka mnoha filtrů programu Gimp. Klikněte na nabídku **Filtry** a podívejte se, co vše se v ní schovává (obr. 6).

Některé možnosti se vám mohou zdát zbytečné, ale podívejte se na obrázek 7. Fotografie měla ostré nejenom popředí, ale i pozadí, proto se tam květy trochu ztrácely. Pokud si výběrem (*inteligentní nůžky*) vyberete květiny, které dáte do nových vrstev, můžete pozadí bez problémů rozostřit. Vrstvy s květy pak sloučíte s pozadím. Tím se obrázek zcela změní. Vše závisí jen na tom, jak přesně si pohrajete s výběrem.

Obr. 6. Různé, snadno použitelné filtry.

V některých situacích mohou být zajímavé i filtry určené pro zkreslení nebo pro dosažení uměleckých efektů. Závisí na vás, co při své práci vyzkoušíte a které z filtrů si vyberete (obr. 8).

Obr. 8. Původní obrázek.

Obrázek po použití filtru Kubismus.

ROZOSTŘENÍ OBRÁZKU

Potřebujete-li rozostřit obrázek, vyberte z nabídky **Filtry** postupně příkazy **Rozostření** a např. **Gaussovo rozostření**.

V dialogovém okně (obr. 9) se ujistěte, že je zaškrtnuta položka **Náhled**. Není-li tomu tak, je sice obrázek nebo jeho výřez zobrazen, ale nezobrazují se v něm právě prováděné změny.

Poté nastavte rozostření pomocí hodnot v položkách *Vodorovně* a *Svisle*. Jednotka, ve které velikost uvádíte, se nastavuje v seznamu napravo od pole *Svisle*.

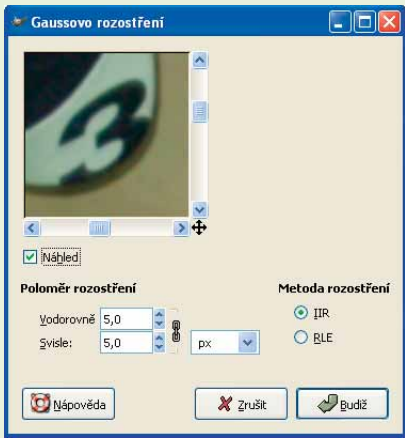
Marie Franců

Obr. 7. Původní obrázek s ostrým pozadím.

Obrázek s rozostřeným pozadím.

Obr. 9

602TEXT – FOTKY Z PRÁZDNIN NA WEBU

Digitální fotografie má své výhody. Papírové album si může prohlížet jeden člověk, domácí projekci digitálních obrázků může na obrazovce najednou sledovat celá skupina přátel. Ale když své snímky, navíc doplněné komentářem a odkazy na různé zajímavosti, zveřejníte na internetu, může se jimi pokochat opravdu každý, kdo má k internetu přístup a kdo zná adresu vaší stránky.

Mít své vlastní internetové stránky, to je lákavé, ne? A pokud si myslíte, že je to složité, pak uvidíte, že není. Co k tomu budete potře-

bovat? Všechno již máte: prohlížeč stránek WWW (například Internet Explorer), textový

procesor 602Text a program 602Photo pro úpravy obrázků.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

info

Jak si zřídit adresu pro vlastní internetové stránky.

Jak v programu 602Text uložit dokument jakožto stránku HTML.

Jak připravenou stránku vystavit na internetu.

NEJPRVE JE TŘEBA VYTVOŘIT ÚČET

Hm, účet... zase něco platit. Ale ne, nebojte se. Pro tuto chvíli bude vše zdarma (kromě připojení). Abyste mohli své stránky zveřejnit, potřebujete k tomu počítač, tak zvaný server, který běží nepřetržitě: je tedy stále dostupný a navíc poskytuje služby ke zveřejnění stránek potřebné. Abyste mohli služeb takového serveru využívat, je třeba založit si na něm tzv. účet. Ten není poskytován zdarma, ale přesto lze najít i takové servery, které za účet skoro nic nechťejí – jen to, že budete na svých stránkách zobrazovat proužek s reklamou. To není tak špatné, že?

Dobré zkušenosti mám se serverem **webzdarma.cz**, který pro stránky bezplatně poskytuje 50 MB prostoru. To je pro začátek celkem slušné. Sám na tomto serveru mám stránky již dva roky a většinou vše běží, jak má.

Ale dosti povídání a pojďme si to zkusit. Spusťte Explorer a načtěte stránku <http://www.webzdarma.cz/>.

Protože zde dosud nemáte účet založen, klikněte na odkaz **Nemáte dosud svůj účet?** – obr. 1. Tím se přesunete do registračního formuláře.

Na první stránce formuláře (obr. 2) je důležitá sekce **Zvolte doménu**. To, co zde nastavíte, bude ve skutečnosti adresou vašich stránek. Voličem vpravo vyberte ze seznamu povinnou část adresy a do pole před ní napište vlastní text. V důsledku nastavení, zobrazených na obrázku, tedy později vznikne adresa <http://merlinova.mysteria.cz>. Pak vyberte kategorii a podkategorii, kam

vaše stránky budou tematicky („katalogově“) patřit – to však pro jejich funkčnost není důležité. Důležité je přečíst si smluvní podmínky a zaškrtnutím čtverce dát najevo svůj souhlas.

Na druhé stránce (obr. 3) jen opište písmena a číslice do vstupního pole formuláře.

Na třetí stránce (obr. 4) zadejte svou poštovní adresu (tedy takovou, kterou můžete obsluhovat z počítače, pomocí kterého se právě registrujete). To je opět velmi důležité, protože na udanou adresu vám bude poslána zasilka, kterou musíte potvrdit, aby byla ověřena vaše identita.

Obr. 1. Odkaz na registraci.

Obr. 2. Registrační formulář – první strana.

Obr. 3. Registrační formulář – druhá strana.

Obr. 4. Registrační formulář – třetí strana.

PŘIPRAVÍME SI PRVNÍ STRÁNKU

Nyní přejdeme do textového procesoru 602Text. Pomocí něj vytvoříte první webovou stránku, nejprve jen velice jednoduchou; jak vaše vědomosti porostou a budete přicházet práci na chuť, budou moci být vaše stránky složitější a složitější. Abychom byli přece jen trochu konkrétní, mějme tuto modelovou si-

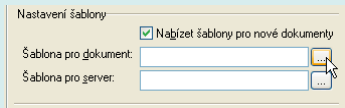
tuaci: Byli jste s přáteli na dovolené v jižních Čechách a jeli jste úzkokolejkou z Obrataně do Kamenice nad Lipou a do vláčku jste se sebou vzali i kola. Moc se vám to líbilo, máte fotografie, chcete se o své dojmy podělit ...

V 602Textu zavřete všechna okna (bude to jistější). Poté otevřete konfigurační dialogové

Dále postupujte podle pokynů; o těch se již nebudeme rozepisovat, postup je velice jednoduchý a snadno vás dovede k cíli. V závěru registrace budete mít na serveru **webzdarma.cz** založen svůj účet a na serveru budete mít k dispozici 50 MB prostoru pro své stránky.

Protože budete později vytvářet „plnohodnotné“ internetové stránky, tedy takové, u nichž z jedné stránky povedou odkazy na další stránky, je dobré na disku počítače vytvořit novou složku (nazvěte ji třeba **MOJE STRÁNKY**) a do ní zakládat podsložky dalších stránek s takovou strukturou, jak je budete chtít potom kopírovat na server. A ještě jedna rada – zcela první stránka by se měla jmenovat **index.htm** (nebo **index.html**). Do prohlížeče stačí uvést jen adresu stránek, a tato úvodní stránka se načte bez nutnosti další specifikace souboru. Budete tedy mít složku **MOJE STRÁNKY** a do ní prozatím založte soubor **index.htm**.

tip

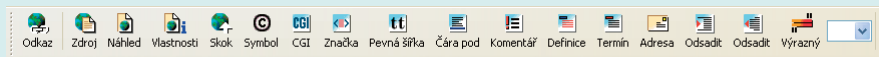

Obr. 5. Ovladače pro nastavení šablony.

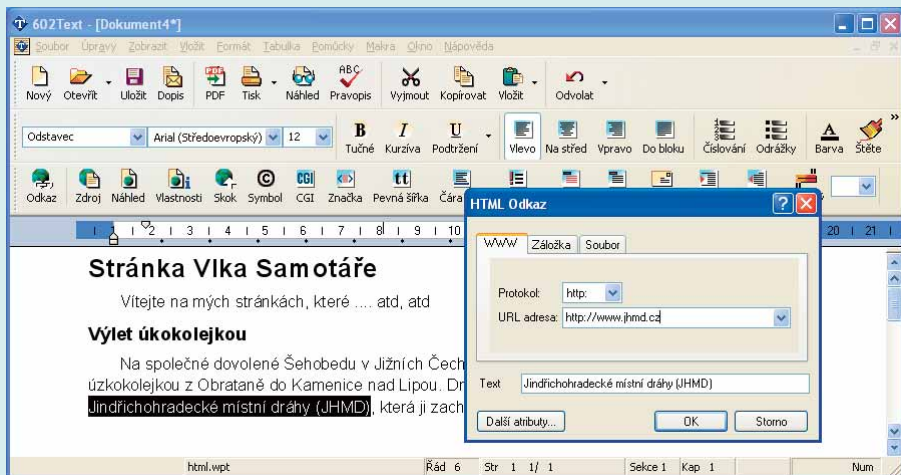
okno a na kartě **Soubory** v sekci **Nastavení šablony** (obr. 5) klikněte na tlačítko se třemi tečkami – vpravo od pole **Šablona pro dokument**.

V následujícím dialogovém okně **Volba šablony** (obr. 6) vyberte šablonu **HTML.WPT**. Tím se 602Text připraví pro zápis dokumentu ve formátu HTML.

V prostředí textového procesoru 602Text musí být zobrazen nástrojový panel **HTML**

Obr. 7. Panel nástrojů pro přípravu webových stránek.

Obr. 8. Rodí se první stránka.

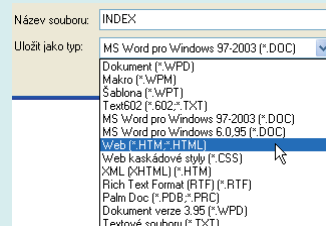
se podívejte, zda jsou na panelu všechna tlačítka, a pokud ne, doplňte je.

Zkusme si udělat ten nejjednodušší prototyp stránky. Někjaký nadpis, nějaký text, a aby bylo přece jen trochu „HTML“, alespoň jeden odkaz.

Mějme tedy zatím jen torzo stránky, jaké vidíte na obrázku; na ukázkou to stačí. Prvnímu nadpisu byl přiřazen styl **Nadpis H2** a druhému nadpisu styl **Nadpis H3**. Mezilehlé texty mají styl **Odstavec**. Pokud chcete, aby část textu nesla hypertextový odkaz, označte ji jako blok a klikněte na tlačítko **Odkaz**. V okně **HTML odkaz** přejděte na kartu **WWW** a zde do pole **URL adresa** napište adresu stránky, na kterou má odkaz směřovat (obr. 8).

Nyní stránku uložte pod názvem **index.htm** do složky **MOJE STRÁNKA**. Do pole **Název souboru** dialogového okna **Uložit jako** napište název **index** a voličem **Uložit jako typ** nezapomeňte vybrat volbu **Web (*.htm, *.html)** – obr. 9.

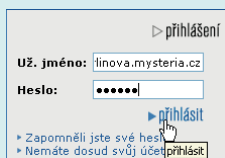
Pozor, je důležité, aby název souboru **index.htm** byl zapsán malými písmeny – velká písmena nejsou akceptována.

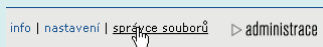
Obr. 9. Dokument uložte jako internetovou stránku.

PŘENOS STRÁNKY NA WEB

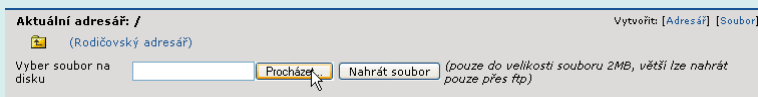
Nyní je zapotřebí zkopírovat soubor **index.htm** na server **webzdarma.cz** do oblasti vašich stránek. Alespoň pro začátek můžete využít webové prostředí (lze pracovat přímo z Exploreru). V Exploreru otevřete úvodní stránku <http://www.webzdarma.cz> a do přihlašovací sekce (obr. 10) запиšte jako uživatelské jméno svoji adresu (tak jak jste ji

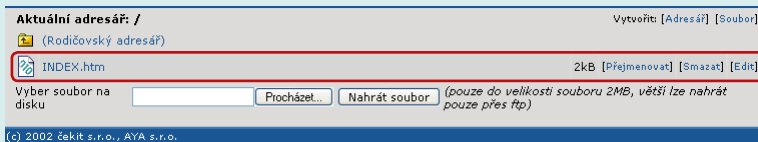
Obr. 10. Přihlášení k serveru.

Obr. 11. Přechod do správce souborů.

Obr. 12. Výběr kopírovaného souboru.

Obr. 13. Soubor byl přenesen.

vybrali na 1. stránce registračního formuláře). Do druhého pole napište své heslo.

Na úvodní stránce klikněte na odkaz **správce souborů** (obr. 11).

Nyní klikněte na tlačítko **Procházet** (obr. 12) a ve struktuře složek vyhledejte

svou složku a v ní soubor **index.htm**. Specifikace souboru se přenesou do pole vlevo a vy pak klikněte na tlačítko **Nahrát soubor**.

Soubor se přenesou a jeho název se pak zobrazí v aktuální složce serveru (obr. 13).

PRVNÍ PROHLÍŽENÍ

Potom již můžete do pole **Adresa** ve svém prohlížeči internetových stránek napsat adresu své stránky – a po chvíli napětí poprvé

uvidíte své dílo. Příště se naučíte, jak stránku dále upravit.

Jiří Lapáček

ODHALTE A ZNIČTE ŠPIONY!

Internet kromě mnoha nových možností přinesl také značné množství nových nebezpečí. Jedním z nich je tzv. „spyware“, tedy různé programky či kódy, které monitorují dění na počítači a tyto informace společně s jinými citlivými údaji pak posílají svým autorům. Je pak pouze otázkou času, kdy dojde k jejich zneužití. Proti tomu samozřejmě lze bojovat, a to specializovanými antispýwarovými aplikacemi. Jedním z nejlepších programů pro vyhledání a odstranění spywaru je bezesporu program Ad-Aware.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

info

Jak nainstalovat program Ad-Aware.

Jak v programu nastavit české ovládání.

Jak v počítači vyhledat špiónské programy a jak je odstranit.

Ad-Aware SE Personal Edition

Výrobce: Lavasoft.

Cena: pro domácí použití zdarma.

Jazyk: angličtina (lze stáhnout překlad).

Domovská stránka:

www.lavasoftusa.com/software/adaware

INSTALACE PROGRAMU

Aplikaci Ad-Aware buď získáte z našeho redakčního CD, nebo si ji můžete stáhnout ze stránky <http://www.lavasoftusa.com/support/download/#free>. Instalační balík má velikost pouze necelé 3 MB, takže bohatě postačí i pomalejší připojení k internetu.

Instalace programu obsahuje sice jen obvyklé volby, ale celá je v angličtině. Proto si ji pro jistotu alespoň stručně popíšeme.

První okno je pouze uvítací, postačí kliknutí na **Next**. V druhém musíte jako obvykle souhlasit s licencí – zaškrtněte tedy **I accept...** a klikněte na tlačítko **Next**. V následujícím okně lze pomocí tlačítka **Browse** změnit složku, do které má být program nainstalován. (Pokud ji měnit nechcete, klikněte pouze na **Next**.) Dále pak můžete nastavit, pro které uživatele bude program dostupný. Chcete-li jej využívat na všech účtech, zvolte položku **Anyone who uses this computer**, v opačném případě **Only for me**. Nyní budete nuceni dvakrát kliknout na tlačítko **Next** a tím již zahájíte instalaci. Ta proběhne pravděpodobně velmi rychle. V posledním okně průvodce instalací program nabídne tři volby. Jejich označení zrušte (nejprve si aplikaci počestíte a teprve potom budeme pracovat dále) a klikněte na **Finish**.

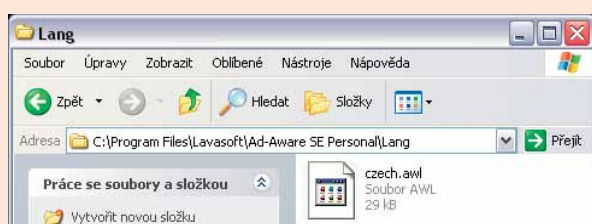

Obr. 1. Asi jedinou neobvyklou volbou při instalaci je dotaz, zde program instalujete pro všechny uživatele na tomto počítači (**Anyone who uses...**), nebo pouze pro sebe (**Only for me**).

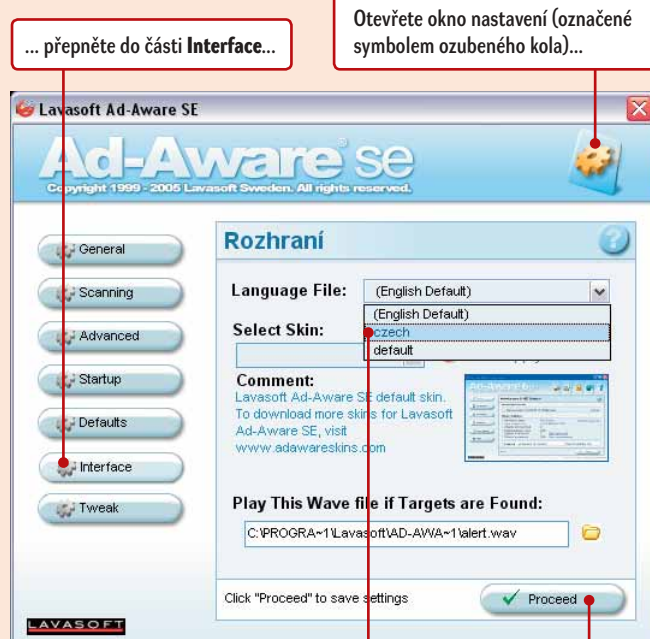
POČEŠTĚNÍ PROGRAMU

Oficiální čeština pro Ad-Aware SE dostupná není, přesto velmi kvalitní překlad z internetu stáhnout lze. Na adrese <http://www.gvg.kvalitne.cz/cestiny.htm> naleznete kolonku Ad-Aware a klikněte na odkaz **Verze 1.06r1**. Stažený ZIP archiv (je velmi malý, má cca 20 kB) rozbalte a soubor **czech.awl** nakopírujte do složky **Lang** v adresáři, kam jste nainstalovali Ad-Aware. (Standardně se jedná o složku **C:\Program Files\Lavasoft\Ad-Aware SE Personal\Lang**.)

Nyní spusťte program a v pravém horním rohu klikněte na ikonu s ozubeným kolem (čtvrtá zprava). V otevřeném okně zvolte položku **Interface** a z rozbalovacího menu **Language file** vyberte možnost **czech**. Po kliknutí na tlačítko **Proceed** již bude aplikace „mluvit česky“.

Obr. 2. Soubor **czech.awl** nakopírujte do složky **Lang** v adresáři, ve kterém máte Ad-Aware nainstalován.

Obr. 3

... a z roletového menu **Language file** vyberte položku **czech**.

Počestění dokončete kliknutím na **Proceed**.

AKTUALIZACE REFERENČNÍHO SOUBORU

Aby Ad-Aware mohl spyware poznat, používá důmyslnou analýzu, jejímž základem je tzv. referenční soubor. Zde má uloženy základní typy a obvyklé znaky těchto škodlivých kódů. I spyware se však vyvíjí (podobně jako např. viry), takže pro dobrou funkčnost programu je třeba tuto šablonu průběžně aktualizovat.

V pravém horním rohu klikněte na ikonku se zeměkouli s modrým pruhem okolo (druhá zprava) a v otevřené nabídce použijte tlačítko **Připojit**. Nyní vyčkejte, než se program „domluví“ se serverem výrobce a zkontroluje dostupnost aktualizací. Jsou-li nějaké k dispozici, nechte je nainstalovat (při dotazu klikněte na **OK**). Tento proces obvykle trvá trochu déle; vyčkejte, dokud se neobjeví tlačítko **Dokončit**. (Poté, co ukazatel průběhu dojde na 100%, to ještě několik sekund trvá, takže nebuďte netrpěliví.)

Obr. 4. Aktualizace referenčního souboru. Vyčkejte, dokud se neobjeví tlačítko **Dokončit**.

HLEDÁNÍ A ODSTRAŇOVÁNÍ SPYWARU

V levé části okna klikněte na tlačítko **Skenování**. Při prvním testování označte položku **Plný systémový sken**, abyste svůj počítač důkladně pročistili. Při následných běžných kontrolách (ideální je provádět je alespoň jednou týdně) vystačíte s časově a výkonově úspornější volbou **Chytrý systémový sken**. Další důkladná pročištění (není třeba je dělat příliš často, asi jednou za měsíc to bohatě postačí) pak raději ponechte na chvíli, kdy nepotřebujete s počítačem pracovat. To platí obzvláště pro slabší stroje. Skenování spustíte kliknutím na tlačítko

Další a vyčkejte, než se dokončí. To může trvat několik minut až desítky minut, v závislosti na velikosti disku a rychlosti počítače.

Nalezne-li program nějaký spyware, budete o tom informováni červeným písmem a blakajícím vykřičníkem ve zvýrazněné kolonce **# kritických objektů** (místo # bude jejich počet) – obr. 5. Klikněte na tlačítko **Další** pro přechod do části, ve které rozhodnete, jak s těmito „škůdci“ naložíte.

V části okna **V tomto systému byly...** si nyní můžete prohlédnout všechny nalezené

hrozby. Kliknutím na symbol znaménka plus u jednotlivých položek zobrazíte hodnocení jejich nebezpečnosti.

Nyní přepněte na kartu **Kritické objekty** (obr. 6) a zatržením označte všechny uvedené výsledky. Posléze klikněte na tlačítko **Karanténa** a zadejte (libovolně) jméno souboru, kam budou škodlivá data „uklizená“. Upozornění o přesunu odsouhlasíte kliknutím na tlačítko **OK**. Poté klikněte na tlačítko **Další** a smazání nalezených objektů odsouhlasíte – tím je proces hledání a mazání spywaru ukončen.

Obr. 5

Počet nalezených drobných objektů.

Pro odstranění spywaru pokračujte tlačítkem **Další**.

Obr. 6

Na záložce **Kritické objekty** jsou vypsaný jen ty položky, které by mohly bezpečnost vašich dat skutečně ohrozit.

KARANTÉNA

Ve velmi výjimečných případech se může stát, že při odstraňování spywaru smažete i něco užitečného. V takové situaci se samozřejmě hodí možnost odebrané soubory obnovit.

V levém horním rohu klikněte na ikonku s visacím zámek (třetí zleva), a uvidíte seznam souborů uložených v karanténě. Požadovaný soubor označte kliknutím a klikněte na tlačítko **Obnovit**. Po odsouhlasení dotazu, zda tak chcete skutečně učinit, bude vybraná část karantény vrácena zpět na původní místo.

Časem se v karanténě začne odstraněný spyware hromadit. Vzhledem k tomu, že jejím jediným smyslem je uchovat zálohu, aby uživatel nesmazal něco nechtěně, můžete po čase staré soubory vymazat. To provedete označením nepotřebných záloh a kliknutím na tlačítko **Smazat**.

Aleš Havlas, elfkam@elfkam.net

Obr. 7. Soubory se zálohami v karanténě můžete po označení buď obnovit, nebo smazat.

PROHLÍŽEČ PRO POKROČILÉ

Uživatelům je jako náhrada za Internet Explorer zpravidla doporučován prohlížeč Mozilla Firefox. Pokročilého uživatele však možná spíše osloví příbuzný prohlížeč obsažený v soupravě Mozilla Suite.

NAŠIM PRAVIDELNÝM A POZORNÝM čtenářům je již známa skutečnost, že prohlížeč Internet Explorer, obsažený ve Windows již po jejich instalaci, není prohlížeč ani jediný, ani nejbezpečnější, ani nejpokročilejší.

Jeho hlavní konkurenční programy – prohlížeče Mozilla – jsou vytvářeny systémem *otevřeného softwaru*. Na jejich vývoji se podílí mnoho dobrovolníků a výsledky jsou každému volně k dispozici.

Microsoft letos oznámil, že urychluje vývoj Internet Exploreru 7, a tak by tento prohlížeč měl být v létě k dispozici v beta verzi (tj. ve verzi ještě plně neodladěné). Podle dosud zveřejněných zpráv se zdá, že to bude spíše pokus dohnat ostatní a „zalepit díry“, ale dokud jsme neviděli, nemůžeme soudit.

CO JE MOZILLA SUITE

Mozilla Suite je souprava internetových klientů – nejsou to samostatné programy, nýbrž Suite je webový prohlížeč i poštovní program v jednom. (Dále obsahuje jednoduchý editor webových stránek, klient pro chat IRC a také adresář.)

Je to původní internetový klient Mozilla Foundation, navazující na tradici soupravy Netscape Communicator.

V určité fázi se však Mozilla Foundation usnesla na tom, že velká souprava není pro masové rozšíření a přímý souboj s Internet Explorerem dobrý nápad, a rozhodla se vyvinout samostatný prohlížeč a samostatný poštovní program. Těmi jsou **Mozilla Firefox** a **Mozilla Thunderbird**. Mělo se za

to, že zvláštní program pro každou úlohu je pro uživatele lepší řešení a že tyto programy budou menší a rychlejší.

Mozilla Foundation usoudila, že nemá dost zdrojů na to, aby udržovala dvě vývojové větve, a proto se zaměřila na Firefox a Thunderbird. Myslela si, že na tyto programy přejde také většina uživatelů Suite a že tento program bude po nějakou dobu udržován, ale postupně vyjde z užívání.

BUDOUČNOST MOZILLY SUITE

Ukázalo se však, že Suite má stále mnoho příznivců, které Firefox neoslovil. Stojí za ní také skupina vývojářů, která se nemíní smířit s tím, že by se měl přestat vyvíjet produkt podle jejich názoru vyvráždějí a pro pokročilého uživatele vhodnější.

Došlo tedy k dohodě, že vývoj Mozilly Suite převezme nezávislý tým vedený nově utvořenou radou *SeaMonkey Council*. Od příštích verzí (1.8 a dalších) se již souprava nebude jmenovat Mozilla Suite, ale SeaMonkey Suite. Projekt

info

V článku představujeme program **Mozilla**, zvaný také **Mozilla Suite** (suite = souprava, sada) pro odlišení od programů Mozilla **Firefox** nebo Mozilla **Thunderbird**.

Mozilla **Suite** je webový prohlížeč, poštovní program a několik „zbytečností“ navíc v jednom.

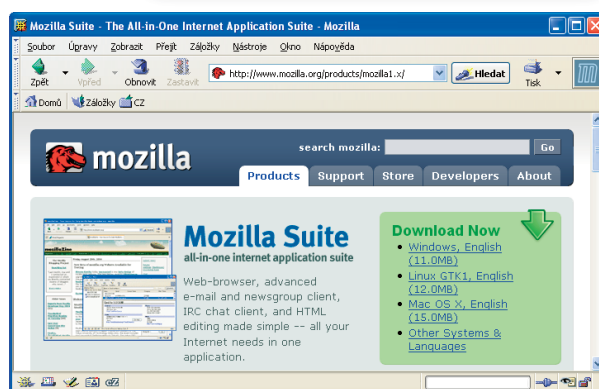
Licence: Otevřený software, dostupný zdarma, šířitelný volně.

Jazyky: Čeština (nebo angličtina a mnoho dalších jazyků).

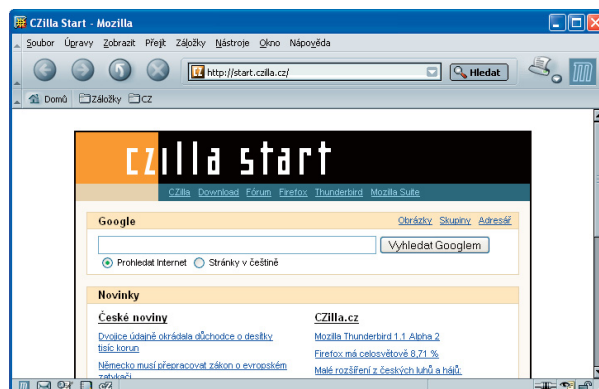
<http://www.mozilla.org/products/mozilla1.x/>

<http://www.czilla.cz/produkty/suite/> – česky

<http://www.mozilla.org/projects/seamoney/> – budoucnost soupravy

Obr. 1. Po instalaci se program vykresluje v klasické „kūži“, která osloví nejspíše pamětníky starých verzí programu Netscape.

Obr. 2. Novou „kūži“ (motiv, téma vzhledu) si můžete zvolit v předvolbách; součástí instalace je téma *modern*.

ZASTOUPENÍ PROHLÍŽEČŮ NA TRHU

Proč vlastně komerční firmě záleží na tom, aby opanovala trh produktem, který je sám o sobě zdarma? – Webový prohlížeč umí být branou k mnoha rozvíjejícím se, slibným novým komunikačním a informačním technologiím. Protokoly a specifikace některých z nich mohou být *otevřené* (volně přístupné, nevyžadující licenci atd.), zatímco u jiných mohou být uzavřené, takzvané *proprietární* – to znamená, že duševní vlastnictví k technologii drží soukromý subjekt a neposkytuje je volně ostatním (buďto je poskytuje za licenční poplatky, nebo je neposkytuje vůbec a drží si je pro sebe); když se takový protokol prosadí do širšího užívání, jeho vlastník tím získává určitý druh přirozeného monopolu.

Míra rozšíření Internet Exploreru přímo ovlivňuje, nakolik se musí Microsoft a jeho klienti ohlížet na to, že tento prohlížeč nepoužívají všichni, nebo nakolik mohou případně uplatňovat proprietární technologie na úkor otevřených.

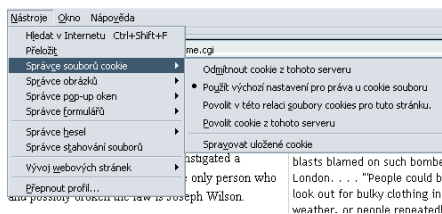
Internet Explorer je nyní mezi českými uživateli používán asi z necelých 83%, zatímco prohlížečům z rodiny Mozilla se dosud podařilo získat přibližně 15% zastoupení. Zbytek připadá na Operu a ostatní prohlížeče.

SeaMonkey však i nadále najdeme mezi dalšími projekty na stránkách www.mozilla.org a projekt CZilla (www.czilla.cz), zabývající se počestováním produktů Mozilla, přislíbil podporu také pro SeaMonkey.

Verze číslované 1.7.x však ještě ponesou označení Mozilla Suite; poslední je nyní 1.7.8.

INSTALACE

Instalační program Mozilla Suite jsme pro vás umístili na CD; můžete jej však také stáhnout z webu, například z adresy www.czilla.cz/download/mozilla.html; vyberte *instalátor pro Windows*.

Obr. 3. Z nabídky *nástroje* můžete přímo povolovat či zakazovat cookies, obrázky a vyskakovací okna.

Při instalaci si můžete vybrat ze tří možností: buď nainstalujete pouze prohlížeč, nebo všechny součásti, anebo si vyberete podle svého.

Program nainstalovaný z českého instalačního balíku obsahuje jak české, tak anglické rozhraní – lze je přepínat v předvolbách.

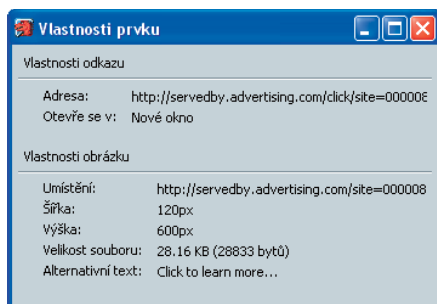
Předvolby jsou uspořádány jinak než u Firefoxu a obsahují také položky pro další klienty soupravy; předvolby naleznete v nabídce *Úpravy*.

PROPRACOVANĚJŠÍ KONTROLA NAD VAŠÍM SOUKROMÍM

V nabídce *Nástroje* jsou seskupeny položky, prostřednictvím kterých můžete snadno myši přímo povolovat či zakazovat *cookies*, obrázky a vyskakovací okna pro server, jehož stránku máte právě zobrazenou v daném okně. V případě potřeby vyvoláte příslušný správce přímo z této nabídky.

JEDNODUCHÉ ZABLOKOVÁNÍ REKLAMY

Ve Suite i ve Firefoxu je možné obrázky zakázat také z místní nabídky, vyvolané kliknutím pravým tlačítkem myši na obrázek. To se hodí jako jednoduchý způsob blokování určitých reklam, pokud k jejich blokování nepoužíváte nějaké vyspělejší

Obr. 4. Důležité je *umístění* obrázku. Nesplette si to s adresou *odkazu*, který může být (a bývá) k obrázku připojen a na něj by se obsah prohlížeče přesměroval, kdybyste na obrázek (tedy odkaz) klikli levým tlačítkem.

rozšíření. Podmínkou je, aby reklamní obrázky měly adresu jiného serveru, než který prohlížeč – jinak byste si zablokovali zpravidla všechny obrázky na stránce.

Položka zní *Blokovat obrázky z tohoto serveru*; Firefox se pokusí vypsat část adresy serveru, vypíše tedy například: *Blokovat obrázky z isg15.casalemed...*

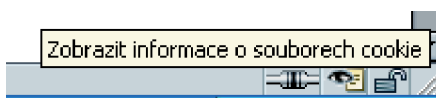
Adresu obrázku ověříte ve *vlastnostech* obrázku (obráz. 4). V příkladě, který uvádíme, je adresa *servedby.advertising.com* více než výmluvná, ale jindy tomu tak být nemusí.

SOUKROMÍ A SUŠENKY

V informacích o stránce, v Mozilla Suite snadno zobrazitelných stiskem Ctrl+I, se nachází i karta věnovaná soukromí. Obsahuje souhrnné informace o komponentech stránky, vypisuje i prvky, které předchozí karty neobsahují.

Po kliknutí na tlačítko *Zásady* se otevře stránka popisující pravidla ochrany vašeho soukromí, jestliže navštívený web takovou stránku obsahuje (a dává o ní prohlížeči standardním způsobem vědět). K obdobnému účelu slouží i tlačítka *Souhrn* a *Volby*. Málom který web však tyto funkce využívá.

V návaznosti na to, zda web zveřejňuje své zacházení s údaji, které o vás může

Obr. 5. Kliknutím na ikonku s okem se snadno přenesete ke změně nastavení *cookies* a dalším volbám ochrany soukromí.

zjistit, lze lépe nastavit, jak se má prohlížeč chovat ke *cookies* – k „sušenkám“, jež stránky vašemu prohlížeči podstrkávají (pro uživatele neviditelně); ty mohou obsahovat informace o volbách, které jste provedli, a tak vám používání stránky usnadnit, ale také sloužit ke sledování vašeho uživatelského chování a shromažďování informací o vás.

Podle nastavení v pravidlech pro *cookies* vás může prohlížeč na některé *cookies* nenápadně upozornit, i když je přijme, a sice ikonkou na stavové liště – obr. 5.

ZÁLOŽKY

Zatímco ve Firefoxu můžete upravit (zpravidla zkrátit) jen název přidávané stránky, v Mozilla Suite můžete ve stejném okně ihned zjednodušit také adresu a přidat i několik svých klíčových slov, podle kterých můžete později záložku vyhledat.

JAK POUŽÍVAT JEN JEDNY ZÁLOŽKY

Řekněme, že máte nainstalován Firefox i Mozilla Suite a možná i K-Meleon. Je sice možné mít v každém jiné záložky, ale lze též ve všech používat tytéž záložky. Budou to muset být záložky Firefoxu, protože ten běžně neumožňuje změnu souboru se záložkami, pokud se nevydáte na stránku *about:config* (zapsáno do políčka pro adresu).

Ve správci záložek prohlížeče Suite naleznete mezi *nástroji* položku *Otevřít soubor se záložkami*. Záložky Firefoxu naleznete zpravidla ve složce C:\Documents and Settings\user\Data aplikací\Mozilla\Firefox\Profiles\default.lx6. Namísto „user“ vyberte své uživatelské jméno ve Windows. Složka *Data aplikací* může být

ZJEDNODUŠENÍ ADRESY UKLÁDANÉ DO ZÁLOŽEK

Když chcete přidat do záložek prostě jen vstupní stránku webu, je vhodné nabízet adresu oprost od dalších, „vnořených“ informací – ty se totiž často s přestavbou a dalším rozvojem webu mění; a někdy také zachycují volby, které jste dočasně na stránce učinili, ale které nemíníte uchovat spolu se záložkou.

Adresu odkazu tedy „uříznete“ po prvním lomítku za adresou serveru. V jiném případě je možné přát si uchovat v záložkách „krátkou“, zřetelnou a „trvanlivou“ adresu namísto adresy přesměrované a zřejmě náchylné k pozdější změně.

skrytá a zobrazíte ji povolením zobrazení skrytých složek, nebo cestu k této složce vepíšete do políčka adresy průzkumníka Windows. I název poslední složky, obsahující profil, se může různit.

Ve složce najdete soubor *bookmarks* – to je soubor se záložkami. Jakmile soubor otevřete, Mozilla Suite začne pracovat s jeho záložkami a tuto volbu si bude trvale pamatovat, dokud ručně nezvolíte zase jiný soubor.

POSTRANNÍ LIŠTA S ROZŠÍŘENÝMI MOŽNOSTMI

Postranní lišta může obsahovat podstatně více než jen záložky či historii. Můžete si zde nechat vypisovat výsledky hledání, stránky související se stránkou právě zobrazenou a panely s mnoha dalšími informacemi, jestliže si je přidáte v *přizpůsobení lišty* (také obr. 6).

HISTORIE

Prohlížeč v Mozilla Suite umí zobrazit historii také v samostatném okně, a to historii podrobnější. Vedle názvu stránky vypisuje také adresu a datum a čas navštívení; jednotlivé stránky seskupuje podle serverů.

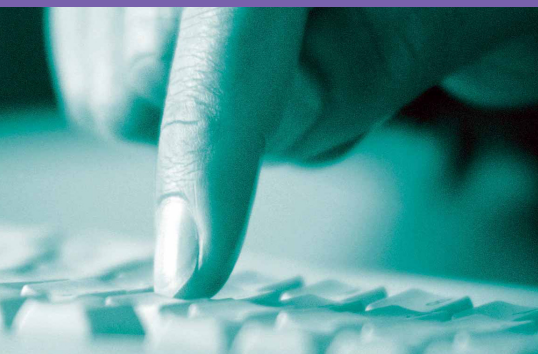
I když máte spuštěn jen prohlížeč, kontroluje pro vás obsah vaší poštovní schránky, a to podle nastavení v poštovním klientu.

Přijde-li nová zpráva, v oznamovací oblasti se mimo jiné zobrazí obálka.

-mjs

Obr. 6. Postranní lišta s přidáním panelem Českých novin (on-line zpravodajství ČTK).

ZVLÁŠTNÍ ZNAKY

S příchodem počítačů a speciálně internetu se do textů vloudilo několik zvláštních znaků. Častým dotazem začínajících i pokročilejších uživatelů je, co který znak znamená a jak ho lze napsat...

Nejprve se podíváme na tři základní způsoby vkládání neobvyklých znaků, posléze trochu podrobněji vysvětlíme význam některých z nich.

VKLÁDÁNÍ POMOCÍ MAPY ZNAKŮ

Ostatní způsoby vkládání znaků jsou sice rychlejší a jednodušší, nicméně nástroj Mapa znaků má tu výhodu, že si nemusíte ke každému symbolu zvlášť pamatovat „trik“, jak ho zapsat. Stačí, když si z nabídky **Start** otevřete postupně položky **Příslušenství / Systémové nástroje / Mapa znaků**, potřebný znak vyhledáte, kliknete na něj a potom na tlačítko **Vybrat** a na tlačítko **Kopírovat**. V programu, kam chcete znak vložit, pak použijete příkaz **Úpravy / Vložit** (klávesová zkratka **Ctrl+V**).

VKLÁDÁNÍ POMOCÍ ČÍSELNÉHO KÓDU

Každý znak má v počítači přidělen svůj číselný kód a pomocí této cifry jej lze taky vložit do libovolného programu umožňujícího zápis textu. Jak na to? Chceme-li kupříkladu zapsat zavináč (jeho kód je 64), stiskneme levé tlačítko **Alt**, podržíme jej a na numerické klávesnici příslušné číslo zadáme. (Numerická část klávesnice je ta část, ve které jsou jen čísla. Je třeba dát pozor, aby byla zapnutá – musí svítit kontrolka **NumLock**.) De facto lze říci, že zápis pomocí číselného kódu není nic jiného než použití klávesové zkratky (levý) **Alt+číselný kód**.

VKLÁDÁNÍ POMOCÍ ANGLICKÉ KLÁVESNICE

Standardní, české rozložení kláves zápis většiny neobvyklých znaků neumožňuje, klávesnice anglická však ano. Všimněte si, že na alfanumerické části jsou (nejen) v horní řadě kláves dva sloupce jejich významů. (Alfanumerická část klávesnice je ta část, ve které jsou písmena i čísla.) Levý sloupec má obvykle na dolní pozici nějaký český znak a na horní má číslo, pravý (ten je určen pro anglickou klávesnici) má na dolní pozici číslo a na horní nějaký nestandardní znak.

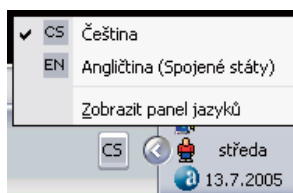
Nyní se nabízí otázka, jak přepnout do anglického rozložení kláves. To provedete buď kliknutím na písmeno **CS** v systémové liště (pravý dolní roh u hodin) a vybráním položky **EN Angličtina**, nebo pomocí klávesové zkratky (levý)

Alt+Shift, resp. (levý) **Ctrl+Shift** (záleží na konfiguraci počítače). K české klávesnici se vrátíte identickým postupem.

ZAVINÁČ – @

Zavináč je asi nejznámějším neobvyklým znakem. Díky svému použití v e-mailových adresách se stal symbolem internetu. Zapišete ho pomocí **Alt+64**, na anglické klávesnici ho naleznete na horní pozici čísla 2.

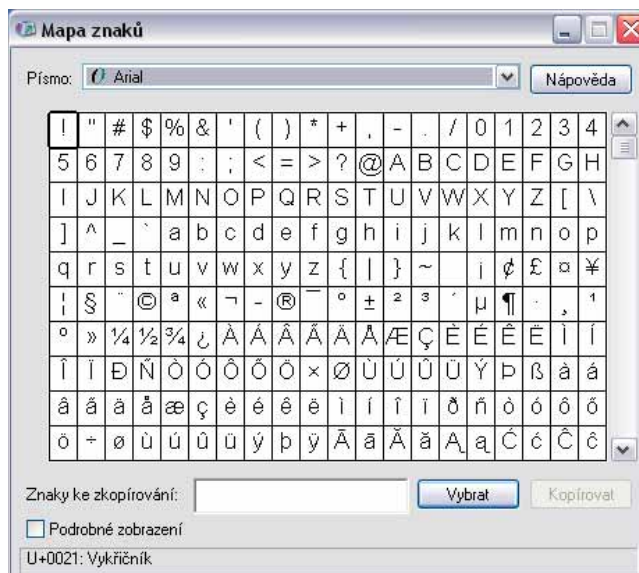
Krom již zmiovaných e-mailových adres se zavináč používá také jako ekvivalent anglické předložky „at“ – „na“ ve smyslu „patřící k něčemu“. Ostatně u e-mailů je tento význam, ač se na to často zapomíná, totožný. Kupříkladu adresu `pavel@centrum.cz` můžeme číst jako pavel *na* centrum.cz. Čas od času naleznete zavináč také v některých názvech místo písmena „a“. Zde má pouze symbolický význam příslušnosti k internetu.

Rozložení kláves můžete změnit pomocí ikonky v pravém dolním rohu obrazovky.

HASH –

Pro tento znak existuje mnoho různých pojmenování: kupříkladu kříž, dvojkříž, koleje, plot aj. My se přikloníme k anglickému pojmenování hash. Zapišete ho pomocí **Alt+35**, na anglické klávesnici ho naleznete na horní pozici čísla 3.

Mapa znaků je vhodná pro začínající uživatele, kteří si ještě nepamatují, jak speciální znaky zapsat.

Jeho nejčastější význam je „číslo“. A to buď přímo s hodnotou (např. #15), nebo jako zástupný znak pro libovolné číslo (např. # či ## apod., pokud chceme naznačit počet cifer). Dalším místem, kde se s tímto symbolem lze setkat, jsou internetové adresy. Zde označuje, do které části stránky se má po jejím načtení přejít.

AMPERSAND – &

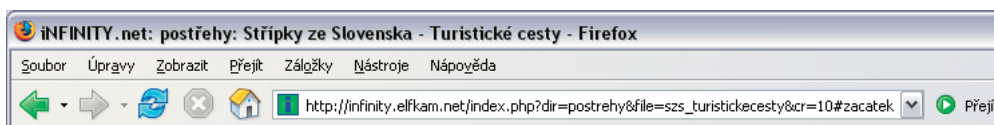
Tento znak znáte zřejmě všichni, jeho pojmenování však asi málokdo. Zapišete ho pomocí **Alt+38**, na anglické klávesnici ho naleznete na horní pozici čísla 7.

Význam je známý, takže spíše jen pro úplnost připomeňme, že je ekvivalentní anglické spojce „and“ = „a“ (např. firma Vonásek & syn), resp. logickému operátoru **AND** = „a zároveň“.

DOLAR – \$

Znak americké měny určitě není třeba představovat. Zapišete ho pomocí **Alt+36**, na anglické klávesnici ho naleznete na horní pozici čísla 4.

Kromě významu „měna“ (\$ – USD – americký dolar) ho často využívají programátoři – kupříkladu pro označení proměnné.

S neobvyklými znaky se setkáte v internetových adresách – je to lomítko, ampersand, podtržítko a hash.

EURO – €

Některé klávesnice už jsou vybaveny i speciální klávesou pro znak jednotné evropské měny, nicméně uživatelé většinou tápají, jak tento symbol vložit. Krom osvědčené mapy znaků poslouží i klávesová zkratka **Alt+0128** (pozor, včetně nuly na začátku!). S jiným využitím tohoto symbolu než pro měnu (€ – EUR – euro) se nesetkáte.

LOMÍTKO – /; ZPĚTNÉ LOMÍTKO – \

Oba tyto znaky lze zapsat z alfanumerické části klávesnice – naleznete je pod klávesou Backspace. Ovšem pozor! Zpětné lomítko tu najdete pouze v případě, že máte nastaveno anglické rozložení kláves, lomítko obyčejné naopak pouze při rozložení českém. (Pohodlnější je zapisovat ho z numerické klávesnice, kde je funkční nezávisle na zvoleném rozložení kláves.) Klávesové zkratky jsou **Alt+47**, resp. **Alt+92**.

Tyto znaky obvykle oddělují jednotlivé adresáře ve stromové struktuře – lomítko zpětné se používá „normálně“, lomítko obyčejné se uplatňuje v internetových adresách.

HRANATÉ ZÁVORKY – []; SLOŽENÉ ZÁVORKY – { }

Stejně jako lomítka i méně obvyklé druhy závorek můžete zadat z alfanumerické části klávesnice – naleznete je též pod klávesou Backspace. Ovšem fungují pouze tehdy, máte-li nastaveno anglické rozložení kláves.

Zavináč se používá hlavně v e-mailových adresách.

Klávesové zkratky pro jednotlivé znaky jsou **Alt+91** nebo **Alt+93** pro závorky hranaté a **Alt+123** nebo **Alt+125** pro závorky složené. O významu těchto znaků není třeba se rozepisovat.

MOCNÍTKO – ^

Pro tento znak se často používá přílehlavé pojmenování „stříška“, nicméně my se přikloníme k sice slangovému, ale výstižnějšímu názvu. Vzhledem k tomu, že pro počítač je obtížný zápis horních a dolních indexů (v některých případech dokonce nemožný), využívá se tento symbol jako náhrada horního indexu. Číslo za ním pak umocňuje číslo před ním (např. 4² má smysl čtyři na druhou).

Mocníkto zapíšete pomocí **Alt+94**, na anglické klávesnici ho naleznete na horní pozici čísla 6.

PODTRŽÍTKO – _

Pomlčku „posazenou na dně řádku“ nazýváme podtržítkem. Lze ji zapsat přímo

z klávesnice (naleznete ji na horní pozici klávesy pro pomlčku; pravý dolní roh alfanumerické klávesnice) nebo pomocí klávesové zkratky **Alt+95**.

Nejčastěji tento znak nahrazuje mezeru v místech, kde ji psát nelze (přihlašovací jméno), nebo vytváří grafický prvek (např. řada podtržitek vytvoří vodorovnou čáru).

HVĚZDÍČKA – *

Na konec jsme si nechali symbol hvězdičky. Nejsnazší způsob zápisu je z numerické klávesnice, hvězdička tam má přímo vyhrazenou klávesu. Pro úplnost však uvedme i vložení pomocí číselného kódu – **Alt+42**.

Závorky a lomítka najdete v pravé části alfanumerické klávesnice.

Hvězdička se nejčastěji používá jako zástupný znak pro libovolný počet libovolných znaků při vyhledávání. Kupříkladu hledáme-li soubory začínající na „por“, zadáme masku por*. Hvězdička se často používá také jako odkaz na detailnější či doplňovací informace. (Např. firmy ve svých nabídkách takto obvykle vyjadřují, že uvedené ceny jsou bez DPH.)

Aleš Havlas, elfkam@elfkam.net

VŠESTRANNÍ DĚLNÍCI

Pokud domů nebo do kanceláře potřebujete tiskárnu a skener, jsou pro vás jako stvořená multifunkční zařízení. Zastanou práci tiskárny, skeneru a kopírky a některé modely jsou připraveny i pro přímý tisk z fotoaparátu nebo mají zabudovanu čtečku paměťových karet.

V NAŠEM TESTU jsme se podívali na čtyři levné modely s cenou do 5500 Kč a se schopností barevného tisku. Nejlevnější z nich je s cenou 2899 Kč Lexmark X3350, nejvyšší pořizovací cenu má Epson Stylus Photo RX425 – stojí 5490 Kč. Model Canon Pixma MP130 pořídíte za 4780 Kč a HP PSC 1510 za 3290 Kč.

FUNKCE TISKÁRNY

V našem testu jsme se zaměřili na multifunkční přístroje, které obsahují barevnou inkoustovou tiskárnu, a tak je můžete použít i pro tisk fotografií. Tyto modely dokáží tisknout bez okrajů na běžné pohlednicové formáty 13 × 18 cm, 10 × 15 cm či 9 × 13 cm a všechny zvládají bezokrajový tisk na papír formátu A4. Pro kvalitní výtisky fotografií je samozřejmě zapotřebí použít fotografických papírů. U multifunkčních zařízení Canon, Epson a Lexmark se papíry zakládají v zadní části přístroje v pozici na výšku a výtisky vyjíždějí v přední části. U modelu HP se papír zakládá v přední části v horizontální poloze a potištěné papíry vyjíždějí do odkládacího prostoru nad zásobníkem papíru.

FUNKCE SKENERU

Skenovací jednotky jsou u všech testovaných zařízení umístěny v horní části a jsou to skenery založené na technologii CIS.

Ovládací tlačítka a displej u modelu Canon Pixma MP130.

Mají tu výhodu, že oproti další používané technologii CCD mají menší energetické nároky a zabírají méně místa. Stejně jako tiskárny jsou i tyto skenery uzpůsobeny pro skenování předloh do formátu A4. U modelů Canon, Epson a Lexmark je příklonné víko výškově posunovatelné, takže bez problémů můžete do skenovacího prostoru založit i objemnější předmět, např. knihu. U modelu HP příklonné víko výškově nastavit nelze.

FUNKCE KOPÍRKY

Přístroj, který umí snímat papírové předlohy a zároveň umí tisknout, lze pochopitelně použít i jako kopírku. Díky barevným skenerům a tiskárnám fungují všechny testované modely jako barevné kopírky. Pro funkci kopírování nemusí být tyto modely připojeny k počítači – poblíž skenovací plochy jsou totiž umístěna tlačítka, pomocí kterých zadáte nejdůležitější pokyny pro kopírování, jako je výběr barevného či černobílého kopírování a počet kopií. Nejvíce

ROZMĚRY PAPÍRŮ

info

Letter: 216 × 280 mm.

Legal: 216 × 356 mm.

Executive: 190 × 256 mm.

Hakagi: 100 × 148 mm.

Velikost L: 90 × 127 mm.

A4: 210 × 297 mm.

A5: 148 × 210 mm.

A6: 105 × 148 mm.

B5: 176 × 250 mm.

U tlačítek modelu HP PSC 1510 najdete české popisky.

možností pro kopírování nabízejí modely Canon a Lexmark. Jsou vybaveny malým displejem a umožňují nastavit i tmavost kopií či zvětšení nebo zmenšení. Také model HP má malý displej, model Epson žádný displej nemá.

ČTEČKY PAMĚŤOVÝCH KARET

Přístroje Canon a Epson mají zabudovány čtečky paměťových karet pro všechny dnes používané paměťové karty: Compact Flash,

Inkoustové náplně modelu Lexmark X3350.

BAREVNÉ NÁPLNĚ

Některé inkoustové tiskárny používají systém se dvěma inkoustovými nádobkami, z nichž jedna obsahuje inkoust černý a druhá inkousty barevné. V barevné kartridži jsou obsaženy inkousty s barvou azurovou, purpurovou a žlutou. Podle počátečních písmen z anglických názvů cyan (azurová), magenta (purpurová) a yellow (žlutá) se tyto kartridže běžně označují jako CMY. Při tisku fotografií můžete místo černé náplně použít fotokartridž, která obsahuje inkousty s barvou černou, světle azurovou a světle purpurovou.

Inkoustové náplně modelu HP PSC 1510.

Inkoustové náplně modelu Epson Stylus Photo RX425.

Jiné tiskárny (jako u modelu Epson Stylus Photo RX425) používají systém s inkousty pro každou barvu zvlášť. U fotografických tiskáren bývá obvyklé, že se výsledný obraz skládá ze šesti barev – k základní čtveřici barev CMYK (K je z anglického slova black označení pro černý inkoust) se připojují barvy světlá purpurová a světlá azurová.

Čtečka paměťových karet u modelu Epson Stylus Photo RX425.

SmartMedia, Memory Stick, SD/MMC a xD Picture Card. To uvítají zejména majitelé digitálních fotoaparátů, kteří prostřednictvím těchto modelů budou moci do počítače kopírovat pořízené snímky. Obě multifunkční zařízení umožňují i přímý tisk snímků z paměťové karty a z počítače lze na tyto paměťové karty ukládat jakákoli data.

Modely Canon, HP a Lexmark jsou vybaveny rozhraním PictBridge, které slouží k přímému tisku fotografií z fotoaparátů tuto technologii podporujících. Multifunkční zařízení Canon nabízí tedy jak tisk fotografií prostřednictvím čtečky paměťových karet, tak i tisk z připojeného fotoaparátu. Model Epson sází na čtečku paměťových karet a jako jediný z testovaného pole rozhraním PictBridge obdařen není.

PŘIPOJENÍ K POČÍTAČI

Všechny testované modely se k počítači připojují přes rozhraní USB. U přístroje Epson je to rozhraní USB 1.1, u modelů HP a Lexmark výrobce udává USB 2.0 (zřejmě

Full Speed) a u zařízení Canon se výrobce pyšní rychlým rozhraním USB 2.0 High Speed. Rozhraní USB 1.1 a USB 2.0 Full Speed umožňují mezi počítačem a připojeným zařízením teoreticky přesun až 1,5 MB dat za sekundu, oproti tomu rozhraní USB 2.0 High Speed nabízí rychlost pro přesun dat 40krát vyšší, tedy 60 MB dat za sekundu. Rychlost použitého rozhraní však práci tiskárny nebo skeneru nezvyšuje: model Canon Pixma MP130 v testech neprokázal vyšší rychlost než ostatní recenzovaná zařízení.

Zdiřka rozhraní PictBridge pro připojení fotoaparátu k multifunkčnímu zařízení.

HEZKY ČESKY

Po připojení multifunkčního zařízení k počítači následuje instalace ovladačů. Z přiložených CD je tento proces velice snadný, takže ho zvládne i méně zkušený uživatel. Ovladače tří ze čtyř modelů v testu jsou zpracovány v českém jazyce – výjimkou je Canon Pixma MP130. U zapůjčeného vzorku Epson disk CD s ovladači v balení chyběl, takže jsme ovladače stáhli z internetu. Ovladač pro tisk byl dostupný v češtině, ovládací program pro skenování jsme zís-

kali v angličtině. Při koupi nového zařízení toto cédéčko i s kompletními českými ovladači samozřejmě obdržíte. Ovládací programy jsou uspořádány velmi přehledně, takže práci s nastavením tisku i skenování zvládne každý uživatel. Jako nepřehlédnutelnější by bylo možné označit ovladač tisku u modelu Lexmark. Pro usnadnění skenování nabízejí modely Canon a Epson dva typy rozhraní: jedno jednodušší s minimem nastavitelných položek a jedno pro náročnější uživatele.

JAK DOPADLY TESTY

Všechny modely jsme podrobili stejné várce testů. Tiskárny jsme prověřili při tisku běžných textových dokumentů, při tisku obchodní grafiky i při tisku fotografií. Na běžný kancelářský papír formátu A4 jsme tiskli v běžné kvalitě 10stránkový dokument a jednu stranu obchodní grafiky v nejvyšší kvalitě. Při tisku fotografií jsme v nejlepší kvalitě zadali bezokrajový tisk fotografie formátu A4. V tomto případě jsme použili matný fotografický papír Kodak. Pro všechny tiskárny tak byly zaručeny stejné podmínky.

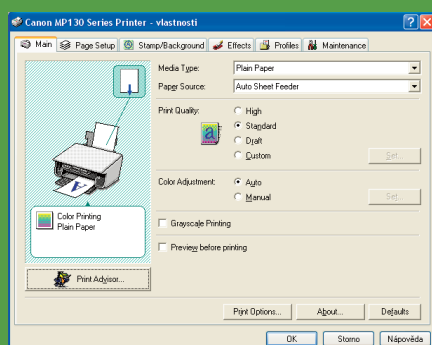
Pokud jde skenování, pořizovali jsme sken fotografie formátu A4 v rozlišení 300 dpi a v rozlišení 600 dpi. Posledním vykonaným testem byl test kopírky, při němž jsme kopírovali textovou stranu A4 a v černobílém a barevném režimu fotografii formátu A4. Při hodnocení tiskových, skenovacích i kopírovacích kvalit jsme se zaměřili jak na kvalitu výsledků, tak i na rychlost provedení úkolu.

Nejkvalitnějším tiskem textu se z recenzovaných modelů může pyšnit zařízení HP, za ním se umístily Canon, Lexmark a Epson. Při tisku obchodní grafiky se z kvalitativního hlediska nejlépe dařilo modelu Canon, který v tomto testu předstihl tiskárnu HP. Při tisku fotografie si velmi dobře vedly všechny tiskárny – nejvíce detailů rozlišila tiskárna Lexmark, přirozenějšími barvami však působil výtisk z tiskárny HP. Co se týče rychlosti tisku, po jednom primátu si ve třech měřených testech připsaly tiskárny Canon (tisk textu), HP (tisk fotografie) a Lexmark (tisk obchodní grafiky).

Ze skenovacích jednotek hodnotíme jako nejpovedenější tu u modelu Canon. Skener u zařízení HP předlohy při zachování přednastavených parametrů zesvětlil a u naskenovaných předloh je znát softwarové doostřování. Skener u modelu Lexmark přimíchal do výsledného obrazu oproti originálu více žluté barvy a skener Epson přisadil více červené barvy. Rychlost skenování v rozlišení 300 dpi je plně srovnatelná, při skenování v rozlišení 600 dpi byl výrazně nejrychlejší přístroj HP.

Největší rozdíly v kvalitě se projeví při kopírování, které spojuje skenování předlohy a její tisk. Z testovaných modelů je v této disciplíně nejlepší zařízení HP, za ním následuje Lexmark. Model HP si velice

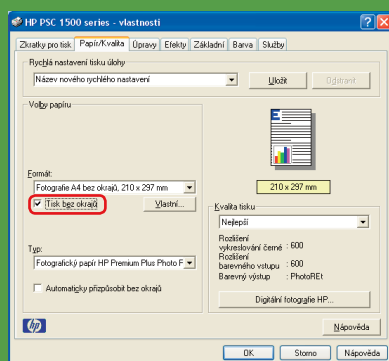
OVLAĐAČE TISKÁRNÝ

Model Canon Pixma MP130 má ovladače v angličtině.

Ovladač u modelu Epson Stylus Photo RX425 zobrazuje i stav inkoustových náplní.

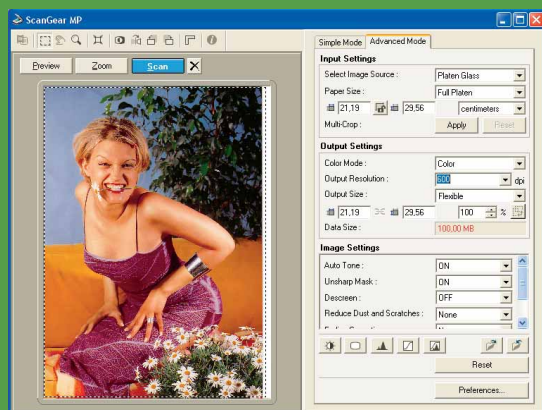

Nastavení bezokrajového tisku u modelu HP PSC 1510.

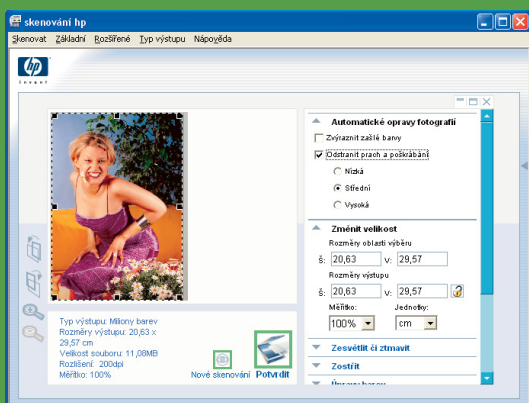

Nastavení tisku u modelu Lexmark X3350.

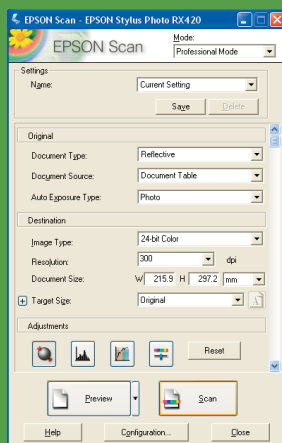
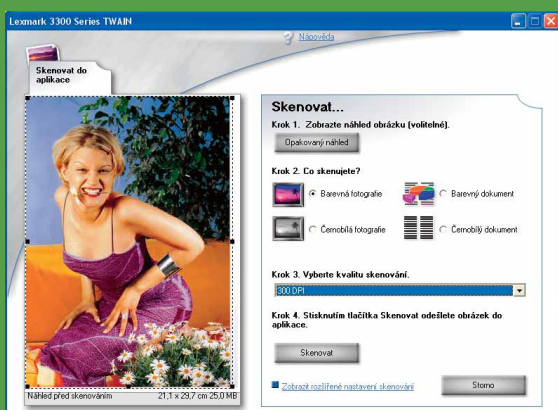
OVLADAČE SKENERU

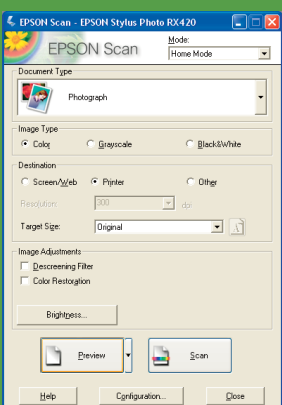
Pokročilejší rozhraní pro skenování u modelu Canon Pixma MP130.

Ovladač skeneru u modelu HP PSC 1510.

Pokročilejší rozhraní pro skenování u modelu Epson Stylus Photo RX425.

Jednodušší rozhraní pro skenování u modelu Epson Stylus Photo RX425.

Ovladač skeneru u modelu Lexmark X3350.

podsvícenému displeji, umístěnému před skenovací částí, lze z paměťové karty vytisknout index snímků a pomocí něj zadat výběr pro tisk fotografií. Tento displej, obklopený 11 tlačítky, výborně poslouží i při kopírování: podobně jako u modelu Lexmark zde snadno zadáte vše podstatné (velikost a typ papíru, zvětšení či zmenšení, tmavost, kvalitu či třeba bezokrajový tisk).

Z testovaných zařízení jsme u Canonu vyzdvihli nejvýše jeho skener, protože umí dobře zachytit detaily i zachovat barevnou věrnost. Také tisková část je velmi kvalitní – to se projevilo zejména při tisku obchodní grafiky, v ostatních tiskových testech byl lepší model HP. Po velice kladném hodnocení skeneru a tiskárny byly pro nás mírným zklamáním výsledky kopírování, protože při použití přednastavených hodnot byly kopie oproti originálu tmavší (lze nastavit vyšší světlost, ale ani tak nejsou kopie příliš kvalitní a v tmavých oblastech nezachycují žádné detaily) a je na nich dobře vidět řádkování.

CANON PIXMA MP130

Cena včetně DPH: 4780 Kč.

+ kvalita tisku, rychlost tisku textu, rychlost ČB kopírování, čtečka paměťových karet

- nemá ovladače v češtině, slabší kvalita kopírování, při pohledu shora hůře čitelný displej

EPSON STYLUS PHOTO RX425

Čtečkou paměťových karet disponuje i model Epson, který je s cenou 5490 Kč nejdražším zařízením v testu. Jako jediný ze startovního pole má Epson tiskárnu, která tiskne ze čtyř náplní – pro každou tiskovou barvu je v tiskovém mechanismu samostatná nádobka s inkoustem. Při hodnocení kvality tisku se tento fakt příliš pozitivně neprojevil. Ze tří tiskových disciplín jsme byli nejvíce spokojeni s kvalitou vytištěné fotografie formátu A4, na výsledek jsme však museli čekat téměř 10 minut. Nejpomalejší byla tiskárna zařízení Epson i při tisku textového dokumentu.

dobře poradil jak s černobílým, tak s barevným kopírováním. A to nejen při nastavení nejlepší kvality – pochvalu si tento model zaslouží i za dobrou kvalitu při použití běžné kvality. Lexmark nabízí velmi dobrou kvalitu kopií při nastavení nejlepší kvality, při nastavení normální kvality je patrné řádkování a zřetelné jsou také tiskové body. U barevných kopií je stejně jako u skenování znát více žluté barvy. U modelu Canon jsou kopie posunuty hodně do tmava – zejména je to patrné u černobílých kopií. U nich je navíc dobře vidět řádkování. Nejvíce řádkování však předvedl Epson: proužky byly patrné i u barevných kopií.

NÁŠ TIP

Po shrnutí výše uvedených poznatků nám vyplynul jeden nový držitel Tip PPK. Celkovým vítězem tohoto testu se stává

multifunkční zařízení HP PSC 1510, neboť nás o svých kvalitách přesvědčilo jak při testu tiskárny, tak při testu skeneru a kopírky. Pro tento model mluví i sympatická cena 3290 Kč. Za předvedený výkon si naše uznání zaslouží i model Lexmark X3350: ten bude volbou méně náročných uživatelů, kteří upřednostňují co nejlepší cenovou dostupnost. Tento model je za cenu 2899 Kč velice dobrou koupí, ale vyšší kvalita tisku a skenování u modelu HP PSC 1510 za příplatek 400 Kč určitě stojí.

CANON PIXMA MP130

Canon Pixma MP130 je jediným zařízením v tomto testu, které s uživatelem nekomunikuje česky. Stejně jako model Epson Stylus Photo RX425 je toto zařízení vybaveno čtečkou paměťových karet a díky oranžové

	CANON PIXMA MP130	EPSON STYLUS PHOTO RX425	HP PSC 1510	LEXMARK X3350
Cena vč. DPH	4780 Kč	5490 Kč	3290 Kč	2899 Kč
Poskytl	Canon CZ, s. r. o.	Epson	Hewlett-Packard, s. r. o.	CEEmark CS Czech, s. r. o.
WWW adresa	www.canon.cz	www.epson.cz	www.hp.cz	www.lexmark.cz
Záruka	2 roky	2 roky	2 roky	2 roky

Technické parametry

Maximální rozlišení	4800 × 1200 dpi	5760 × 1440 dpi	4800 × 1200 dpi	4800 × 1200 dpi
Počet inkoustů pro tisk	4 (ve dvou náplních: CMY a K)	4 (v samostatných náplních)	4 (ve dvou náplních: CMY a K) nebo 6 (ve dvou náplních: CMY a K, světle azurová, světle purpurová)	4 (ve dvou náplních: CMY a K) nebo 6 (ve dvou náplních: CMY a K, světle azurová, světle purpurová)
Bezokrajový tisk	do formátu A4	9 × 13 cm, 10 × 15 cm, 13 × 18 cm, A4, 210 × 594 cm	do formátu 215 × 610 mm	10 × 15 cm, 13 × 18 cm, A4, A5, A6, Letter, Hagaki, 9 × 13 cm, L, 2L
Kapacita vstupního podavače papíru	100 listů	neuvedeno	100 listů	100 listů
Doporučené měsíční vytížení	neuvedeno	neuvedeno	1000 stran	1000 stran

Technické parametry – skener

Optické rozlišení skeneru	1200 × 2400 dpi	1200 × 2400 dpi	1200 × 1200 dpi	600 × 2400 dpi
Barevná hloubka	48 bitů	48 bitů	48 bitů	48 bitů
Snímací technologie	CIS	CIS	CIS	CIS

Technické parametry – kopírka

Rozlišení kopírování ČB/barevně	600 × 600 dpi/ 1200 × 1200 dpi	neuvedeno	600 × 600 dpi/ 1200 × 1200 dpi	600 × 600 dpi
Zmenšení	až 25 %	na rozměr 10 × 15 cm	až 50 %	až 25 %
Zvětšení	až 400 %	na formát A4	až 400 %	až 400 %

Výbava a funkce

Rozhraní pro připojení k PC	USB 2.0 High Speed	USB 1.1	USB 2.0	USB 2.0
Rozhraní pro přímý tisk z fotoaparátu	PictBridge	ne	PictBridge	PictBridge
Čtečka paměťových karet	ano (Compact Flash, Smart Media, Memory Stick, SD/MMC, xD Picture Card)	ano (Compact Flash, Smart Media, Memory Stick, SD/MMC, xD Picture Card)	ne	ne
Ovladač v češtině	ne	ano	ano	ano
Rozměry	434 × 362 × 183 mm	430 × 344 × 170 mm	434 × 290 × 162 mm	441 × 319 × 172 mm
Hmotnost	5,5 kg	6,6 kg	5,4 kg	4,5 kg

Rychlost tisku

Textový dokument: 10 stran A4, běžná kvalita, obyčejný papír	2:06 min.	4:37 min.	2:11 min.	4:03 min.
Grafika: 1 strana A4, nejlepší kvalita, obyčejný papír	3:25 min.	1:33 min.	1:41 min.	1:15 min.
Fotografie: A4, nejlepší kvalita, fotopapír	7:27 min.	9:22 min.	3:41 min.	6:24 min.

Rychlost skenování

náhled A4	12 s	10 s	17 s	12 s
A4, 300 dpi	36 s	39 s	49 s	42 s
A4, 600 dpi	2:14 min.	2:03 min.	1:21 min.	2:19 min.

Rychlost kopírování

A4 barevně, běžná kvalita	1:08 min.	1:01 min.	46 s	1:00 min.
A4 černobíle, běžná kvalita	25 s	1:01 min.	46 s	41 s

Ovladač skeneru je rozdělen do dvou režimů: Home Mode bude vyhovovat začátečníkům a těm, kteří při skenování nechťejí zadávat hodně hodnot, režim nazvaný Professional Mode je určen pro pokročilejší uživatele. Při skenování jsme zaznamenali, že výsledky jsou u tohoto modelu přibarveny trochu do červena. Při kopírování jsou na kopiích vidět tiskové body a podobně jako u zařízení Canon se zde vytrácejí detaily v tmavých částech.

I když tento model je vybaven pouze malým displejem pro volbu počtu kopií, pomocí tlačítek lze zvolit základní volby pro kopírování (černobílé nebo barevné, na formát A4 nebo na pohlednicový rozměr 10 × 15 cm či pořízení kopie bez okrajů). Také je možný tisk vybraných fotografií z paměťové karty: nejprve se pořídí výtisk indexu fotografií, na něm zaškrtnete zvolené fotografie a takto označený index vložíte na skenovací plochu. Po stisknutí tlačítka pro barevné kopírování se vytisknou požadované fotografie.

EPSON STYLUS PHOTO RX425

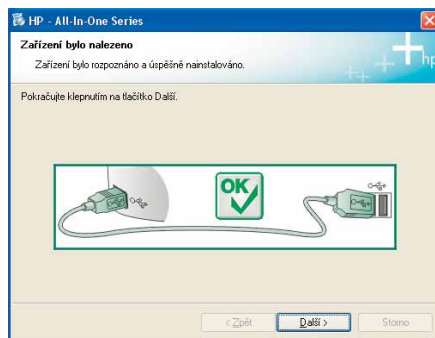
Cena včetně DPH: 5490 Kč.

- + ovladače v češtině, čtečka paměťových karet
- slabší kvalita kopírování, nižší rychlost tisku textu

HP PSC 1510

Vítězem tohoto testu se stal model HP PSC 1510. Má velice kvalitní tiskárnu, která výborně tiskne text a velmi dobře si poradí i s tiskem fotografií. Pouze při tisku obchodní grafiky byl tento model předstížen Canonem, který předvedl hladší jednobarevné plochy. HP navíc pořízuje výtisky ve svižném tempu – nejrychleji ze všech recenzovaných přístrojů vytiskl fotografii formátu A4, rychlý je i při tisku textu.

Velmi kvalitní je i skener, i když ovladač je nastaven tak, že při zvětšení je u naskenovaných předloh znát softwarové doostřování. Velice spokojeni jsme byli s kvalitou kopií. Jak v případě černobílých, tak barevných kopií tento přístroj velmi dobře zachytil detaily a při barevném kopírování se nám líbila i barevná věrnost.

Průvodce instalací modelu HP PSC 1510 je velice názorný.

Na panelu jsou u osmi tlačítek pro kopírování české popisky. Pomocí nich zvolíte počet kopií, typ papíru (obyčejný papír nebo fotopapír), kvalitu kopie a také to, zda požadujete bezokrajový tisk. Více možností při kopírování najdete v programu „Centrum řešení HP“.

Z uvedení vyplývá, že HP PSC 1510 je velmi kvalitní multifunkční zařízení, které nabízí výbornou tiskárnu, velmi dobrý skener a výbornou kvalitu skenování. Naše jediná výtka tak směřuje k tomu, že víko skeneru není výškově nastavitelné, takže např. při skenování knihy či objemnějších časopisů nebude přitlačná síla víka na skenované předloze rovnoměrně rozmístěna.

Tip počítač pro každého 15/2005

HP PSC 1510

Cena včetně DPH: 3290 Kč.

- + kvalita tisku, ovladače v češtině, rychlost tisku textu, rychlost tisku fotografie
- příklonné víko skeneru není výškově nastavitelné

LEXMARK X3350

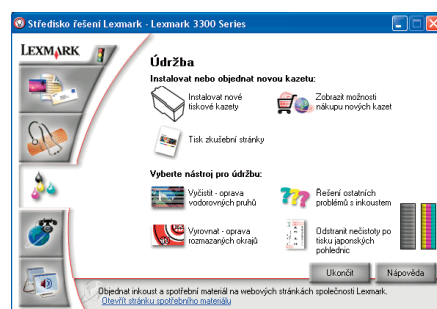
Lexmark X3350 je s cenou 2899 Kč s přehledem nejlevnějším zařízením v testu, a přitom si v konkurenci dražších modelů vedl velice dobře. Např. při tisku fotografie jsme ocenili výborné zachycení detailů a kvalitní barevné přechody. S tiskem obchodní grafiky si tento model poradil nejrychleji z testované skupiny, ale daní za rychlost je patrně

proužkování. Ve srovnání s originálem přimísí skener tohoto modelu do výstupů více žluté barvy, což se projevuje i při barevném kopírování. Velmi kvalitní jsou černobílé kopie, pořízujete-li je při nastavení nejvyšší kvality.

U tohoto modelu se nám líbily přehledné a snadno použitelné ovladače. To platí i o displeji a o tlačítkách určených pro kopírování. Vše potřebné (počet a kvalitu kopií, tmavost, velikost papíru, zvětšení nebo

Program pro snadné ovládání modelu Lexmark X3350.

Nástroje pro údržbu modelu Lexmark X3350.

zmenšení a barevný nebo černobílý tisk) zadáte pomocí pěti tlačítek. Sečteno a podtrženo: Lexmark X3350 je kvalitní produkt vhodný pro běžné uživatele, kteří za nízkou cenu požadují rozumnou kvalitu.

-mse

LEXMARK X3350

Cena včetně DPH: 2899 Kč.

- + ovladače v češtině, jednoduché ovládání, nízká cena, rychlost tisku grafiky
- nižší rychlost tisku textu

NOKIA 5140i

– KAMARÁD DO DEŠTĚ

Outdoorové mobilní telefony tvoří speciální odnož mobilních telefonů, ta se však v dnešní době již příliš nerozrůstá, a proto je vítán každý přírůstek. Společnost Nokia uvedla nedávno na trh nový model, a to telefon Nokia 5140i. Jedná se o odolný přístroj dimenzovaný pro nešetrné zacházení a vybavený řadou zajímavých funkcí.

ROZMĚRY

Telefon se bez větších problémů vejde i do menší kapsy. Tělo – kryt telefonu – je tvořeno ze dvou částí, které se do sebe zasouvají. Na obou částech je gumový potah, který funguje jako tlumič případného nárazu a který zároveň dobře slouží jako protiskluzový prvek. Telefon tak lze dobře držet i v případě, že máte zpocenou ruku nebo že přístroj je mokrá. Model 5140i je odolný například proti dešti, avšak ponoření do vody – například pád do kaluže – mu již příliš nesvědčí.

Nedůvěru v nás vyvolalo spojení krytů telefonu. Mezi nimi se totiž při práci s mobilem nebo při hrubším zacházení občas objeví drobné škvíry, způsobené posuvem krytů. Pokud oba kryty demontujete, odhalíte vnitřní ochranu. Baterie, SIM karta

inzerce

a vstup do „vnitřnosti“ telefonu jsou zakryty speciální odklopnou gumovou destičkou, která „pouzdro“ s tímto cenným obsahem vodotěsně uzavírá. Tudy nemá voda šanci proniknout. Velmi podobně je také chráněn kryt systémového konektoru Pop-Port (vodotěsná uzávěrka). V případě nabíjení telefonu stačí „špunt“ odklopit, a port je vcelku snadno dostupný. Současně balení je set se speciální sponou, která umožňuje snadné a bezpečné upevnění na opasek nebo na pouzdro.

KLÁVESNICE

Kamenem úrazu outdoorových telefonů bývá klávesnice. Bohužel je tomu tak i v případě 5140i. Všechny klávesy reagují velmi dobře. Problém je s nejspodnějšími třemi tlačítky *, 0 a #. Je třeba je totiž stiskat dost rázně, což brání ergonomickému psaní. Je to nevýhodné zejména při psaní delších textů.

FUNKCE, KTERÉ ZAUJMOU

Odolné telefony Nokia vždy obsahují zajímavé funkce, se kterými se jinde většinou nesetkáte. Pro příznivce extrémních sportů je zde za pomoci aplikací Polar MobileLink zajištěna podpora pro připojení k monitorům tepové frekvence Polar S625X, S725,

NOKIA 5140i

info

Mobilní telefon

GSM pásma: triband 900/1800/1900 MHz.

Displej: interní TFT, 65 tis. barev, 128 × 128 bodů.

Datové technologie: GPRS, EDGE.

Rozměry: 106,5 × 46,8 × 23,8 mm, 86 cm³.

Hmotnost: 100,8 g.

Výrobce/Poskytl: Nokia.

Cena vč. DPH: 5490 Kč.

S725X, AXN500 a AXN700. Z dalších zajímavých funkcí jistě stojí za zmínku teploměr a kompas. Co se teploměru týče, jeho údaje je nutné brát s velkou rezervou. Teplotu zjistíte buď ve speciální položce menu Sport, nebo si ji necháte permanentně zobrazovat na displeji.

Přítomnost kompasu hodnotíme jako velké plus. Předpokládá se, že s telefonem budete i cestovat, a v tomto případě kompas jistě přijde vhod. Najdete ho rovněž v menu Sport. Před prvním použitím je nutné provést velmi triviální kalibraci, pak už vše funguje. Můžete si dokonce zaznamenat i směr svého pohybu – ten pak bude ukazován pomocí šipky (o směru informují i stupně). V menu Sport najdete i timer a stopky.

Adam Nosek

NABÍDKA NAŠEHO VYDAVATELSTVÍ PRO TENTO MĚSÍC:

Počítač pro každého
je čtrnáctidiskový s jedním CD pro všechny běžné uživatele PC.

LEVEL
je prestižní magazín o počítačových hrách se třemi CD nebo s DVD a s plnou verzí hry.

Svět DVD
je časopis s DVD tématikou a s 2 filmy na příložených DVD discích.

PlayStation 2 — Oficiální Magazín — CZ
je časopis pro hráče na konzolách PlayStation 2 s demoverzemi her na DVD.

Digitální fotografie — speciál
je podrobný průvodce světem digitálních fotografií. Naučí vás efektivně upravovat a archivovat vaše digitální snímky.

Jak na digitální video a DVD
je nový speciál o zpracování digitálního videa. Typy a triky z této oblasti včetně softwaru na příloženém CD.

Informace o předplatném a objednávky: Vydavatelství Vogel Burda Communications s. r. o.,
DISTRIBUCE, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1, tel.: +420 225 018 944, fax: +420 225 018 900,
e-mail: abonence@vogelburda.cz

www.vogelburda.cz

64 MB PAMĚTI

Deset výherců se může těšit na paměťový USB flash disk. Toto zařízení s kapacitou 64 MB pojme například skladby z hodinového hudebního alba uložené ve formátu MP3. Ceny věnuje redakce Počítače pro každého. PPK je časopis plný... (dokončení v tajence).

PŘENÁŠÍTE-LI ČASTO VĚTŠÍ soubory z počítače do počítače nebo potřebujete-li mít nějaká data stále při sobě, běžné diskety vám pravděpodobně nebudou stačit. Jednak mají omezenou kapacitu, jednak jsou poměrně zranitelné a nespolehlivé. USB flash disky jsou malé, odolné proti poškození a snadno je kdykoli připojíte ke kterémkoli počítači, který je vybaven funkčním rozhraním USB. Do počítače s Windows 98 (starší verze operačního systému Windows rozhraní USB nepodporují) je třeba instalovat ovladače, které dostanete se zařízením; systém Windows XP připojený flash disk rozpozná automaticky.

www.ppk.cz

DNEŠNÍ OTÁZKA:

Co znamená zkratka USB?

a) User-Started Board; b) Universal Serial Bus; c) Ultimate Stick Bank; d) Universal Slim Bat.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději **do 22. srpna 2005** buď na korespondenčním lístku označeném heslem **USB** na adresu **Vogel Burda Communications, oddělení marketingu, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1**, nebo elektronickou poštou na adresu **krizovka15@ppk.cz**. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu! Jména výherců uveřejníme v **PPK č. 18/2005**.

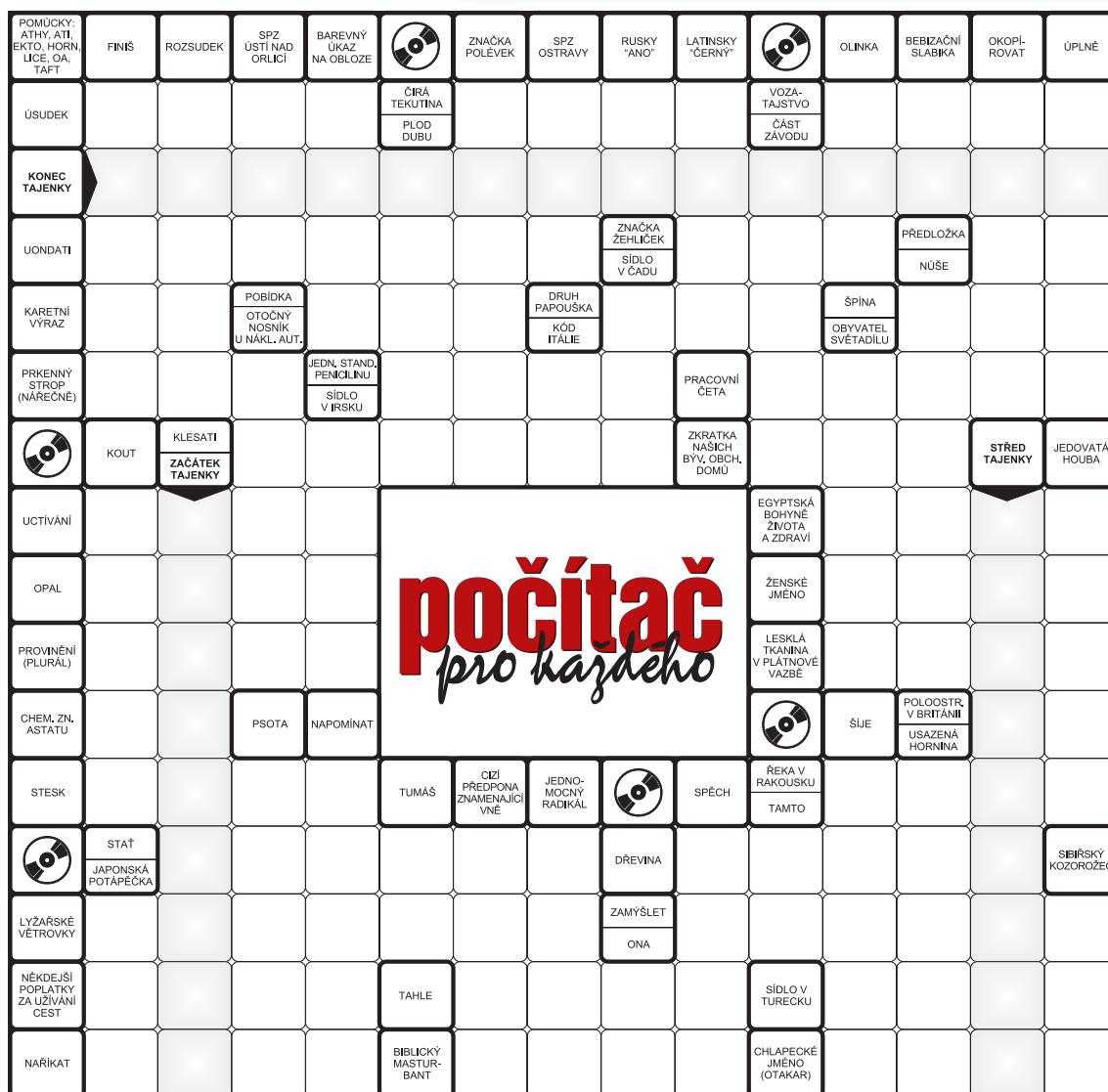
Tajenku a odpověď na otázku se svou adresou můžete zaslat formou SMS zprávy na číslo 9000106, a to ve tvaru:

Vogel PK15*Text tajenky*odpoved na otazku*Jmeno Prijmeni Ulice Cislo Mesto PSC

Slovo Vogel oddělte od příznaku PK15 mezerou. Příznak PK15, text tajenky, odpověď na otázku a kontaktní údaje oddělte od sebe hvězdičkou nebo čárkou. Pokud jste se již zaregistrovali v SMS registraci, můžete své jméno a adresu vynechat. Cena za odeslanou SMS zprávu je 6 Kč včetně DPH. SMS službu poskytuje společnost NetKit, s. r. o. **Infolinka: +420 284 820 470**.

Účastí v soutěži souhlasíte s poskytnutím osobních údajů (jméno, příjmení, adresa, popř. e-mailová adresa) zadavateli soutěže za účelem zasílání nabídky obchodu nebo služeb.

soutěž

Správná odpověď na soutěžní otázku z **PPK č. 12/2005** zní: Společnost LowePro má ve svém výrobním programu 480 brašen, pouzder a batohů (odpověď d).

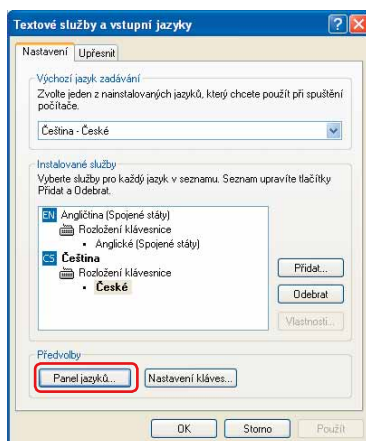
Tajenka křížovky z **PPK č. 12** zní: Kvalitní fotobrašny pro profesionály i amatéry.

Na fotobrašny značky LowePro se mohou těšit tito výherci:

D. Pokorný z Prahy,
M. Stopka z Chomutova,
M. Bodlákova z Podolanky,
A. Šimkovský z Ústí nad Labem,
I. Friblová z Nymburka,
V. Tydlitát z Chocně,
D. Bárta z Litomyšle,
I. Zbořil z Bystřice pod Hostýnem,
J. Schwarzbacher z Hlučína,
J. Mikolášek z Klatov
a M. Chvátal z Mramotic.
Blahopřejeme!

NAD DOPISY ČTENÁŘŮ

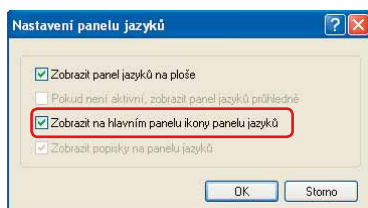
Jak mohu přidat ikonu pro přepínání klávesnice do hlavního panelu?

Obr. 1

Z nabídky **Start** vyberte volbu **Ovládací panel**. Po otevření okna se zástupci zvolte položku **Místní a jazykové nastavení**. Na záložce **Jazyky** klikněte na tlačítko **Podrobnosti...** Otevře se okno **Textové služby a vstupní jazyky** (obr. 1). Zvolte tlačítko **Panel jazyků...** a v okně, které se otevře, zaškrtněte **Zobrazit na hlavním panelu ikonu panelu jazyků** (obr. 2).

-imh

Obr. 2

Mohu nějakým snadnějším způsobem vyhledávat programy umístěné na starších PPK CD?

Ano, stačí na naší internetové stránce www.ppk.cz kliknout na odkaz **PPK CD** v pravém horním rohu (obr. 3). Otevře se sekce pro vyhledávání v CD přílohách, a to v ročnících 2004 a 2005. Jinak na našich internetových stránkách najdete mnoho užitečných rubrik, rad a jiných informací.

-imh

Obr. 3. Obsahy PPK CD na internetových stránkách www.ppk.cz.

Mám technický problém s nastavením serveru SMTP v poštovním agentovi Mozilla Thunderbird 1.0, pokud jde o odchozí poštu. U žádného z poskytovatelů freemailů (serverů poskytujících mail zdarma) není uvedeno, které parametry se pro server odchozí pošty mají nastavit.

SMTP je server pro odesílání e-mailů. Jeho adresu nezískáte od poskytovatele e-mailové schránky, nýbrž od poskytovatele internetového připojení. Adresu najdete u popisu nastavení svého připojení nebo na internetových stránkách svého internetového providera. Obvykle jde o adresu „smtp.jmenoposkytovatele.cz“, ale radši si ji u zmiňovaných zdrojů ověřte.

Aleš Havlas

Mám dotazy ohledně vypalování DVD a potřebných programů:

- 1) Na kterých webových stránkách najdu alespoň podrobnější návod na používání softwaru DVD Shrink a DVD Decrypter? V knihách o vypalování to bývá popsáno nedostatečně.
- 2) Lze prostřednictvím DVD-RW zapisovat na disky RAM přímo z Windows XP za pomoci softwaru Roxio, tak jako lze zapisovat na CD např. bez použití programu Nero?

- 1) Podívejte se např. na internetové stránky <http://www.cdr.cz/a/1865> a <http://vypalovani.chytrak.cz/index%20shrink.htm>. Zmíněným programům jsme se věnovali i v PPK: návod na použití programu DVD Shrink vyšel v PPK 8/2004 a návod na použití programu DVD Decrypter jsme uveřejnili v PPK 18/2004.
- 2) Máte patrně na mysli přímý zápis souborů z Windows – ano, je možný.

-mse

Při každém spouštění se mi počítač kousne nebo se sám restartuje a po několika restartech je vše chvíli normální a pak se počítač zas restartuje. Nepomohlo ani formátování. Žádný antivirus nenašel nic podezřelého. Pokud spustím Windows v nouzovém režimu, za chvíli se taky kousne. Používám Windows ME.

Jestliže restartování počítače není způsobeno virem a problém nevyřešilo ani formátování disku, ani nová instalace OS, problém může spočívat v nedostatečném chlazení vnitřních komponent počítače – procesoru, grafické karty či pevného disku. Nejprve tedy zjistěte, jestli jsou funkční ventilátory a jestli ventilátor na procesor dobře doléhá. Jestliže se však počítač restartuje už krátce po zapnutí, bude problém spíše než v chlazení komponent spočívat v závadě některé komponenty PC – poměrně časté jsou např. závady zdroje. Pro ověření funkčnosti zdroje je ideální vypůjčit si na zkoušku funkční zdroj. Jestliže problémy s restartováním nepřestanou ani při napájení z funkčního zdroje, problém se týká jiné vadné komponenty – procesoru, grafické karty, pevného disku nebo základní desky. V takovém případě se obraťte na specializovaný servis.

-mse

VÝHODNĚJŠÍ PŘEDPLATNÉ

**39,80 Kč
za výtisk**

- K ročnímu předplatnému dárky zdarma.
- Výrazná sleva oproti kupování jednotlivých čísel – ušetříte 380 Kč.
- 15% sleva na předplatné pro držitele studentské karty ISIC nebo ITIC.
- Velká sleva předplatného pro školy: škola ušetří 487 Kč za rok!
- Každé číslo dostanete do své schránky. Poštovné hradí vydavatel.

JAK OBJEDNAT PŘEDPLATNÉ (PLATÍ V ČR):

- vyplněním objednávky na WWW stránkách časopisu (www.ppk.cz);
- e-mailem na adrese abonence@ppk.cz;
- faxem na číslo +420 225 018 900;
- odesláním objednávacího lístku z časopisu na adresu vydavatelství
Vogel Burda Communications s. r. o.,
Na Florenci 19, 110 00 Praha 1;
- vlastní písemnou objednávkou zaslanou na výše uvedenou adresu s uvedením přesného typu předplatného.

Po odeslání objednávky prosím vyčkejte na zaslání faktury se složenkou.

ZAPLATIT MŮŽETE PROSTŘEDNICTVÍM:

- námi zasláné složenky na poště;
- převodem z účtu (nutno dodržet variabilní symbol a číslo účtu, uvedené na faktuře).

MOŽNOSTI DORUČENÍ PŘEDPLATNÉHO:

- poštou jako obyčejná zásilka;
- osobně na adrese: Knihkupectví KANT CZ, Na Florenci 19, vrátnice „B“, Praha 1 (pracovní doba: po – pá 10.30 – 13.00 a 14.00 – 18.00 hod.).

Reklama předplatného lze uplatnit na tel. čísle (v pracovní dny 8 – 16 hodin):
+420 225 018 942,
e-mailem (abonence@ppk.cz)
nebo faxem (+420 225 018 900).

ZPŮSOB OBJEDNÁNÍ STARŠÍCH ČÍSEL

E-mailem na adrese dobirky@ppk.cz,
tel.: +420 225 018 948,
poštou na adrese:
Vogel Burda Communications s. r. o.,
Na Florenci 19, 110 00 Praha 1.

Sedm vydání za rok zdarma!

počítač
pro každého

PŘEDPLAŤTE SI

Vystřihněte nebo okopírujte a zašlete na adresu:

V ČR: Vogel Burda Communications s. r. o., distribuce, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1
V SR: MAGNET-PRESS Slovakia, s. r. o., Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5
Mediaprint-Kapa Pressegrossro, a. s., odd. iné formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3

Firma

Jméno a příjmení

Ulice, číslo

PSČ Obec

IČO DIČ

Číslo účtu

Telefon/fax

E-mail

☐ Souhlasím se zasíláním obchodních nabídek a dalších informací vydavatelství Vogel Burda Communications na mou adresu.

ZPŮSOB PLATBY (jen v ČR)

- ☐ Poštovní poukázkou „A-V“, kterou vám zašleme na shora uvedenou adresu.
- ☐ Proplacením zálohové faktury, kterou vám zašleme na shora uvedenou adresu.

Po obdržení zálohové faktury zkontrolujte správnost všech uvedených údajů, aby vám mohl být zaslán správně vyplněný daňový doklad.
Zjištěné rozdíly nám ihned sdělte na tel.: 225 018 944, 225 018 946,
fax: 225 018 900, e-mail: abonence@ppk.cz.
Zálohové faktury nám nevracejte!

Datum

Podpis

Objednávám předplatné POČÍTAČ PRO KAŽDÉHO

(zaškrtněte prosím jednu z možností):

- ☐ Celoroční s CD-ROM (25 sešitů, 25 CD-ROM a dárek navíc – pouzdro na 24 CD) za 995 Kč/1600 Sk
- ☐ Celoroční s CD-ROM (25 sešitů, 25 CD-ROM a dárek navíc – pořadač) za 995 Kč/1600 Sk
- ☐ Celoroční s CD-ROM a MP3 přehrávač Creative (25 sešitů, 25 CD-ROM, Creative MuVo 512 MB, film na DVD a pouzdro na 24 CD) za 2994 Kč
- ☐ Celoroční s CD-ROM pro školy (na kuponu musí být adresa a razítko školy) za 888 Kč/1450 Sk
- ☐ Pololetní s CD-ROM (12 sešitů, 12 CD-ROM) za 480 Kč/768 Sk

Objednávám od čísla Počet kusů každého čísla

(Objednávat lze od čísla 17/05 nebo pozdějších.)

- ☐ Osobní odběr v knihkupectví KANT CZ, Na Florenci 19 – recepce B, Praha 1
- ☐ 15% sleva pro držitele studentské karty ISIC (s objednávkou předplatného pošlete i kopii karty)

15/05

Kupon je platný
pouze do 15. 8. 2005

SPŮSOB PLATBY (iba v SR)

MAGNET-PRESS Slovakia:
Časopis môžete uhradiť priamo zloženkou typu H. Paličkovým písmom vyplňte zloženku, suma musí zodpovedať cene, ktorá je uvedená na tejto stránke. Iné sumy nemôžeme akceptovať. Do správy pre prijímateľa uveďte názov časopisu. Ak chcete platiť prevodom z účtu, zašlite na adresu distribútora písomnú objednávku a počkajte na obdržanie faktúry. Objednávky a zloženky typu C zasielajte na adresu:
MAGNET PRESS SLOVAKIA, s. r. o.
Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5
tel.: +421 267 201 931-33, e-mail: predplatne@press.sk

Mediaprint-Kapa Pressegrossro:
Na adresu distribútora zašlite písomnú objednávku a počkajte na obdržanie faktúry. Objednávky zasielajte na adresu:
Mediaprint-Kapa Pressegrossro, a. s., oddelenie iné formy predaja,
Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3
tel.: +421 (2) 444 588 16, 444 588 21, 444 427 73
fax: +421 (2) 444 588 19, e-mail: predplatne@abomppkapa.sk

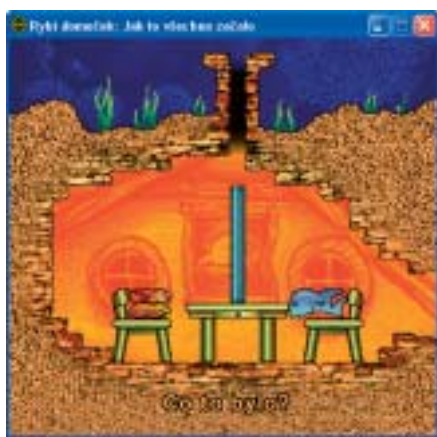
Objednávka od Mediaprint-Kapa Pressegrossro prostredníctvom SMS:
Pošlite správu s textom OBJ na číslo 0907 680 680 a vyplňte obratom zaslaný objednávkový formulár. Vaše údaje potom zadajte medzi čiarky a odošlite späť na 0907 680 680. Cena SMS podľa bežného tarifu Vášho operátora.
Kódy predplatného:
PPK+CD+SANON ročné: 1600 Sk, kód 31781
PPK+CD+OBAL ročné: 1600 Sk, kód 34671
PPK+CD polročné: 768 Sk, kód 35272
PPK+CD ŠTUDENT ročné: 1450 Sk, kód 34661
PPK+CD ŠTUDENT polročné: 696 Sk, kód 34662

PŘÍŠTÍ ČÍSLO VYJDE 16. SRPNA 2005

STŘÍHÁME DOMA VIDEO

Kdo má Windows XP Service Pack 2, je již vybaven, aniž to možná tuší, jednoduchým a uživatelsky přátelským nástrojem na střih videa. Jde o program Windows Movie Maker, ježž vám příště představíme.

PPK CD 16/2005

Na cédéčku najdete plnou verzi nejlepší české logické hry Fish Fillets. Dále se můžete těšit na sbírku programů pro mobilní telefony a na sbírku nejrůznějších žertovných programků a kanadských žertíků, kterými můžete potrápit své kamarády.

STARŠÍ POČÍTAČ

Vyplatí se kupovat „ojetý“ počítač? Na co si v takovém případě dát pozor? Máte svůj starší počítač raději vyhodit a uvažovat o pořízení nového, nebo se vyplatí investovat do zvýšení výkonu stávající sestavy? Pokusíme se vám na tyto otázky odpovědět.

K ČEMU JE DOBRÝ INTERNET

Je připojení k internetu pouze zřoutem času a peněz a zdrojem počítačových virů, nebo vám může přinést také nějaký užitek a ušetřit čas nebo peníze? Může vám dokonce nějaké peníze vydělat? Nabídneme vám několik možností, jak internet využít ve svůj prospěch.

SEZNAM INZERENTŮ

Jméno firmy	Strana
100MEGA Distribution, Brno	4. obálka
AAC Czech, Praha	2. obálka
BENQ, Praha	13
DIGITANIA, Praha	9
DXT ComputerS, Praha	7
eSko, Brno	11
FISCHER, Praha	5
GRISOFT, Brno	15
MEDIACOP, Praha	33
Netkit, Praha	48
P.E.S. Consulting, Praha	17
PETRA Computers, Brno	3. obálka
TERASOFT, Hořovice	6

čtrnáctideník
počítač
pro každého

Toto číslo vyšlo 2. 8. 2005.
ISSN 1212-0723 MK ČR 7931

Vydává Vogel Burda
Communications s. r. o.

Jednatel: Ing. Pavel Filipovič

Ředitel Vogel Computer
Media: Ing. Jiří Palyza

Šéfredaktor: Ivan Heisler

Redakce (redakce@ppk.cz):
Norbert Gulevič, Marek Janouš,
Jan Jirovec, Michaela Kadlecová,
Martin Semrád, Michal Slovák,
Richard Straberger, Miroslav
Ziegler

Grafická úprava: Michal Rett,
Helena Bodláková

Foto: Martin Tryšček

Externí spolupracovníci:
Marie Franců, Aleš Havlas, Petr
Kratochvíl, Jiří Lapáček, Adam
Nosek, Milan Pola, Tomáš Příbýl,
Miroslav Stoklasa, Pavel Trousil,
Martin Ziegler, Jana Ziková

Osvit a tisk: Reproprint, s. r. o.

Předplatné: Vogel Burda
Communications s. r. o.,
Na Florenci 19, 110 00 Praha 1
tel.: 225 018 946,
225 018 944, 225 018 942
(prac. doba 8 – 16 hod.)
fax: 225 018 900,
abonence@ppk.cz

Předplatné na Slovensku:
Magnet-Press Slovakia, s. r. o.,
Šustekova 10, P. O. Box 17,
850 00 Bratislava 5,
tel.: +421 267 201 931,
fax: +421 267 201 910
e-mail: predplatne@press.sk,
http://www.press.sk
Mediaprint-Kapa
Pressegrosso, a. s.,
oddelenie inej formy predaja,
Vajnorská 137, P. O. BOX 183,
830 00 Bratislava 3
tel.: +421 244 458 816
fax: +421 244 458 819
predplatne@abompkapa.sk

Inzerce
(inzerce@ppk.cz):
Zuzana Hošková
tel.: 225 018 762
fax: 225 018 600

Počet výtisků prodaného
nákladu ověřuje: ABC ČR, Na
Florenci 3, Praha 1
V prodejní síti rozšiřuje:
V České republice: síť
dceřiných společností PNS, a. s.
Na Slovensku:
Mediaprint & Kapa, s. r. o.

© Vogel Burda
Communications s. r. o., Praha

Vydavatelství Vogel Burda
Communications s. r. o.
Thámová 221/7
186 00 Praha 8
IČO 45280681
vydává časopisy CHIP,
LEVEL, Svět DVD,
MEDIASHOP, PlayStation 2
Oficiální Magazin-CZ,
Počítač pro každého.

Sídlíme na adrese
Na Florenci 19,
110 00 Praha 1,
recepce A, 5. patro.

Za původnost a obsahovou
správnost příspěvku ručí autor.
Právní režim autorských děl
nabídnutých redakci se řídí
zejména autorským zákonem
č. 121/2000 Sb. a dalšími
českými právními normami.
Rukopisy redakce neuradí.
V případě přijetí díla
k uveřejnění redakce autora
o této skutečnosti uvědomí.
Tím nabývá vydavatel
práva k šíření přijatého díla
časopiseckou formou včetně
možnosti zveřejnění na WWW
stránkách časopisu, vydání na
CD-ROM nebo jiným způsobem

v elektronické podobě.
Autorská odměna bude
poskytnuta jednorázově do pěti
týdnů po prvním uveřejnění
příspěvku ve výši určené
interním sazebníkem a zahrne
i odměnu za případné vydání
díla v elektronické podobě.
Všechna práva k uveřejněným
dílům jsou vyhrazena. Přetisk,
přepřevzetí, překlad do jiného
jazyka a jiné užití díla nebo
jeho části, jakož i zařazení díla
do jiného díla (souborného,
spojení s dílem jiným, zařazení
do jakékoli formy elektronické
publikace ap.) bez souhlasu
vydavatele jsou zakázány.
Autorské právo k časopisu
a navazujícím elektronickým
publikacím vykonává
vydavatel.